

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

Third day of the Ninth Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Friday the 6th November, 1981

The House met at Half-past Eight of the Clock.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

Misappropriation of Funds in Taluka Super Bazar,
Kothagudem

1—

*8477 (Q.)—Sarvasri M. Yerraiah Reddy, (Bhadrachalam.)
N. Raghava Reddy (Nakrekal) and Smt. Mallu Swarajyam (Thunga-
thurthy) :— Will the Minister for Co-operation be pleased to state :

(a) whether it is a fact that grave irregularities and misappropriation of funds were noticed during the inspection of the Taluka Super Bazar, Kothagudem in Khammam district for the period ending 30th December, 1980 ; and

(b) if so, the action taken thereon ?

సహకార శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎస్. అమరనాథరెడ్డి) :—

(ఎ) నిజమేనండీ.

(బి) వాస్తవ పరిస్థితిని కనుగొనవలసిందిని ఖమ్మం జిల్లా సహకార అధికారిని ఆదేశించడం జరిగింది. ఆంధ్రప్రదేశ్ సహకార సంఘం చట్టం 51వ విభాగం క్రింద దర్యాప్తును జరిపించేందుకు ఆమరుడు అధికారి ఉన్నది.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :—అధ్యక్షా : అవునండి అని ఎ, కు సమాధానం చెప్పారు. అసకతపకలు ఏమిటి బయట వడినవి ? వాటి వివరాలు చెబుతారా ?

శ్రీ ఎస్. అమరనాథ రెడ్డి :—ఈ సంఘంలో చాలా అసకతపకలు వున్నవి. ఏ అసలక్షణాలు అయితే వుండాలో అవి అన్నీ యీ సంఘానికి వున్నాయి. పోస్టింగ్ లో యిరెగ్యులారిటీస్ వున్నవి. టెంపరరీ మిస్సు పోస్టింగ్ యేషన్ను వున్నవి. అందుకే వారి మీద ఏ చర్య తీసుకోవాలని, 51 ఎంక్వయిరీ క్రింద ఎంక్వయిరీ చేయించి చట్టబద్ధంగా పోసిక్యూషను చేసు

*An asterisk before the name Indicates confirmation by the Member.

డానికి, వారి ప్రావర్టిస్ వంటి ఎటాచ్ చేయడానికి రిమినిస్ సివిల్ ప్రాసిక్యూషన్ చేయడానికి ప్రొసీడ్యూర్ నికి 51 క్రింద అనుబంధం వుంది. ప్రొసీజర్ యర్రెగ్యులారిటీస్ రెండు పాడు చెప్పలేదు అన్నాను. No pay orders were placed on the vouchers, no managing committee approval has been obtained. Non-maintenance of following registers Furniture stock register, purchase and sales register, price fixation register, invoice register, indent register, empty gunny bag register and some other registers యలాంటి ప్రొసీజర్ యర్రెగ్యులారిటీస్ వున్నవి. చెంపరి మిస్సప్రోవియేషన్ వుంది.

శ్రీ మం. ఓంకార్ :—ఎంత రు. ?

శ్రీ సిహెచ్. రాజేంద్రరావు :—మంత్రిగారు ప్రోసీజర్ పా-పాట గురించి చెప్పారు. ఈ అంశంపై ద్వారా ఎంత మొత్తాన్ని దుర్వినియోగం చేసిన దొంగలించినట్లు మీ ప్రతికి చిప్పింది ? ఎందు అధికారులు ? ప్రయివ్యాఫ్టేయూ ఎవరు బాధ్యులనీది చెబారా ?

శ్రీ ఎన్. అమలాధరెడ్డి :—చెంపరి మిస్సప్రోవియేషన్ గురించి చెబాము. కాదాహుంబు Rs. 1,231 pertaining to the sales affected on 5-7-1980 was taken on the cash-book leaving balance of Rs 200/-. రి బట్టె వున్నది. నాలుగు నుండి అయిదువేల వరకు, హరి రు. రు. వేల వరకు మిస్సప్రోవియేషన్ వున్నట్లు తెలిసింది. సెల్స్ కౌంటర్లలో కొంత వుంది, మేనేజ్మెంట్ లో కొంత వుంది, టి. ఎ, డి. ఎ లు తీసుకున్నవారు కొంత వుంది బాధ్యులు వున్నారు. రివ్యూ చేసినవారిని పా-పాటానికి 51 క్రింద ఎంప్లాయిర్ వేకాము. త్వరలో ఎంప్లాయిర్ ముగిస్తాము.

శ్రీ జి. సుందరరామయ్య :—మిస్సప్రోవియేషన్ వుంది ఏమీ చేశా-ంటే ఎంక్వయిర్ వేకామంటాన్నారు. స్టిరియోటైప్ ఆన్సర్స్. అలా జరిగి-ండా చూడడానికి ప్రివెంటివ్ మోర్చు తీసుకోడానికి యీ ప్రభుత్వం ఏమీ చేశారు ? ముందర్లోనే ప్రివెంటివ్ చేయడానికి ఏమీ మెరుపు తీసుకున్నారు ? ఎప్పుడు అమలు చేస్తారు ?

శ్రీ ఎన్. అమలాధరెడ్డి :—ప్రివెంటివ్ మోర్చు క్రింద సన్నాహము ఉంటాయి. టిడిబుల్ రుగుటా ఉంటాయి. వాటిని ఎఫ్ టి సిగా వేయాలని ప్రయత్నం నిర్ణయం తీసుకున్నది. ఇటీవల 4 మార్లు సరిచి ఎన్నికలు రుగుటా ఉండడంపై కొంత ఆలస్యం అయింది. దీనికి కొన్ని ప్రాసీ ర్స్ లబ్బిందలు ఉన్నాయి.

శ్రీ రె. గోవిందరావు :—పాట పండ్లలో మిస్ఎప్రోప్రియేషన్లు రిగిస్ట్రేషన్ 51 ఎంప్లాయిర్ పండ్లం, ఆ పండ్లం సీరియస్ యాక్షన్ తీసుకోకుండా ఎవరివేయడంపై ఎవరికి ఫయం లేకుండా పోతున్నది. ఈ విధంగా జర బాధ్యం ప్రబలి ప్రభుత్వం ఏమీ చేయలేని సిస్టమ్ లు పరిస్థితిలో ఉంది. ఇలాంటి మిస్ఎప్రోప్రియేషన్లు రిగిస్ట్రేషన్ లో గిరనటు లంటి ఎన్నో తీసుకుని చర్యలకు ఫయం కలిగేటట్లు ఎందుకు చేయకూడదు ?

శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి :—పప్పుర చేస్తాము. ఉట్టం కొంత ఎవరూ చేయించిన అవకాశం ఉంది. అప్పుడు వారిమీద ప్రాసెక్యూషన్ చేయడానికి చాలా ఉబ్బందిక. మైన డివిజన్లు కొన్ని ఉన్నాయి. ఇంకా ముందు శ్రీ అయ్యప్పరెడ్డిగారు పబ్లిక్ అక్సెంట్స్ టెన్చర్స్ ఉన్నప్పుడు ఈ చట్టానికి సరైన చర్యలు చేయాలని సూచించడం ఉంది. ఎక్కడైతే నిధులు దుర్వినియోగం అయ్యాయో అక్కడ గట్టి చట్టాలు తీసుకొనడానికి ప్రాసెక్యూటర్ గా పోవాలి. ఈనాడు పోలీసువారి డగ్గరకు పోవాలి, వారి కన్సల్ట్ చేయాలి. ఈ విధంగా ఈ చట్టంతో కొన్ని లోపాలు ఉన్నాయి. వాటిని సవరించాలని అప్పుడు శ్రీ అయ్యప్పరెడ్డిగారు సూచించారు. వాటి గురించి అపోజిషన్ సభ్యుల, మిగిలిన సభ్యుల సలహాలు తీసుకొని చట్టాన్ని సవరించే ప్రయత్నం కూడా ప్రభుత్వం చేస్తుంది.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :—సెక్షన్ 51 క్రింద ఉరిగిన విచారణ గురించి మనకు రిపోర్ట్ ఎక్స్పీరియన్సు ఉంది. సూర్ నగర్ లోని ఉందిరాంధి కో-ఆపరేటివ్ హౌసింగు సొసైటీకి సంబంధించిన విషయం మనకు తెలుసు. మంత్రి శ్రీ హనుగ్రహవారి 11.1/2 లక్షలు ముంగినట్లా తెలిసింది. ఆ మంత్రిగారిని రక్షించడానికే 1986 నుంచి అప్పటివరకు సెక్షన్ 51 క్రింద విచారణ ఉరిగిందా? అప్పుడు ఇది కోటి రూపాయల మిసెప్రోప్రియేషన్. ఇందులో కూడా అటువంటి మహానుభావులు ఉన్నారా? ఉంటే మీరు సాగించే విచారణ వారిని రక్షించడానికా?

శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి :—దీనిలో ఎవరూ లేరు, అందులో ఎంత పెద్దవారు ఉన్నారో కాని.

Enquiry Regarding Irregularities of L. S. C. S. Narsipatnam

12 —

* 8259-Q—Sarvasri D.Kondala Rao, (Chintapalli.) B. Gopatrudu (Narsipatnam) and V. Adam (Tiruvur.): — Will the Minister for Co-operation be pleased to state :

(a) Whether enquiry has been ordered under Section 51, to go into the irregularities of the L. S. C. S. Narsipatnam, Visakhapatnam District;

(b) Whether the enquiry has been completed; if so, the findings of the same; and the action taken by the Government; and

(c) the reasons for the stoppage of either the sanction or the release of any kind of loan to the members at present?

శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి :—

ఎ) అవునండీ.

బి) అవునండీ.

- 1) ఈ సంవత్సరానికి సంబంధించిన అప్పటి రాష్ట్ర రైల్వే శ్రీ సీ. రామారావు తప్పదు యజ్ఞాలను రెండువసాలుగా ఒక్కొక్కరికి 10 వేల రూపాయల చొప్పున మొత్తం 20 వేల రూపాయల తీసుకున్నట్లు సగటు పుస్తకంలో నమోదు అయింది.
- 2) సంవత్సరానికి సంబంధించిన రూ. పత్రాలు, రైల్వే పాస్ పోర్టులపై దొంగ సంకలాలుపెట్టి అప్పటి ఉపాధ్యక్షుడు శ్రీ ఎ. పి. వినాయకులు రూ. 1,18,000 లను దుర్వినియోగం చేశారని.
- 3) దోషులపై అభియోగం మోపడానికి, పట్టాభిని నింధనలకు అనుబంధించి దుర్వినియోగమైన ఖాతాన్ని ఏర్పరిచుకొని పెనుగానికీ కూడాను చర్య తీసుకుంటున్నారని.

సి) సంఘ సభ్యులకు రుణాల మంజూరీను నిలిపివేయలేదు. ఏడుగురు అవినీతికి పాల్పడినందొడ్లనూ, రుణాలకి అనర్హులైనందున నూ వారికి రుణాలను వంపిణీ చేయలేదు. కాగా మిగిలిన రుణాల మంజూరీ అయినప్పటికీ వారు తీసుకోలేదు.

శ్రీ సి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—రెక్షను 51 క్రింద ఎంక్వయిరీ అన్నారు. ఈ 51 ఎంక్వయిరీ దాదాపు అనేక సంవత్సరాల దీర్ఘకాలం కొనసాగుతున్నది. దానికి కారణాలు మనకిందలికి తెలుసు. ఏదో ఒకటిగా ఈ చార్జెస్ నుంచి తప్పించుకొనడానికి, రెక్షనులు పూర్తిచేయడానికి ప్రయత్నం చేయడానికి ఇది ఉపయోగపడుతుంది. రెక్షను 51 ఎంక్వయిరీ మూగ్గిమం మూడు మాసాలలో పూర్తికావాలనే పద్ధతి సమయం చేయడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉందా ?

శ్రీ ఎన్. అమరనాథ రెడ్డి :—గౌరవసభ్యులు చెప్పిన ఆ సూచనతో నాకేమీ అభ్యంతరం లేదు. అప్పుడు ఒక సంవత్సరం, రెండు సంవత్సరాలు పోయిన సంఘటనలు ఉన్నాయి. రెక్షను 51 కి సంబంధించి ఆ విధంగా పెట్టడానికి ప్రభుత్వానికి ఏమీ అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రశేఖర్ :—నర్సవల్లం గోదామన్న నుంచి 1450 మీటర్ల గుడ్డ, 350 దోతీస్ తీసుకొని వెళ్లి బ్లాక్ చార్జెస్ అమ్మిన విషయం నిజమా ?

శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి :—బ్లాక్ చార్జెస్ దీనిలో ఒక భాగం ఉంటుంది. అసలు మిస్ట్రోప్రియేషను పెద్దగా జరిగింది. ఎంక్వయిరీ చేశారు. ఆ ఎంక్వయిరీ రిపోర్టు 10-7-1981 న పై నలు అయిపబ్బింది. షుమారు 400 పేజీలు వచ్చింది. ఇందులో ఎంక్వయిరీ ఆఫీసరు చాలా చదవబడినా రిక మెండ్ చేషను చేశారు.

మిస్టరు డిప్యూటీ స్పీకరు :—మీరు ఏమి యాక్షను తీసుకున్నారో అది చెప్పండి. Enquiry report is very big.

Sri N. Amarnath Reddy :—Enquiry officer was appointed. Enquiry was conducted and it was completed on 10th July, 1981. Number of recommendations were made. ఎంక్వయిరీ యాక్టును తీసుకోవాలో వారు మెండ్చేసింది. క్రిమినల్, సివిల్, ప్రొసీక్యూటర్ జనరల్ కేసులు ఎంక్వయిరీ తీసుకోవాలో వారు చెప్పడం జరిగింది. 10-7-81న ఎంక్వయిరీ రిపోర్టు లభించిన తరువాత జిల్లా అధికారులు పరిశీలించేసి కలెక్టరు కి ప్రాసిక్యూషన్ రిపోర్టును పంపించారు. 28-5-81 నుంచి ఎన్నికలు ప్రాంతం కావడం వల్ల అధికారులు అందులో నమగ్నమై ఉన్నారు. రేపటికి చూపు అన్ని సంస్థలకు ఎన్నికలు అవుతాయి. ఈ కారణంగా దీనికి తదుపరి ఎంక్వయిరీ ప్రాసిక్యూషన్ మొదలైనవి ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రభుత్వం ఉత్తరువు ఇస్తుంది.

శ్రీ ఎన్. చంద్రశాఖి :—ఈ విషయంలో ఎస్. జి. ఆర్. ఏమైనా చర్యలు చేశారా ?

శ్రీ ఎన్. అమలనాథ రెడ్డి :—క్రిమినల్ కంప్లయింట్లు పైలు చేయలేదు. It is under examination. They are going to do now. Enquiry is over. They have asked the permission of the Collector to proceed with criminal action.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—ఈ సహకార సంస్థలలో మిస్ట్రీప్రియేషను రిగినప్పుడు ఎంక్వయిరీ చేసి వారిమీద ప్రాసిక్యూషన్ చేయాలని రికమెండేషన్ చేసిన తరువాత ప్రభుత్వం అందులో ఇంటర్ ఫియర్ అయ్యే పరిస్థితి ఉంటే ఈ డిపార్టుమెంట్ ఎలాగ బాగుపడుతుంది?

శ్రీ ఎన్. అమలనాథ రెడ్డి :—అటువంటి సంఘటనలు ఏమైనా ఉంటే నాన్ ప్రాసిక్యూషన్ చేసి బాగుంటుంది. ఇటువంటి వాటిలో గనర్న మెంట్ ఇంటర్ ఫియర్ అవుతుంది నేను అనుకోను. ప్రభుత్వం దీనిని ప్రోత్సహించని పునవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :—అటువంటి కేసులలో సమాధానం చెప్పడానికి మంత్రులు ఇంక అగ్రహణే బదులు మంత్రులు, పాలకవర్గానికి సంబంధించిన నాయకులు ఎంత మిస్ట్రీప్రియేషన్ చేసినా ఎవరూ ఏమీ అనడానికి వీలు లేదని చట్టంలో ఏమైనా సవరణ తీసుకుని రావడానికి ఆలోచన చేస్తారా?

శ్రీ ఎన్. అమలనాథ రెడ్డి :—ఈ ప్రభుత్వం ఆలోచన చేయదు కాని తమ ప్రభుత్వం వస్తే అది ఆలోచన చేయవచ్చు.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :—ఇంకపరకు మంత్రులు ఉన్నటువంటి సొసైటీ లలో వారు అక్షరపాదులు కాజేసినా ఏమీ యాక్షన్ తీసుకోలేదు. మీ పాలక వర్గానికి సంబంధించినవారు అక్కడ ఉండి కోట్ల రూపాయలు మింగితే యాక్షన్ తీసుకొనేది లేదు. ఇక మీరు ఇచ్చే సమాధానం ఏమిటి? మేము అడిగేది ఏమిటి?

Mr. Deputy Speaker :— That will not go into record.

Sri M. Omkar :— How it will go out of the record ? Point of order

Sri E. Ayyapu Reddy :— When you make an allegation, let it be specific and you should also give in writing. Our rules provide that you must give earlier intimation.

Sri S. Jaipal Reddy :— How can that be point of order ? The Deputy Speaker has to determine as to what can be the point of order.

Sri E. Ayyapu Reddy :— You make vague and defamatory allegations. The rules of fair play require that we must give an opportunity to give a specific reply.

Sri S. Jaipal Reddy :— When we make concrete allegations you think that there is no case at all. When we make general allegations, you think that there is no scope for doing so.

Sri E. Ayyapu Reddy :— What is the concrete allegations ? Is it some ministers have misappropriated crores of rupees ?

Sri S. Jaipal Reddy :— Unless a particular thing is said to be unparliamentary, it is not correct to expunge that from our record. If you begin using that weapon, it will be very difficult for us to function.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— నేను ప్రతివారికి స్కోప్ ఉన్నాను. క్వశ్చన్ మీరు దానికి సంబంధించి వారిని ఏస్ చెయ్యండి లేదా నో చెప్పండి నా ఉద్దేశం.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :— మనం సంప్రదాయాలు పట్టుకుంటున్నావా, ఇందిరాగాంధీ హాసింగు కోవరేజీస్ పొనెటీ గురించి ప్రశ్ని అడిగాము. ప్రాసీదురు ప్రకారం దానిని జరుగుతోందని వారు అన్నారు. దాని రిజల్టు ఏమి అయింది అని మేము అడుగుతున్నాము.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— నేను సెవరేజీ క్వశ్చన్ ఎవ్వరిని ఓంకారు గారికి చెప్పాను.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :— దీనికి ఒక మంత్రికి సంబంధం ఉంది. దాని విచారణ గురించి ఏమీ జరగలేదు, విచారిస్తున్నాము అని గుర్తు పెట్టు చెప్పినా ఆ విచారణకు సంబంధించి ఏమీ అయింది అని అన్నాము. అటు పంతులు మేము విచారించాము, దానిలో మంత్రిగారికి ఏమీ బాధ్యత లేదు అని చెప్పినా మాకు అవ్యంతరంలేదు.

శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి :— ఓంకార్ గారు చెప్పింది నాకు సంబంధం లేదు. ఇప్పుడు ఒరిగే ఈ క్యాబ్రినూనికి దానికి సంబంధం లేదు. హాసింగు మినిష్టరు దానికి సమాధానము చెప్పాలి. నాకు మటుకు సంబంధంలేదు.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— ఎక్స్ పంజీ చేస్తున్న అన్నారు. మీ అదేశాన్ని ధిక్కరించడం నా ఉద్దేశం కాదు. కాని నేను ఏమీ అస్ హ్లా మెంటరీ మాటలు ఉపయోగించలేదు. అవుదాప్ కాంటెంట్ మూలకం లేదు. దానిలో విచారణ

జరిపింది అంతా కోపరేషన్ మినిష్టరు. హౌసింగు మినిష్టరు నామ్ కే వాస్తే. మినిష్టరుని ఎంత మందిని అయినా పెట్టుకోవచ్చుంది. కాని డిపార్టుమెంటు మాత్రం కోపరేషన్ డిపార్టుమెంటు. కోపరేషన్ డిపార్టుమెంటు పోర్టుఫోలియో వారి చిగ్గరినే ఉంది. సెక్షన్ 51 క్రింద విచారణ జరిపించామని పేరుతో డిలివరీయింగుని పక్షిస్తారు. హయగ్రీవాచారిని చక్షించారు. ఇప్పుడుకూడా కక్షిస్తున్నారు అని చెప్పాను. ఇది ఎట్లా అన్ పిల్ల మెంబర్ లాంగ్వేజి అయింది ?

Mr. Deputy Speaker :— You may give a separate notice for it.

Sri E. Ayyapu Reddy :— Rule 305 says: “No allegation of a defamatory or incriminatory nature shall be made by a member against any person unless the member has given intimation to the Speaker and also to the Minister, concerned.” This is the basic principle of fair-play. మినిష్టరు కన్సలర్స్ డేదు. మీరు ఎలెనేషన్ చేస్తున్నారు. I can also make allegations like that...

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—ఈ శాసనసభలో ఈ ప్రశ్న ఇది వరకు సచ్చి నపుడు మీరు విచారణమని అన్నారు. అది కోపరేషన్ డిపార్టుమెంటుకి సంబంధించింది. ఆ డిపార్టుమెంటుని ఇదిమంది మంత్రులు చూడవచ్చు. దాని రిజల్టు ఏమి అని మేము సెల్లిమెంటులో అడిగాము. అది మా డిపార్టుమెంటుకి సంబంధించింది కాదు అంటున్నారు.

శ్రీ ఎన్. అమరనాథరెడ్డి :—లాస్టు డైము కూడా ఇది హౌసింగు మినిష్టరుగారు చెప్పారు. ఇప్పుడు ఈ ప్రశ్నలో అది అడిగితే దీనికి సంబంధంలేదు అని అన్నాము.

శ్రీ పి. సుందరయ్య (గన్నవరము) :—సభా సంప్రదాయాలనుబట్టి మాన ప్రొసీడరునుబట్టి ఇది ముందు నోటీసు ఇవ్వాలి అంటున్నారు. కాని ఇది ఇదివరకే చర్చించాము. మంత్రి పేరు చెప్పాము. నోటీసు ఇవ్వలసిన అవసరం లేదు. విచారణచేస్తున్నాము అని అన్నారు. విచారణఫలితం ఏమైంది అని అడిగే హక్కు నూరు ఉంది. ఈ శాసనసభలో లేనివారిపై న మేము క్రొత్తగా ఏదైనా అడిగితే నోటీసు ఇవ్వాలిగాని లంచముతీసుకున్నాడు అని ఒక మంత్రిని గురించి చెప్పినప్పుడు అది అబద్ధము అని మీరు చెప్పండి. కాని పార్లమెంటు రికార్డు నుంచి తీసివేయండి అని అనడం బాగుండదు. అంటే మీకు ఇష్టము లేనిది ప్రతిది శాసనసభ రికార్డునుంచి తీసివేయడం అది పార్లమెంటులో సంప్రదాయం కాదు. శాసనసభలో లేనటువంటి వారిమీద క్రొత్త ఏలిగేషను ఏమైనా తీసుకువస్తే దానికి ముందు మీకు చెప్పాలిగాని దీనికి అవసరంలేదు.

మిష్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—స్పెసిఫిక్ గా ఇస్తే మేము చెప్పడానికి వీలుంటుందని అంటున్నారు.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—ఇది వరకు ఇది ఈ శాసనసభా వేదిక మీద సచ్చింది. విచారణ చేస్తాము అని అన్నారు. ఇది ఒకసారి డిస్కషనుకి వచ్చింది.

మిష్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—అప్పుడు నేను ఈ స్థానం లేను.

శ్రీ పి. సుందరమ్య :—ఈ స్థానం ఎవరైనా ఉంటే పచ్చి పీనల్ ఆఫ్ ఛైన్స్ ఎవరైనా చూడొచ్చు. అది ఏమిట అనుగుణంగా చేస్తున్నారు అని నేను అంటున్నాను.

Mr Deputy Speaker :— I am concerned only here with the relevancy and pertinence to the question I am not interested in shielding ..

శ్రీ పి. సుందరమ్య :—ఈ ప్రశ్నకు ఒక సమాధానం — —

శ్రీ స. అయ్యపురెడ్డి :—మీరు ఏ ఉసుక చిచ్చి పైకి పెట్టారని కోపలేషన్ మినిష్టరుతో కన్ఫ్రంట్ క్లెయిమ్ మీరు — —

శ్రీ పి. సుందరమ్య :—అది మీ పని కాదు. ఎఫ్ఐమెంటరీ అంబా కాదా అనేది డిప్యూటీ స్పీకర్ మాత్రం.

శ్రీ బి. అయ్యపురెడ్డి :—నాని నేను చూడ గొడవలే లేవు న్నాను.

Mr Deputy Speaker :— Without my prior permission, Sri Omkar has raised the allegation.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— ది ఎక్లెగ్జు ట్రాన్స్మిషన్ లో, దీనిమీద శ్రావ్య పర్మిట్ చేయండి.

Mr Deputy Speaker :— We have to decide about it in the Business Advisory Committee. Because of this the importance of other questions is being lost.

9-00 a m

Sri P. Sundararama — we would like to know whether you are going to expunge these things from the record. ఏ రికార్డు దీనిని ఎక్స్ ప్యుంజ్ చేస్తారు ? It is not unparliamentary, it is not defamatory. It is a serious allegation which we made on the floor of the House. అది రికార్డులో ఉండని గొప్ప మెంటు చెప్పింది.

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—అధ్యక్ష చూలు 905 క్రింద ఎంబి పంటి ఆర్డరు కెట్టిరా యే స్టేట్ మెంట్ ఇచ్చినా అది ఎంబి పాథ్యలో వారిపైన పచ్చినపుడు సీటిను యివ్వాలనేది మన చూట్టులో ఉంది. నానిని యెవరూ అధ్యంతరం చెప్పే సమస్యలేదు. ఆ క్షణంగా మీరు జాప్య స్టే స్పీకరు అనుమతిలేకుండా ఓంకర్ గారు నేడు వేరే ప్రశ్నను తిరిగి గుర్తుకు తెచ్చి నట్లయితే సమాధానం ఉంటే చెప్పండి సమాధానం లేకపోతే నేడు అందారు. కాని అనుమతి లేకుండా మాట్లాడిన బ్రది విషయాన్ని ఎక్స్ పంజ్ చేయాలనేది మన పద్ధతి కాదు. అందుకల్లా ఎక్స్ పంజ్ అనేది అసంభవం లేదు. అందున చెప్పింది పెద్ద అన్ సౌర్ల మెంటరీ రోమీలేదు.

Sri E. Ayyapu Reddy :— Defamatory matters have to be expunged or if it is incriminatory in nature ..

Sri Ch. Rajeswara Rao :— If it is defamatory.

(Interruptions)

Sri P. Sundarayya :— We are not going to allow....

(Interruptions)

Sri E. Ayyapu Reddy :—It is not a question of your allowing. It is a question of the Speaker following the rule. It does not require anybody's permission or concession.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—మీకు మెజారిటీ ఉందని మీ యిష్టం వచ్చేటట్లు రూల్స్ మార్చేవానికి we are not going to tolerate

Mr. Deputy Speaker :— I do not like this cross talk. There is a method and procedure adopted here.

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—స్పీకర్ గారే పచ్చ సంవర్షంలో you are the custodian of the whole House. మేము పేరే పచ్చ సంవర్షంలో కొన్ని పాఠశాలలు, కొన్ని నడుస్తున్న చరిత్రలు గురించి చెప్పడం సహజం. ఆ సందర్భాలలో యేదైనా మొత్తం డిరాగేటర్గా ఉంది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—ఒక విషయం యేమిటంటే మొర్రో ఒక సహజ సంఘానికి అధ్యక్షుడుగా ఉన్నవారు గల్గింతు చేస్తే యీ మంత్రి తిన్నానని అంటే వానికి దీనికి సంబంధం యేమిటి?

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—అయిన యే మంత్రియో అనలేదు. అయిన మంత్రికి సంబంధించి అని చెప్పారు తప్ప ఫలానా మంత్రి, ఫలానా దబ్బు, ఫలానా చోట అని చెప్పలేదు.

Sri E. Ayyapu Reddy :—It is still worse. You cannot blame the whole class.

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—మంత్రి అని అంటారు, ఎం. ఎల్. ఏలని అంటారు, ప్రజలని అంటారు.

శ్రీ ఐ. అయ్యప్పరెడ్డి :—ఒక శాసన సభ్యుడు మినప్రాప్రియేట్ చేస్తే అందరూ శాసనసభ్యులను మినప్రాప్రియేట్ చేస్తున్నారని అంటే ఎంతబాగుంటుంది?

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—లేదు. మొత్తం అంతా అంతే.

శ్రీ ఐ. అయ్యప్పరెడ్డి :—మంత్రులు అన్నారు. ఒక మంత్రి అన్నారు.

Mr. Deputy Speaker :— I have called Mr. Vasudeva Rao.

శ్రీ ఎ. వాసుదేవరావు :—అసలు విషయానికి వద్దాము. ఈ 51 క్రింద ఎంక్వయిరీలు యేవైతే ఉన్నాయో చాలా జాప్యం బరుగుతోంది. చాలా సందర్భాలలో యీ హవుస్ ముందు చాలాసార్లు పిచ్చింది. ఎక్కడ యిరెగ్యు

నాటికి రిగినా ఖచ్చితంగా అరుగుల్లోకి వెళ్ళిన పూర్తిచేసి డిస్మిస్ చేశారు. తిరుకొనరానికి అనువుగా చట్టం ఉందిరా?

శ్రీ శి హెచ్. రాజేంద్రారావు :—ఎక్స్పంట్ చేయాలని అనుకుంటున్నారేదో.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—లీడర్ ఆఫ్ ది హౌస్ ఎక్స్పంట్ చేయాలని అనుకుంటున్నారేదో. మీరు పూర్తి చిన్నప్పటికీ ఎక్స్పంట్ చేయడం మంచి అవకాశం. what is the use of our talking here? Expunging is against the parliamentary procedure

(Interruptions)

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్:— నేను ఆ ప్రాసీడింగ్స్ పూర్తిచేసి చూసి ... I am interested in the relevancy of the question.

Sri P. Sundarayya :— No. It is not that. You cannot expunge it.

Sri S Jaipal Reddy - Point of order. Sir, you just now mentioned that you would examine whether particular portion is relevant or not. Now, the question arises as to whether an irrelevant proceedings can be expunged from the records. There is nothing to say...

Mr Deputy Speaker :— It is the discretion of the Chair

Sri S Jaipal Reddy.— In the Parliamentary history whether irrelevant thing can be expunged from the record?

Mr Deputy Speaker :— I will look into it. That is an end of it.

Sri S. Jaipal Reddy.— I have raised a point of order. And I would like the Speaker to give a ruling on that.

Mr Deputy Speaker.— I said that I would examine the proceedings and then take a decision.

Sri S Jaipal Reddy:— True But I have raised a point of order. Even if it is found that a particular portion to be irrelevant, whether the Chair would be justified in expunging it from the record? Whether what is irrelevant according to the Speaker can be expunged from the record invariably? There are norms.

Mr Deputy Speaker :— Only unparliamentary usages would be expunged. Even irrelevant things can go into the records. I am quite certain about it. నేను సభ్యులలోకి హాంబరనాన్ని, జెన్నుత్యాన్ని రాపొదులకు అది ఉండడం నాంచిదా? రాదా అనేది it is at my discretion. ప్రతిది మీరు డిస్పాస్ చేసి పరిస్థితిపై బాగాలేదు.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—ఈ గిర్మింగ్స్ చూసి అడ్డుకుంటుంది. బానిసి డిస్మిస్ చేయడానికి we have got a right to say

Mr. Deputy Speaker :— I am not disputing your right.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—మీ అధికారాన్ని మేము చ్యాలెంజ్ చేయడం లేదు. మా అధికారాన్ని ఛాలెంజ్ చేయడానికి మేము ఒప్పుకోము. మన స్పీకర్ మెంబర్ల సెలక్షన్ ప్రక్రియ కొన్ని సార్లు ఉన్నాయి. ఆ సార్లు సేరకు ఎచ్చరించినా మీరు ఫుల్ షేడ్యూల్ చేయవచ్చును, ముఖ్యమంత్రి చెప్పినా మీరు ఫుల్ చేయవచ్చును. ఆ స్పీకర్ మెంబర్ హౌస్ జరు అనుబంధం, సర్వాధికారాలు ఉన్నాయని మీరు యిష్టపడవచ్చునట్లు ఎక్స్ ప్రెజ్ చేస్తాను అంటే...

Mr. Deputy Speaker :— I am not a despot here.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—అది అన్నప్పడు యింకొకటి స్పీకర్ మెంబర్స్ రూల్స్ నుబట్టి అన్ ఫాల్గ్ మెంబర్ పదాలు ఉపయోగిస్తే యిది అన్ ఫాల్గ్ మెంబర్ పదాలు కాబట్టి ఎక్స్ ప్రెజ్ చేస్తానుని, రేడా ఒక డిఫినిషన్ సేజ్ మెంట్ యిస్తే స్పీకరు అపమోషన్ చేస్తే లేకపోతే మంత్రిలను బూతులు తిడితే యిది హార్టిగా యిర్రెలెవెంట్, కనుక మీరుది ఎక్స్ ప్రెజ్ చేసే అధికారాలున్నాయి. ఈ రెండూ చప్ప రెలెవెంట్, యిర్రెలెవెంట్, అని వెట్టి యింకొకటి ఎక్స్ ప్రెజ్ చేయే స్పీకర్ మెంబర్స్ మాడా చేయలేదు.

Sri E. Ayyapu Reddy :— Sir, let the rule 305 be read. The proviso is quite clear. Provided that the Speaker may, at any time prohibit any member from making such allegation...

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—అది యిర్రెలెవెంట్ అని నేను అంటున్నాను.

శ్రీ ధ. అయ్యపురెడ్డి :—ఆ హాలు మీరు చదివకుండా అట్లా అంటే

యెట్లా ? Kindly see the proviso. "Provided that the Speaker may at any time prohibit any member from making such allegation..."

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—కొడ యిది యిర్రెలెవెంట్. నేను ఏమైనా క్రొత్త ఎలిగేషన్ ఆ ఎలిగేషన్ యీ హౌస్ లో డిఫెండ్ చేసేదానికి లేకపోతే ఫలానా మంత్రి మీర ఫలానా వ్యక్తిమీర ఎలిగేషన్ తెస్తానని స్పీకర్ గారికి ముందు చెప్పాలి కప్ప యిది పంకు చప్పిలో ఉన్న దానిమీద అది చచ్చినప్పడు how it is relevent ? నేను క్రొత్త హామగ్రివాచారిగారిమీర కాని....

Mr. Deputy Speaker :— I request all the Members to kindly co-operate with me in the conduct of the business.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—కాదు నేను చెప్పేది మంత్రిపక్షం అంచాలు మరిగిపోయిందని can we make the statement or not ? We have made that statement and no Speaker has ruled it out.

Sri E. Ayyapu Reddy :— I have only read rule No. 305 and its proviso. "Provided that the Speaker may at any time prohibit any member from making such allegation if he is of the opinion that such allegation is derogatory to the dignity of the House or that no public interest is served by making such allegation." It is for the Speaker to decide.

Sri P. Sundarayya :— The Speaker can do it. ఈ ప్రాసీడింగ్ జరిగేటప్పుడు స్పీకర్ డిటర్మైన్ చేశారు అనుకుంటే స్పీకర్ ఆటోమేటిక్ గా he can rule it out. యిన్ఫర్మేషన్ రూలు తీసుకొనివచ్చి ముందు చెప్పలేదని, దానిని వారు ఎక్స్ పంజ్ చేయమని అనడం చప్పు.

Sri E. Ayyapu Reddy :— That means he wants unlimited licence of abuse; that is all.

Sri P. Sundarayya :— I would say that you want unlimited powers because you have got that majority to shut down the Opposition. Is it the parliamentary method? If that is so, let us decide that.

(Interruptions)

శ్రీ ఎ. అయ్యపురెడ్డి :— మీరు పార్లమెంటరీ మెథడ్ రూలు 305 చదువుకోండి. ఇష్టం వచ్చినట్లు మాట్లాడితే యెట్లా?

Sri P. Sundarayya :— You have no business to quote that rule.

(Interruptions)

Mr. Deputy Speaker :— Unless I call, please do not get up I have been hearing you people patiently and I am giving opportunity to everybody. నా మనవి యేమిటంటే దీనిలో అన్ పార్లమెంటరీ రీకపోజ్ టే I would allow it. Do not worry. I said I will examine the proceedings.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :— మీరు కంక్లెడ్ చేశారు. నేను మిమ్ములను క్వశ్చన్ చేయడంకాదు. మీరు ఆ స్పీకర్ మెంట్ చూసి యెక్కడయినా అన్ పార్లమెంటరీ పదాలు ఉంటే తీసివేస్తామన్నారు. వారు రెయిన్ చేసిందేమిటంటే ముందు నోటీసు యివ్వలేదు, యిన్ఫర్మేషన్ దీనిని ఎక్స్ పంజ్ చేయాలని వారి పోయింటు.

Mr. Deputy Speaker :— Speaker's discretion...

శ్రీ పి. సుందరయ్య :— మీరు అసెంబ్లీ రికార్డ్ తీసుకొని “అక్సీం పథా మర్యాదను ఛంగవరచే పదాలు ఉన్నాయని ఒక ఎలిగేషన్ నా దృష్టికి వచ్చింది, కనుక నేను దీనిని ఎక్స్ పంజ్ చేసినాను” అని మీరు చెప్పేదానికి మీకు అధికారం ఉంది. కాని లీడర్ ఆఫ్ ది పార్టీ లేచి ముందు నోటీసు ఇవ్వలేదు, యిది యిన్ఫర్మేషన్ దీనిని ఎక్స్ పంజ్ చేయాలన్నప్పుడు, దీనిని ఎక్స్ పంజ్ చేసేదానికి. I submit, the Speaker cannot do it.

Mr. Deputy Speaker :— Yes, I do agree.

Sri P. Sundarayya :— If he wants, he can bring a resolution that because in the minutes it is so and so, we remove from the parliamentary records...

I submit to the Chair that you can resolve that from so and so the proceedings can be removed from the parliamentary records.

శ్రీ ఇ. అయ్యపురెడ్డి :—ఎక్స్‌పంజ్ చేయమని నేను అనలేదు. ఎవరే అస్యూమ్ చేసుకుంటున్నారు.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—కావాలంటే ఇక్కడి హార్డ్‌హెడ్ వుంది, టేప్ రికార్డువుంది. మీరు ముందు నోటీసు ఇవ్వలేదు, మంత్రిగారికి నోటీసు ఇవ్వలేదు సీరియస్ అలిగేషన్ చేస్తున్నారు, యిన్‌ఫర్మేషన్ అలిగేషన్ ఎక్స్‌పంజ్ చేయమని మీరు అన్నారు. దానిమీద డిప్యూటీ స్పీకరుగారు ఏమిరూలింగ్ ఇస్తారో మాకు కావాలను. అన్‌పార్లమెంటరీ అయితే తీసివేస్తాను లేకపోతే లేదని అన్నారు. It is not the question of relevant or irrelevant. ఇక్కడకు వస్తుందా లేదా నోటీసు ఇచ్చారా లేదా అనేది కాదు. అన్ పార్లమెంటరీ అయితే తీసివేస్తామని తమరు అన్నారు. నేను దానికి అగ్రీ అవుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. వాసుదేవరావు :—చట్టములో కొన్ని బలహీనతలున్నట్లు కనబడుతున్నవి. వాటిని సక్రమంగా సవరించేదానికి ఏమైనా చర్యలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ ఎస్. అమరనాథరెడ్డి :—చట్టములో చాలా సవరణలు చేయవలసి వుంది. అయ్యపురెడ్డిగారు పి.ఎ.సి.కి ఛైర్మన్ గావున్నప్పుడు వారుకొన్ని సూచనలుచేశారు. అందుచే అన్ని సెక్షన్స్‌లో సవరణలు చేయవలసివుంది.

శ్రీ డి. చిన్నమల్లయ్య :—తిన్నది ఒకరైతే కన్నదాన్నికట్టేసికొట్టి నట్లాంది. ఎవరో అప్పుపెట్టి యివ్వకపోతే వాళ్ళను శిక్షించవలసినదీపోయి, మరొకరికి అప్పు ఇవ్వవలసిన వారికి ఇవ్వకుండా అపుచేసే విధానాన్ని తీసివేసే దానికి ప్రయత్నము చేస్తారా?

శ్రీ ఎస్. అమరనాథరెడ్డి :—పరిశీలన చేస్తాను.

ప్రశ్న నెం. 13—పోస్ట్‌పోస్టు.

Exemption Of Sales Tax On Kerosene

14—

* 8046. (V) Q.—Sri C. Janga Reddy (Shyampet): Will the Minister for Commercial Taxes be pleased to State:

(a) Whether Government proposes to exempt Sales Tax on Kerosene as was done by Maharashtra Government; and.

(b) If not, the reasons therefor?

Minister for Commercial Taxes (Sri M. Manik Rao):—

(a) No Sir,

(b) The Government cannot afford loss of revenue on account of this measure.

మిష్టర్ డిప్యూటీ స్పీకరు :—రెయిగుల్ చెప్పండి.

శ్రీ ఎం. మాణిక్ రావు :—రెయిగుల్ చెప్పండి లేదు.

Mr. Deputy Speaker :—It is left to the discretion of the member.

శ్రీ ఎం. మాణిక్ రావు :—వాలు అడిగిన దానికి నేను రెయిగుల్ సమాధానము చెప్పతాను. కిరోసీన్ మీద టాక్స్ కన్నంపే ప్రభుత్వ వుంచామని అడిగినారు. లే ని అన్నాను. లేకదానే కాబట్టి చెప్పని అడిగారు. ప్రభుత్వం రెయిగుల్ లాగును ఎందుకే వాణిషిస్ట్ లే ని అన్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :—ఎందుకు లేదు?

శ్రీ ఎం. మాణిక్ రావు :—ప్రభుత్వము ఇప్పటికే ఎండ్ ఖర్చు పెడుతున్నది. అయినా ఇప్పటికి నిళ్ల లేని గ్రామాలు ఎన్నో వున్నాయి. దీని మీద టిక్స్ క్యాష్ రూపములో 213 ఎక్షలు ఆదాయముంది. అందుకే సపలెస్ స్టేట్స్ లోనే మిళనాడులోగాని అక్కడ 8 1/2 పర్సెంట్ వంటి అక్కడ 4 పర్సెంట్ చూడమే పెట్టాము. దాన్ని ఇంకా ఎక్కువ చేయాలని మాకుద్దేశము లేదు అని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎల్. ఆం. నేయులు :—మంత్రిగారు ప్రస్తుతము ఆదాయము వస్తున్నది అన్నారు. కిరోసీన్ పేర ప్రజలు ముఖ్యంగా వాడతారు. పేర ప్రజలమీద భారం ఎక్కువ పడుతున్నది. పేర ప్రజలకు పడే భారాన్ని ప్రభుత్వం మినహాయిస్తే ఎగ్లా వుంటుంది?

శ్రీ ఎం. మాణిక్ రావు :—ఆం. నేయులుగారిది మంచి సలహా. వారు చెప్పిన సలహా చూస్తే 99 పర్సెంట్ పేర ప్రజలే వాడుతున్నారు. మరి బారాన్ని తీసివేయాలంటే ప్రభుత్వం ఎక్కువ నష్టం పరింపం అని వస్తుంది. ఈ భాగము ఒక్క ఆంధ్రప్రదేశ్ లోనే కాదు, అన్ని రాష్ట్రాలలో వుంది. మన రాష్ట్రంలో తక్కువ టాక్స్ వేస్తున్నాము. టాక్స్ హోల్ సేలర్ మీద వేస్తున్నాము. ఈ విషయం నేషనల్ లెవెల్ లో కూడా డిస్కషన్ కు వచ్చింది. సదంస్ అఫీసర్స్ కాన్ఫరెన్స్ లో కూడా డిస్కషన్స్ కు వచ్చింది. మిడిల్ మ్యాన్ ఈ రోజు లాభము పొందుతున్నాడు. కన్సూమర్ బెనిఫిట్ పొందడంలేదు.

శ్రీ ఎల్. ఆం. నేయులు :—హోల్ సేలర్ రిటైయింగ్ మీద టాక్స్ చేసి అమ్ముతున్నాడు. (జవాబులేదు).

శ్రీమతి జి. ధనసూత్రయ్య :—కిరోసీన్ విషయంలో దేశ వ్యాప్తంగా క్లిష్టపరిస్థితి ఏర్పడింది. మంత్రిగారు చాలా చక్కగా చెప్పారు సమాధానము. నిజంగా, చెప్పినందుకు చాలా విచారిస్తున్నాను. రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా, దేశ వ్యాప్తంగా పేద ప్రజానీకం చినిగింపు ప్రయత్నంలో వేసుకొనేటందుకు కూడా కిరోసీన్ ద్వారాని పరిస్థితి అనేకచోట్ల ఏర్పడింది. అనేక బాధలుపడుతున్నారు. ధన పెరిగిపోయింది. టాక్స్ వేసి పేద ప్రజానీకానికి అన్యాయముచేస్తున్నారు.

సైలెంట్ నుండి క్రింది లెవెల్ వరకు కనా క్లుబ్బం చెకప్ చేయించి ధనమనగించడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ ఎం. మాణిక్ రావు :— గౌరవనీయులు ఎంత బాధ చెందుతున్నారో నాకు కూడా అంతే బాధ వుంది. సివిల్ సప్లయ్స్ మినిష్టరుగారు చక్కడలేరు. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి వచ్చిన కోటా మనకు చాలా తక్కువగా వుంది. అందుకే హార్టిజీ వుందని మనవి చేస్తున్నాను. Andhra Pradesh has got some special feature.

ఈ హార్టిజీని ఎలా తొలగించేదని కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తున్నది.

శ్రీ బి. సమ్మయ్య :— కిరోసిన్ పేట్రులూ ఎక్కువగా ఉపయోగించే స్థానం. ఇప్పుడయినా మంత్రి గారు ధనమన పెంచడంకా, ట్యాక్స్ వే పెంచడంకా చేస్తామని హామీ ఇస్తారా?

శ్రీ ఎం. మాణిక్ రావు :— ప్రక్క రాష్ట్రాలు సమీకనాడు, కర్నాటక ప్రాంతాలూ పెనకంటే ఎక్కువగా ట్యాక్స్ వేకారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేక మయిన పరిస్థితి వుంది. ఇప్పుడున్న పరిస్థితుల్లో ట్యాక్స్ పెంచే ఆలోచన లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. సుందరామయ్య :— ప్రస్తుత పరిస్థితిలో కిరోసిన్ ను లారీ ఆపరేటర్స్ డిసెంట్ కలిపి మిస్కూజ్ చేస్తున్నారు. దీన్ని అరికట్టరపోతే కిరోసిన్ డిమాండు ఎంత పెరిగిపోయి, ధనం పెరిగే సూచనలు కనబడుతున్నాయి. అసలు చేరాలనిన వారికి కిరోసిన్ చేపటం లేదు. దీనిని అరికట్టి ధనమన సగించేదానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ ఎం. మాణిక్ రావు :— ఆలోచనలో వుంది.

Operation Of Private Vehicles In Nationalised Routes Without Permission

15—

* 8038—(F)—Q—Sarvasri B.R. Doraswamy Naidu (Kuppam) and P. Jagan Naik (Mulug) will the Minister for Transport be pleased to state:

(a) whether it is a fact that a number of Private Vehicles, Vans are being operated in Nationalised Routes without permits; and

(b) If so whether there is a proposal to give powers to the A.P.S.R.T.C. to check such operations in their routes?

రవాణా శాఖమంత్రి (శ్రీ కె. రోశయ్య)

(ఎ) అవునండీ.

జాతీయం టూరిష్టు వాహనాలు, కాంట్రాక్టు కార్లెజీలు, మిసీ బస్సులు, షోభార్లు కారులు మొదలైన వాహనాలు ఎక్కువ సంఖ్యలో వాటికి జారీ

చేసిన పర్యటనను దుర్వినియోగపరిచి స్థేజి కారేజీలుగా తిరుగుతుండడం కనుగొనబడింది. వీటిపై చట్టప్రకారం తగిన చర్య తీసుకొనడం జరుగుతుంది. (బి) లేదండీ.

శ్రీ బి.ఆర్. దొరస్వామి నాయుడు :— చిత్తూరు జిల్లాలో 200 బస్సులు ప్రయివేటు ఆపరేటర్స్ జాతీయం చేయబడిన రూట్లలో పర్యటన లేకుండా నడుపుతున్నారు. వీటిని ఆర్.టి.ఎ. వారు అదుపు చేయలేకపోతున్నారు. దీనిపై చర్య తీసుకొంటారా? వీటిని చెక్ చేసి అదుపులోకి తీసుకుంటుంటే తగిన అధికారము ఆర్.టి.సి. వారికి ఉందా? దీనిపై ఏమి చర్య తీసుకొంటారు?

శ్రీ కె. రోశయ్య :— అధ్యక్షా! చట్టప్రకారంగా ట్రాన్స్పోర్టు అధికారులు వివిధ స్థాయిలలో గై సెన్సులు లేకుండా తిరుగుతున్న వారి మీద చర్యలు తీసుకుంటున్నారు. 1979 సంవత్సరంలో కేలండరు ఇయర్ కు 499 కేసులు బుక్ చేసి 9 లక్షల 85 వేల రూపాయలు పెనాలటీస్ క్రింద పనులు చేయడం జరిగింది. 1980 సంవత్సరంలో 595 కేసులు బుక్ చేసి పెనాలటీ క్రింద 10 లక్షల 25 వేల 101 రూపాయలు పనులు చేయడం జరిగింది. తరువాత 1-1-81 నుండి 31-7-81 వరకూ 934 కేసులు బుక్ చేసి 15 లక్షలు మూడు పనులు చేశారు. ఈ ఆల్ ఇండియా టూరిస్ట్ పర్మిట్ హోల్డర్స్ ఎవరు అయితే ఉన్నారో వారు రింటర్ స్టేటు పర్మిట్స్ తో తిరుగుతూ ఆర్.టి.సి.కి పెద్ద ఎత్తున నష్టం రావడానికి కారకులు అవుతున్నారు. వారు చేస్తున్న మనలమీద మనము ఏమైనా యాక్షన్ తీసుకుంటామంటే వారు ప్రతి స్థాయిలోకూడా హైకోర్టుకు వెళ్లి మనము తీసుకుంటున్న చర్యలు ఫలితం పొందనియకుండా చూస్తున్నారు. ఈ విషయంలో మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఒక ఆర్డినెన్స్ ను తీసుకురావడానికిగాను గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా కాంకరెన్స్ కోసము పంపించడము జరిగింది. అది కనుక భారత ప్రభుత్వం నుంచి వచ్చి ఆర్డినెన్స్ యిస్క్యా అయితే చాలా పరకూ అన్ని యిబ్బందులను అధిగమించగలమని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ బి.ఆర్. దొరస్వామి నాయుడు :— మంత్రిగారు చెప్పినది ఏమిటంటే చాలా కేసులు బుక్ చేసామని అంటున్నారు. కేసులు బుక్ చేసినంతమాత్రాన సరిపోతుందా?

మిష్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— మీరు తరువాత మంత్రిగారి నోటీసుకు తీసుకురండి.

శ్రీ ఎస్. జైపాల్ రెడ్డి :— అధ్యక్షా! యీ లై సెన్సులు లేని వాహనాలు ట్రాన్స్పోర్టు డిపార్టుమెంటు ఆఫీసర్ల సహాయముతో ఆ వాహనాల యజమానులు నడుపుకుంటున్నారు. కాబట్టి నష్టపడేది మన ఆంగ్ల ప్రదేశ్ రోడ్ ట్రాన్స్పోర్టు కార్పొరేషను. అందువల్ల యీ పార్ట్ ఏ.పి.ఎస్.ఆర్.టి.సి.కి అప్పచెప్పి వారిచేతనే లై సెన్సు లేకుండా వుండే యీ ప్రయివేటు వాహనాలు తిరగడాన్ని ఆపుచేయవచ్చును కదా? ఎందుకు ఆ విషయంలో ప్రభుత్వానికి అభ్యంతరం ఉన్నది.

శ్రీ కె. రోశయ్య :—అధ్యక్షా! యీ ఏ.పి.ఎస్.ఆర్.టి.సి కూడా చట్టరీత్యా మిగిలిన ఆపరేటర్లతో బాటు ఒక ఆపరేటరే. కాబట్టి ఒక ఆపరేటరు మరొక ఆపరేటరును అదుపుచేసే అధికారము సెర్పి చేయడానికి వీలు లేదు. అంతే కాకుండా ఆర్.టి.సి.లో కూడా యిటువంటి సంఘటనలు జరుగుతున్నాయి. ఆర్.టి.సి.అయినా, ప్రయివేటు వ్యక్తుల వాహనాలు విషయంలో కూడా మేము తగు జాగ్రత్తలు తీసుకుంటూ అవసరమైన మేరకు చట్టాన్ని సవరించి కట్టుదిట్టంగా వ్యవహరించే ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాము.

Forming Of C. A D. Road From
Nallabandagudem To Dondapadu

16—

* 8038-(K)—Q—Sarvasri B. Rama Rao, (Jaggayyapet) B. Seetharamaiah (Shujatnagar) and D. Satyanarayana (Pendurthi):—Will the Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Government are considering to change the original proposals to form C. A. D. Road from Nallabandagudem Via Redlakunta, Annavaram, Ramapuram to Dondapadu; and

(b) if so, the reasons therefor ?

వ్యసాయశాఖ మంత్రి (శ్రీ సి హెచ్. వెంకటరావు.)

ఎ) లేదండీ.

బి) ఈ ప్రశ్న ఉన్నప్పుడు కాదు. -

Remission Of Penal Interest On
Short Term Agricultural Loans

17—

* 8046-(M)—Q—Sarvasri K. Satyanarayana and N. Raghava Reddy (Nakrekal) :- Will the Minister for Agriculture be pleased to state :

(a) whether facilities like remission of penal interest on the short term agricultural loans advanced to ryots through Samithies by the Agriculture Department during 1977-78 and 1978-79, and repayment of loans in instalments have been provided to the ryots; and

(b) the action taken by the Government thereon ?

శ్రీ సి హెచ్. వెంకటరావు :—

(ఎ) మరియు (బి):

ఐ.ఎమ్. యస్ రుణాల విషయంలో (ఎరువులు, క్రిమి సంహారక మందులు, విత్తనాలు కొనడానికి ఇచ్చిన స్వల్పకాలిక రుణాలు) బకాయాలను 3-6-82 తేదీలోపల పూర్తిగా తిరిగి చెల్లించిన వక్షంలో బకాయాలపై అవరాధపు

వడ్డీ మాఫీ చేయబడుతుంది. ఈ సౌకర్యాలు అన్నీ పంచాయతీ సమితులకు వర్తిస్తాయని 18-5-81 తేదీగల ఆహార వ్యవసాయ (ఎఫ్.పి. I) శాఖ ఎం ఎస్. నెం. 213 జి.ఓ.లో ఉత్తరువులు జారీ అయ్యాయి. 18-2-81 తేదీ గల ఆహార వ్యవసాయ (ఎఫ్.పి. I) శాఖ జి.ఓ. ఎంఎస్. నెం. 56 లో రుణాలను దఫాల్ వారి చెల్లించే సౌకర్యం కూడా ఏర్పాటు చేయబడివుంది.

[1] ఎరువులు, విత్తనాలు క్రిమి సంహారక మందులు మొదలైన వాటిని కొనుగోలు చేయడానికై 5 ఎకరాల వరకు మాగాణి, 10 ఎకరాల వరకు మెట్ట కలిగివున్న రైతులకు మంజూరైన స్వల్పకాలిక రుణాల తిరిగి చెల్లింపు పద్ధతిని సవరించాలి. వీటిపై స్వల్ప పడ్డీని విధిస్తూ 3 సంవత్సరాల కాలంలో తిరిగి చెల్లించేటట్లు నిర్ణయించాలి. ఇందువల్ల 1-4-1981 నుండి ప్రారంభమై 3 సమాన వార్షిక కిస్తులలో తమ మొత్తం బకాయాలను తిరిగి చెల్లించడానికి వీలు కల్పించడం మునుపటిది.

[2] వ్యవసాయదార్ల ప్రతి ఒక్కరి విషయంలోను రెవెన్యూరికార్డుల ప్రకారం నిలిచివున్న స్వల్పకాలిక రుణాన్ని నిర్ధారించడానికి, 1-4-1981 తేదీ నుండి ప్రారంభమై మూడు సంవత్సరాలలో స్వల్పపడ్డీతోటి రుణాన్ని తిరిగి చెల్లించేందుకు ఏర్పాట్లు చేయడానికిగాను, జిల్లా సంఘాలను ఏర్పాటుచేయాలి. ఈ జిల్లా సంఘానికి జాయింటు కలెక్టరు అధ్యక్షుడుగా ఉంటారు. జిల్లా వ్యవసాయశాఖ జాయింటు డైరెక్టరు, డిప్యూటీ డైరెక్టరు, సంబంధించిన జిల్లా పరిషత్తు నిర్వాహక అధికారి సభ్యులుగా ఉంటారు. అంతేకాకుండా 18-2-81 తేదీగల ఆహార వ్యవసాయశాఖ జి.ఓ. ఎం ఎస్. నెం. 107 లో జారీ చేసిన ఉత్తరువుల ప్రకారం 1977 నుండి ఒక సంవత్సరంలో ప్రకృతి వైపరీత్యాలకు గురైన ప్రాంతంలో ఆ సంవత్సరానికి చిన్న తరహా, పేద రైతులకు ఇచ్చినట్టి రుణాలపై పడ్డీని మాఫీ చేయాలి.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—అధ్యక్షా: ఇప్పుడు మీరు తీసుకున్నా మన్న చర్యలు ఏమిటో యిక్కడ ఎవరికీ తెలియదు. మీరు తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటో డియ్యట్ మీద పెడతారా? రెండవది మీరు యిచ్చే సదుపాయాలు 1982 వరకూ ఎక్స్‌టెండ్ చేస్తున్నారా?

శ్రీ సి.హెచ్. వెంకట్రావు :—ఓంకార్ గారు అడిగిన విధంగా అన్ని పబ్లిక్స్‌లో థిస్ ఫర్ మేషన్ జి.ఓ.లు డియ్యట్ మీద పెడతాను.

శ్రీ సి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—ప్రభుత్వ సహకారసంఘాల విషయంలో యిచ్చే రాయితీలను యీ ఎరువులు, క్రిమిసంహారక మందులు, విత్తనాలు కొనడానికి యిచ్చిన స్వల్పకాలిక రుణాలు విషయంలో పంచాయతీ సమితులకు కూడా విస్తరించబడుతున్నాయి. అది బాగుంది. కాని యీ సౌకర్యాలు యిచ్చినవే ఐ.ఎం.ఎస్. లోస్ప్రెక్రింద చాలా తక్కువ ఉన్నవాటిని అయినా చిన్నవారు, సన్నకారు రైతులకు 7 ఎకరాలు మెట్ట ఉన్న వారికి కుదరదన్నాడు. ప్రెజ్‌కోవ్‌లో ఎఫెక్టు అయిన రైతులకు మాత్రమే రుణాలు మాఫీ చేయడం జరుగుతున్నదని

మంత్రిగారు అంటున్నారు. కాని కనీసం 2 1/2 ఎకరాలు మాగాణి భూమి ఉన్న రైతులకు వారు సహకార సంఘాలుగా ఏర్పడి ఉన్నప్పుడు యీ రుణాలు చెల్లింపు విషయంలో మాఫీ చేయడానికి అవకాశం ఉండదా?

శ్రీ సి హెచ్. వెంకటరావు :— రుణాలను మాఫీ చేయడానికి ఏమీ అవకాశములేదు. కాని పేమెంటును మాత్రం రీ పెడ్యూలు చేయడానికి చూస్తాము. దానిని రివైవ్ చేస్తాము. సైక్లోను ఎఫెక్టెడ్ ఏరియాస్లో ఉన్న రైతులకు మాత్రమే రుణాలు చెల్లింపును వైవ్ చేస్తాము.

Sanction Of Loans From World Bank For Expansion Of Educational Schemes

18—

*8198—Q.—Sri L. Anjaneyulu (Mahabubnagar) :— Will the Minister for Education be pleased to state:

(a) Whether the World Bank has announced any new policy for sanction of loans for the expansion of education schemes?

(b) If so, the amount sanctioned to the State and

(c) The amount sanctioned for the construction of School buildings in villages ?

Minister for Education (Sri B. Venkatram Reddy):—

(a) No Sir,

(b) & (c) Do not arise.

శ్రీ ఎల్. అంజనేయులు :—మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 1978-79 సంవత్సరంలో 4382 కొత్త ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలు, 1980లో 4872 ప్రారంభించాలని అనుకున్నారు. వాటి స్కూల్స్ బిల్డింగు కట్టడానికి కూడా అంగీకరించడం జరిగింది. కాని యీ సంవత్సరంలో 90 ఎలిమెంటరీ స్కూల్స్ బిల్డింగు మాత్రమే పెట్టారు. నిజంగా గ్రామీణ ప్రాంతంలో చదువుకునే విద్యార్థులకు బడులు చాలా తక్కువగా ఉన్నాయి. కొన్ని చోట్ల అపలే స్కూల్స్ లేవు. ఉన్న స్కూల్స్ కూడా చెట్ల క్రింద నడుపుతున్నారు. కాబట్టి మంత్రిగారు కొంత శ్రద్ధ తీసుకొని మరి కొన్ని స్కూల్స్ అదనంగా గ్రామీణ ప్రాంతంలో నెలకొల్పాలా? వాటికి మంచి బిల్డింగు కడతారా?

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి :—గౌరవ సభ్యులు అడుగుతున్న ప్రశ్నకు సమాధానం వచ్చింది. వారు చేసిన ఇతర సూచనలు చాలామంచివి. సెకండరీ స్కూల్స్ కు 6వ ఫ్లానులో 81.70 లక్షల రూపాయల ప్రొపోజ్ చేశాము. 1981-82లో ఎలిమెంటరీ స్కూల్స్ కు 50 లక్షల రూపాయలు ప్రొపోజ్ చేశాము. అంతే కాకుండా ఒక స్కూల్ బిల్డింగు కార్పొరేషన్ కూడా ఏర్పాటు చేశాము. ఇక డబ్బు సమకూర్చుకోనే విషయంలో బ్రిటిష్ ఫౌండేషన్ వారితో కూడా చర్చలు జరుపుతున్నాము. వీటికొరకు బై లాస్ కూడా తయారు అవుతున్నది.

Abolition Of B Ed. Courses In The
Colleges Of Osmania University

19—

*8044—(B)—Q —Saivasri Md. Amanullah Khan and Syed Baqer Aga —Will the Minister for Education be pleased to state .

(a) whether it is a fact that the B Ed course in the Colleges of Osmania University has been abolished ,

(b) the action taken by the University to start again the said course on the representation made to VC in February, 1981 and on 8-3-1981 on occasion of Urdu Festival at Lady Hydri Club, Hyderabad when this issue was raised by Sri Chander Srivastu, Secretary, Urdu Academy ,

(c) when the course is likely to be started ; and

(d) if not, the reasons therefor ?

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి :—

ఎ) ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం, విద్యా శిక్షణ కళాశాలలో బి.ఇడి. కోర్సుకి ప్రవేశాలను 1977-78 విద్యా సంవత్సరం నుండి ఆపివేశారు.

బి) విశ్వవిద్యాలయం వారు విద్యా శిక్షణ కళాశాలలో బి. ఇడి. కోర్సును మళ్ళీ ఆరంభించే విషయాన్ని పరిశీలించారు. (డి) సమాధానంలో తెలియచేసిన వివిధ కారణాలవల్ల ఆ కోర్సును మళ్ళీ ఆరంభించడం సాధ్య పడదని భావించారు.

సి) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నంకాదు.

డి) విశ్వవిద్యాలయ కళాశాల కొత్త అధ్యర్థులగురించి, సర్వీసులో వున్నవారి గురించి, బి.ఇడి. కంప్లైండ్మెంట్-కాంట్రాక్టు కార్యక్రమాన్ని చేపట్టింది. ఈ కోర్సులో 600 మందిని చేర్చుకుంటారు. వీటిలో 150 సీట్లు కొత్త వారికి మిగతా 450 సీట్లు సర్వీసులో వున్నవారికి కేటాయించబడ్డాయి. కాగా, రద్దుచేసిన బి.ఇడి. కోర్సులో సర్వీసులో వున్న వారితోనూ 60 మందిని మాత్రమే చేర్చుకున్నారు. విశ్వవిద్యాలయంలో కరెంట్మెంట్ కోర్సును ప్రవేశపెట్టడం ద్వారా వివిధ భాగాల్లో ఎక్కువమంది విద్యార్థులకు ప్రయోజనం కలిగించేలా చూడవచ్చును.

అంతేకాకుండా జంటనగరాల్లో నాలుగు విద్యాలయ అనుబంధ కళాశాలలు బి.ఇడి. కోర్సును బోధిస్తున్నాయి.

అందుచేత, బి.ఇడి. కోర్సు చదవాలనే ఆసక్తి వున్నవారు ఈ కళాశాలల్లో ప్రవేశం పొందవచ్చును.

**Increase Of Prices Of Rice And
Wheat In Fair Price Shops**

20—

*8528—Q.—Sri N. S. N. Reddy (Visakhapatnam) :— Will the Minister for Labour & Civil Supplies be Pleased to state :

(a) whether it is a fact that the prices of rice and wheat were increased in fair price shops from 1-5-1981 ;

(b) if so, the reasons for increase ;

(c) whether the Government propose to take steps to reduce the prices ; and

(d) if not, the reasons therefor ?

కార్మిక పౌరసరఫరా శాఖమంత్రి (శ్రీ జి. వెంకటస్వామి) :—

ఎ) అవునండీ.

బి) చౌకధరల దుకాణాల నిర్వహణ మార్జిన్ను పెంచటంవల్ల వీటి ధరలు పెరిగాయి.

సి) లేదండీ.

డి) రవాణా, మరి ఇతర ఛార్జీలు పెరగటంవల్ల చౌకధరల దుకాణాల మార్జినులను పెంచటం జరిగింది. అందువల్ల 1-5-1981 నుండి ఈ ధరలను తగ్గించడానికి వీలుపడదు.

శ్రీ ఎన్.ఎస్.ఎన్.రెడ్డి :—ధరలు పెంచామని, ధరలు తగ్గించడానికి 9.30 A.M ఎలాంటి చర్యలు తీసుకోలేదని కూడ మంత్రిగారు అంగీకరించారు. ఈ రేషన్ డిపోలలో చాల పేదవారు తీసుకుంటారు కాబట్టి ధరలు పెంచకుండా సబ్సిడీ యిచ్చి యిదివరకు ఏ రకంగా యిచ్చేవారో ఆ రకంగా యిచ్చే దానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :— లేదు.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ :—ఇదివరకు ఉన్నటువంటి రేటు ఎంత? మీరు పెంచిన రేటు ఎంత? వివరాలు చెప్పతారా?

శ్రీ జి.వెంకటస్వామి :—ఇంతకుముందు పైన్ రైస్ రూ.189-24 పైసలు. సూపర్ పైన్- రూ. 214-86 పైసలు. గోధుమలు రూ. 157-02 పైసలు. పెంచిన తరువాత- పైన్ రైస్ రూ. 206-91 పైసలు. సూపర్ పైన్ రూ. 222-35. కామన్ రైస్ రూ. 184-41 పైసలు. గోధుమలు రూ. 166-20 పైసలు. గవర్న మెంట్ ఆఫ్ ఇండియా ఫిబ్రవరిలో 10 రూపాయలు పెంచినది. దానివల్ల పైన్ రైస్- రూ. 217-22 పైసలు, సూపర్ పైన్ రైస్, 232-84 పైసలు. కామన్ రైస్- రూ. 205-72 పైసలు. గోధుమలు- రూ. 166-20 పైసలు.

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పెంచిన దానితో పాటు కేంద్ర ప్రభుత్వము కూడ పెంచినది అన్నారు. వివిధ రకాల బియ్యానికి ప్రతి కె.జి.కి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, కేంద్ర ప్రభుత్వం యిచ్చిన సబ్సిడీ ఎంత?

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :—రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సబ్సిడీ యివ్వడం లేదు. కాని గవర్నమెంట్ ఆఫ్ యిండియా యిచ్చేది వున్నది. ఆ డిటెయిల్స్ సభ్యులకు యిస్తాను. గవర్నమెంట్ ఆఫ్ యిండియా ఏమి సబ్సిడీ యిస్తున్నది, దానిపల్ల క్వంటిటీకు ఎంత పోతుంది అనే డిటెయిల్స్ యిస్తాను.

శ్రీమతి జి. ధనసూర్యవతి :—రాష్ట్ర వ్యాపితంగా చౌక దుకాణాలు తెరిచారు అన్నారు. కాని తెరవలేదు. తెరచినచోట ముక్కపోయిన బియ్యం యిస్తున్నారు. అదైనా సబ్సిడీలో యిస్తారా? అన్ని చోట్లా? గోధుమలు కూడ ముక్కపోయినవి యిస్తున్నారు. అలా కాకుండా మంచివి యిస్తారా?

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :—సభ్యులకు ఒక విషయం తెలియజేయ దలిచాను. ఎఫ్.సి.ఐ. వారు పాత బియ్యం, మురిగిపోయినవి యివ్వడం అనేది ఎక్కువగాలేదు. ఎసెన్షియల్ కమోడిటీస్ కార్పొరేషన్ అనేది ఏర్పాటుచేసి ఎఫ్.సి.ఐ. వారు చేసేవని ఈ ఎసెన్షియల్ కమోడిటీస్ కార్పొరేషన్ తీసుకొంటున్నది. రేడిగుంటలో ఎఫ్.సి.ఐ. గోడౌన్స్ వున్నాయి. మొత్తం గ్రామాల నుంచి ఫెయిర్ ప్రైస్ షాప్ వారు వచ్చి కొనుక్కోవాఅంటే కష్టం. అది యిప్పుడు ఎసెన్షియల్ కమోడిటీస్ కార్పొరేషన్ తీసుకొన్నది. ఎంత మటుకు అయితే అంతమటుకు మంచి బియ్యం తీసుకొని సప్లయ్ చేసే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. మూడు రోజుల క్రిందట మొత్తం రాష్ట్రంలో ఎసెన్షియల్ కమోడిటీస్ కార్పొరేషన్ టేకౌవర్ చేసినది. మొత్తం రాష్ట్రానికి అసలు టేక్ ఆఫ్ 20 వేల టన్నులు ఉండేది. ఈ మధ్యలో సిటీ లోపల మూడు నెలలలో, జూలై నుంచి ప్రారంభిస్తే అన్ని మంచి బియ్యం తీసుకోవడం మొదలుపెట్టారు. ప్రతి రేషన్ షాప్ దగ్గర క్యూలో నిలవవలసి వస్తున్నది. ఇటువంటి మంచి బియ్యం షాపులలో దొరకడంలేదు. 20 వేల టన్నులు, 55 క్వంటిటీ టేకౌవ్ జరిగింది. అందుచేత గ్రామాలలో మంచి బియ్యం పంపించడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీమతి జి. ధనసూర్యవతి :—అన్ని గ్రామాలలో, అన్ని తాలూకాలలో అవి కూడ దొరకడంలేదు. అవి అమ్మేలాగా చేస్తారా?

శ్రీ బి. సమ్మయ్య :—ఈ పెంచినటువంటి ధరలు అన్నిటికి పెంచారు. కనీసం చౌకధరగా అమ్ముటడే బియ్యం - వ్యవసాయ కార్మికులు, కార్మికులు వాడే బియ్యానికి ఈ డిఫరెన్స్ ఆఫ్ రేట్ తగ్గించి పాత రేటుకు యిచ్చేదానికి మంత్రిగారు పునరాలోచించి చర్య తీసుకుంటారా?

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :—అలోచన చేస్తాము. గ్రామాలలో దొరకడం లేదు అన్నారు వారు. నా డిఫికల్టీ కూడ మనచోచేలాను. ఈ గ్రామాలు దూరం ఉన్నందువల్ల ఆ గోడౌన్ నుంచి ఆ గ్రామానికి తీసుకుపోలేక షాప్ కేవర్

మధ్యలో అమ్ముకుంటున్నాడు అని నాకు యిన్ఫర్మేషన్ వచ్చినది. గ్రామాల వరకు పోయి ప్రజలకు ముట్టాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఎసెన్షియల్ కమోడిటీస్ కార్పొరేషన్ పెట్టడం జరిగింది. ఈ ప్రయత్నంవల్ల ప్రజలకు ముట్టతుందనే ఆశ వున్నది.

శ్రీ ఎ. వాసుదేవరావు :—గ్రామస్థాయిలో పంపిణీవిధానంలో లోపాలు ఉన్నాయి. ఇంతకు ముందు పంచాయతీరాజ్ సంస్థవారు సెమినార్ పెట్టి నప్పుడు ఆలోచించారు. పంచాయతీరాజ్ సంస్థల ద్వారా, సహకార సంస్థల ద్వారా డిస్ట్రిబ్యూట్ చేయడానికి ప్రభుత్వ డ్యూటీలో ఆలోచన వున్నదా? ఉంటే ఎప్పటిలోగా నిర్ణయం తీసుకుంటారు?

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :—గవర్నమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా కంట్రోల్ ఆర్డర్ ప్రకారంగా ఎగ్జిస్టింగ్గా ఎవరి చేతిలో అయితే వున్నవో వారి నుంచి విత్ డ్రా చేయడానికి వీలులేనందువల్ల 15 రోజుల క్రితం ఒక జి. ఒ. యిస్సు చేశాము. ప్రతి సమితి, ప్రతి పంచాయతీలో డెలివర్ అయ్యేటట్లు, అక్కడ లోకల్ ఎమ్.ఎల్.ఎ., సమితి ప్రెసిడెంట్, పంచాయతీ సర్పంచ్ వీరిందరికి పంపిణీ విధానంపై అధికారం వున్నదని జి.ఒ. తీయడం జరిగింది. 10రోజులు కూడ కాలేదు. వారి సూపర్విజన్లో ఆ డిస్ట్రిబ్యూషన్ సిస్టమ్ ఒరగాలని నిర్ణయం తీసుకొన్నాము.

శ్రీ ఎ. వాసుదేవరావు :—సహకార సంస్థల ద్వారా పంచాయతీరాజ్ సంస్థల ద్వారా పంపిణీ విధానం ప్రవేశపెడతారా? వ్యక్తిగతమైన డీలర్లు విషయం కాదు నేను అడిగింది.

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :—నేను సమాధానంలో చెప్పాను, వారు విన లేదు. భారత ప్రభుత్వం కంట్రోలు ఆర్డరు ప్రకారం ఇవ్వడన్న షాప్స్ తీసి వేయడానికి వీలులేదు. అందువల్లనే సమితులలో సర్పంచ్లకు, శాసనసభ్యులకు సూపర్వైజ్ చేసేటట్లు ఇన్ వాల్వ్ చేయబడింది.

శ్రీ బి. జ్ఞానప్రకాశం :—చాలాచోట్ల డీలర్లు కస్టమర్ వరకు పోకుండానే అమ్ముకుంటున్నారని మంత్రిగారు కూడా ఒప్పుకుంటున్నారు. వాటిపై క్రిమినల్ చర్యలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :—ఎన్నోచేశాం, కావాలంటే చిట్టుఇస్తాం.

శ్రీ డి. చినమలయ్య :—బియ్యం సరఫరాలోని లోపాలు మంత్రిగారు కూడా చెప్పారు. బియ్యం గోడౌను నుంచి బైటకు వెళ్ళే సందర్భంలో కూడా పరిశీలించాలి. అక్కడ ఉన్నవానికి అదనంగా డబ్బులు ముట్టచబితే మంచి బియ్యం ఇస్తాడు, లేకపోతేలేదు. అతడువల్ల డీలర్లు అదనంగా డబ్బులు ఇచ్చుకోవలసి వస్తున్నది. ఇటువంటి వాటి విషయంలో కూడా తొందరగా చర్య తీసుకుంటారా?

Re : Non-enhancement of mess charges for the Students in the Social Welfare Hostels

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—దానిని కూడా నోట్ చేసుకోండి.

శ్రీ ఎన్.ఎస్.ఎస్. రెడ్డి :—ఆంధ్రలో బియ్యం బాగా దొరుకుతాయి. కార్డు మీద 30 కేజీలు ఇచ్చేది ఇప్పుడు తగ్గించారు. ఇతర రాష్ట్రాలకు ఎగుమతి జరుగుతోంది. రేషన్ షాపుల వారికి ఇవ్వవలసిన కోటా మొత్తం ఇవ్వడం లేదు. పూర్తిగా ఇవ్వకపోతే వారు మాత్రం ఎట్లా ఇవ్వగలుగుతారు కన్సూమర్స్ కు? త్వరలో అన్ని కార్డుల మీద పూర్తిగా సప్లయ్ చేసే వద్దతిలో బియ్యం సప్లయ్ చేస్తారా?

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :—తప్పకుండా చేస్తాం.

MATTER UNDER RULE 329:

re: Non-enhancement of mess charges for the students in the Social Welfare Hostels

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్లా) :— అధ్యక్షా : సాంఘిక సంక్షేమ హాస్టల్స్ లో విద్యార్థులకు ఇచ్చే ఉపకారవేతనం ఎల్ల ఎంతవరకు ప్రయోజనం సమకూరుతుంది అనే విషయం ఇదివరలో అనేక సందర్భాలలో శాసనసభలో చర్చించాము. ఇటీవల కొంతవరకు వారికిచ్చే మొత్తాన్ని పెంచుతూ ప్రభుత్వం నిర్ణయం చేసినట్లు కూడా తెలిసినది. ప్రభుత్వం ప్రకటనకూడా చేసారు. ఆ మేరకు విద్యార్థులకు సౌకర్యం వచ్చినమాట నిజమే. రు. 50-85 బు మొత్తంతో ఈ రోజులలో విద్యార్థులకు అవసరమైన బోజనం - పుష్టికరమైన బోజనం విషయం అట్లావుండగా కనీసం అవసరమైన కూరగాయలు, కొద్దిగా నూనె, కడుపునిండా తినడానికి ఇచ్చేది సరిపోతుందా అనేది ఆలోచించాలి. అంతేకాక హాస్టల్స్ లో అనర్థాలు జరుగుతున్నాయి. 50 మందికి ఉపకార వేతనం లభించే హాస్టల్స్ లో అదనంగా 15-20 మందికికూడా బోజనం చేయడం జరుగుతోంది. చాలా హాస్టల్స్ లో కడుపునిండా తిండిలేక బిడ్డలు బాధలు పడుతున్నట్లు అందరికీ తెలుసు. కొన్ని హాస్టల్స్ కు వెళ్ళి చూసినప్పుడు అక్కడ పెట్టేది ఏ మాత్రం తినడానికి ఉపయుక్తంగా ఉండడంలేదు. సబ్-స్టాండర్డ్ ఆహారం అక్కడ తయారుచేస్తున్నారు. వార్డెనును ఏమి అని అడిగితే ఇచ్చే డబ్బు బట్టి ఖర్చు చేస్తున్నామని లెక్కచెబుతారు. ఇంతకంటే సాధ్యం కావడంలేదంటారు. హాస్టల్స్ జనరల్ ఎడ్మినిస్ట్రేషను విషయంలో హిందువు విషయం అట్లావుండగా ఇచ్చే డబ్బు గణనీయమైన స్థాయిలో కనీసం అవసరాలు తీరే రీతిగా పెంచకపోతే పిల్లలకు సరైన ఆహారం దొరకదు. ఆర్థికశాఖవారు అనేక ఇబ్బందులు కలుగజేయవచ్చు. ప్రభుత్వంలో ఎంతో డబ్బు దుర్వినియోగం అవుతూ వుంటుంది. దుర్వినియోగం జరుగుకుండా చూడడం అవసరమే. కాని ఇందులో దుర్వినియోగం వుండదు, ఉన్నా 5-10 శాతం మించివుండదు. ఏమైనా ఇది పిల్లల బోజనానికి సంబంధించినది. హైస్కూలు స్థాయిలో కనీసం రు. 100 లు, కళాశాల స్థాయిలో రు. 150 లు ఇస్తే కాని వారికి కనీసం స్థాయిలో పుష్టికరమైన ఆహారం ఇవ్వడం సాధ్యంకాదు. అవసర

మైతే ఏ ఇతర కార్యక్రమానికి పగ్గించి అయినా వెనుకబడిన పరిగతులవారికి, హరిజన, గిరిజన విద్యార్థులకు ప్రభుత్వం తక్షణమే తగిన మోతాదులో పెంచి కేబి3టు నిర్ణయం చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. రంగారావు :—అధ్యక్ష : ప్రభుత్వ హాస్టల్స్లో షెడ్యూల్ కులాలు, షెడ్యూల్ తెగలు, వెనుక బడిన తుగతులవారికి ప్రస్తుతం ఈ విధంగా చెల్లించబడుతున్నది—7 వ తరగతివలకు నెలకు రు. 50 లు, 8 వ తరగతి నుంచి 10 వ తరగతివరకు నెలకు రు. 75 లు, ఇంటర్మీడియటుకు నెలకు రు. 95 లు, డిగ్రీ క్లాసులకు రు. 120 లు. అయితే ఈ బోజనం ఖర్చులను పెంచుకొన్న త పాఠశాల వారందరికీ నెలకు రు. 85 లు, జూనియర్, డిగ్రీ కళాశాలల వారందరికీ రు. 120 లు వెంటనే చెల్లించడానికి నిష్ఠాయం చేయడం జరిగింది. క్లబ్ లోనే ఉత్తర్వులు జారీచేయడతాయి. ఎక్కువబాగం హాస్టల్స్ ప్రభుత్వ భవనాలు ఏర్పాటు చేయబడనందున ప్రవేటు భవనాలలో ఉంటున్నాయి. అక్కడ అన్ని సౌకర్యాలు ఉండవు. అందువల్ల దళవారికీ ప్రభుత్వ భవనాలు నిర్మించడం ఉరుగుతోంది. 68 కళాశాలల వాటిలోనూ మొత్తం 1653 ప్రభుత్వ హాస్టల్స్ ఉన్నాయి. ఇందువలకు 388 హాస్టల్స్కు భవనాలు నిర్మించారు. 181 నిర్మాణంలో ఉన్నాయి. 104 నిర్మాణం చేపట్టవలసివుంది. నగరంలో ఉన్న త పాఠశాలల వారికి 15 హాస్టల్స్ ఉన్నాయి. అవి అన్ని ప్రవేటు భవనాలలో ఉంటున్నాయి. నగరంలో 5 కళాశాలలవారికి ఉంటే చూడు ప్రభుత్వ భవనాలలోనూ మిగిలినవి ప్రవేటు భవనాలలోను ఉన్నాయి. ఇందుకు 1981-82 బడ్జెటులో 40 లక్షలు కేటాయించబడింది.

శ్రీ సి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు :—నేను అడిగినదానికి సమాధానం లేదు. పునరాలోచించే విషయం—

శ్రీ కె. రంగారావు :—రాజేశ్వరరావుగారు అడిగినదానికి సమాధానం చదివాను. దీనితో సరిపోతుందని కాదు కాని ప్రస్తుతం ఉన్న నిధుల పరిధిలో ఆలోచించి సాధ్యమైనంతవరకు చేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు చేసిన దానితోనే ఫుల్ స్టాప్ పెడతామని కాదు. వచ్చే సంవత్సరములో రప్పకుండా అప్పటి పరిస్థితులనుబట్టి పరిశీలించి పెంచడానికి పునరాలోచనచేస్తామని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఆర్. ఎం. మనోహర్ :—ఇదివరలో ప్రవేటు హాస్టల్స్ ఉండేవి. మేము ఇందిరా బ్రిగేడు అని పెట్టి వాటిని ప్రభుత్వం తీసుకోవాలని చెప్పే వారం. ఇప్పుడు ప్రభుత్వం హాస్టల్స్ తీసుకున్న తరువాత అక్కడ మంచిగా బట్టలు ఇస్తున్నారు. బోజనం కూడా ఇదివరకు కంటే మంచిగా ఉంటున్నది. When compared to the olden days, now there is lot of difference. Those children should get more encouragement and I support that. The main objective of the Government is to uplift the harijans, girijans and backward Classes,

మంత్రిగారు దయచేసి ఇంకా ఎక్కువ ఫెసిలిటీస్ కలుగజేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి. సురేంద్రరావు :—సెకండరీ స్టేజిపరకు ప్రభుత్వ హాస్టల్స్ లో వున్న వారికి రు. 75లు యిస్తున్నారు. అదేసౌకర్యాన్ని ప్రైవేటు హాస్టల్స్ లో వున్నవారికి కూడా పర్తింపజేస్తారా ?

శ్రీ కె. రంగారావు :—ప్రైవేటు హాస్టల్స్ లో వున్న బోర్డర్లకు, ఆంపనీజెస్ లో వున్న బోర్డర్లకు పెంచడం జరిగింది. 40 రూ. ల నుంచి 60 రూపాయలకు పెంచడం జరిగింది. కాని ప్రభుత్వ హాస్టల్స్ స్థాయి వరకు పెంచడానికి అవకాశం లేదు. ప్రభుత్వహాస్టల్స్ కి ఓవర్ హెడ్ ఛార్జెస్ వుంటాయి. భవిష్యత్తులో ఏదైనా అవకాశంవుంటే పరిశీలన చేస్తాము.

శ్రీ గౌతులచ్చన్న :—అధికారపార్టీ సభ్యులు ఆందోళన పడుతూ వుంటే మంత్రిగారు భవిష్యత్తులో ఆలోచిస్తాము అనడం న్యాయమా ? అధికారపార్టీ సభ్యుల మొర మంత్రిగారికి వినిపించలేదా ?

శ్రీ కె.రంగారావు :—చేశాము. ఇంకా ఇన్ క్రిజ్ కావాలంటే ఆలోచిస్తాం అని చెప్పాను.

శ్రీ గౌతులచ్చన్న :—అధిక ధరలలో పెంచిన 60 రూపాయలు 6 గంటలకు కూడా సరిపోదనేది గోల. రు. 85 ల భత్యం ఎన్నిరోజులకు సరిపోతుందో లెక్కకట్టి చెబుతారా ?

శ్రీ కె. రంగారావు :—రు. 50 లు నుంచి రు. 85 లు చేశాము. అది సరిపోతుందని చెప్పడంలేదు. బడ్జెటు ప్రొవిజను చూసుకొనాలి. దానిని ఓపర్లుక్ చేసి అధికారం చూకులేదు. సరిపోతుందనికాదు. భవిష్యత్తులో పరిశీలన చేసి ఎక్కువగా పెంచడానికి ఆలోచిస్తాం అని మనవిచేస్తున్నాను.

شری سلطان صلاح الدین اویسی - کیا منسٹر صاحب کے پاس اولیتوں کے لئے ہاسٹلس بنانے کا پروجیکٹ ہے - آپ کہتے ہیں کہ ہا سٹلس منسٹر کی بنیاد پر نہیں ہیں لیکن جب کوئی مسلمان بن جاتا ہے یا کوئی عیسائی بن جاتا ہے تو اسکو یہ سہولت نہیں دیتے - آپ کا یہ بورا سسٹم منسٹر کی بنیاد پر ہے - پرائے شہر میں جا کر چیف منسٹر صاحب اور ریڈی صاحب غریب لوگوں کی ہمدردی حاصل کرنے کے لئے کہتے ہیں کہ ہماری پالیسی منسٹر کی بنیاد پر ہے - لیکن جب کام کا وقت آتا ہے تو انجان بن جاتے ہیں -

శ్రీ కె. రంగారావు :—ప్రతి హాస్టల్ లోను మైనారిటీస్ కు, ఎకనామిక్లీ బ్యాక్ వర్డ్ క్లాస్ సెన్సారికి కొంతభాతము వరకు చేర్చుకొనడానికి అవకాశం వుంది. కనుక వారినికూడా చేర్చుకొంటున్నారు.

PAPER LAID ON THE TABLE :

re : Annual Report on working affairs of Nizam Sugar Factory, Hyderabad.

Sri M. Manik Rao (Minister for Commercial Taxes) :— Sir, on behalf of Sri T. Bala Goud, Minister for Sugar Industries, with your

permission, I beg to lay on the Table of the House, a copy of the Annual Report on the working and affairs of the Nizam Sugar Factory Limited, Hyderabad for the year ended 30th September, 1980 and Audit Report with the comments thereon of the Comptroller and Auditor General of India, in compliance with section 619 (a) of the Companies Act, 1956.

Mr. Deputy Speaker :— Paper laid.

శ్రీ బి. సమ్యయ్య :—మెన్ చార్జెస్ పెంచామని చెప్పారు. సంక్షోభం. ఇవాళ పెంచిన రేట్లు మార్కెట్ రేట్స్ ని చూపిస్తే పెట్టుకుంటే సరిపోతాయా ? సరిపోకపోతే ఎప్పుడు పెంచడానికి ఆలోచిస్తారు ?

శ్రీ కె. రంగారావు :—మేము పెంచినది సరిపోతుందని కాదు. బడ్జెటు ప్రావిజననుబట్టి సాధ్యమైనంత ఎక్కువకు పెంచాము. భవిష్యత్తులో పరిస్థితులను చూపిస్తే పెట్టుకొని పెంచుతామని చెప్పాను.

GOVERNMENT BILLS.

The Andhra Pradesh Excise (Amendment) Bill, 1981.

Sri E. Ayyapu Reddy :—(Minister for Law & Legislation) :— Sir, on behalf of Sri T Anjiah, Chief Minister, I beg to move for leave to introduce the Andhra Pradesh Excise (Amendment) Bill, 1981.

Mr. Deputy Speaker :— Motion moved. The question is :

That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Excise (Amendment) Bill, 1981.

The Motion was adopted and the Bill was introduced.

The Andhra Pradesh Payment Of Salaries And
Pension And Removal Of Disqualifications
(Second Amendment) Bill, 1981.

Sri E. Ayyapu Reddy :— Sir, I beg to move for leave to introduce the Andhra Pradesh Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications (Second Amendment) Bill, 1981.

Mr. Deputy Speaker :—Motion moved. The Question is :

That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications (Second Amendment) Bill, 1981.

The Motion was adopted and the Bill was introduced.

The Andhra Pradesh General Sales Tax (Third
Amendment) Bill, 1981.

Sri M. Manik Rao :—Sir, I beg to move for leave to introduce the Andhra Pradesh General Sales Tax (Third Amendment) Bill, 1981.

Mr. Deputy Speaker :—Motion moved. The question is :

“That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh General Sales Tax (Third Amendment) Bill, 1981.”

The Motion was adopted and the Bill was introduced.

The Andhra Pradesh University Acts
(Amendment) Bill, 1981 (As Passed by The
Legislative Council) (L. C. Bill No : 3 Of 1981).

10-00 a.m. Mr. Deputy Speaker :—Now the Members will move their amendments.

Sri P. Sundaraayya :—Sir, I beg to move :— For Sub-clause (3) (i) (a) of clause 2 Substitute the following :—

(a) The Vice-chancellor shall be appointed by the Chief Justice of the Andhra Pradesh High Court from a panel of names suggested by a committee consisting of —

(i) Two persons elected by the Senate according to the Principle of proportional representation by single Transferable vote ;

(ii) Two persons elected by the Joint Session of both the Houses of the Legislature according to the Principle of proportional representation by Single transferable vote ;

(iii) One person elected by all the teaching staff of all the affiliated or constituent colleges of the University according to the principle of proportional representation by single transferable vote.

For Sub - clause (3) (i) (a) of clause 2 substitute the following :—

(a) The Vice-Chancellor shall be appointed by the Chancellor in consultation with the representative of all members of opposition parties in both the Houses of Legislature from a panel of nominees suggested by a Committee consisting of—

(i) Two persons elected by the Senate according to the principle of proportional representation by single transferable vote.

(ii) Two persons elected by the Joint Session of both the House of Legislature according to the principle of proportional representation by single transferable vote.

(iii) One person elected by all the teaching staff of all the affiliated or constituent colleges of the University according to the principle of proportional representation by single transferable vote.

In sub-clause (5) of clause 2 in item (1) omit the words "in the first instance" and "and later recovered from the University".

Add the following as proviso at the end of sub-clause (5) of clause 2

Provided that the said Finance Officer shall have no right interfere in the decisions of the Vice-Chancellor or Syndicate or Financial Sub-committee of the University. He can bring to the notice of the University Authorities and to the Government what he considers irregularity in spending the finances. If the Government does not give any directions within a fortnight, the decisions of the University Authorities are final.

In sub-clause (6) of clause 2 for the items Nos. (IX) (X) (XII) under class 1-Ex-Officio Members substitute the following :—

(IX) Principals/Deans of the University and proposed Colleges/Schools, Principals of all the affiliated colleges Deans of faculties schools.

For item (XI) under class 1-Ex. Officio Members of sub-clause (6) of clause 2 substitute the following—

(XI) 25 teachers of the University and constituent and affiliated colleges to be elected by all the teachers of the colleges according to the principle of proportional representation by single transferable vote.

Delete item (ii) under class II-Life Members of sub-clause (6) of clause 2.

In item (i) under class III- Other Members of sub-clause (6) of clause 2 for the words "registered graduate substitute the words" "all the graduates whose list is to be prepared six months before the constitution of new Senate".

Substitute the following for item (ii) under class III. Other Members of sub-clause (6) of clause 2.

"15 persons to be elected from among themselves by the members of both the Houses constituting electoral college according to the principle of proportional representation and by single transferable vote in general besides 5 members belonging to Scheduled castes or Scheduled tribes, 5 members belonging to backward classes and 5 women, each of these groups as separate category."

Substitute the following for item (iii) under class III- Other Members of sub-clause (6) of clause 2.

5 persons each elected by members of Law, Medicine and Engineering constituting separate electoral college in accordance to the principle of proportional representation by single transferable vote;

3 Persons elected by the management of affiliated colleges in accordance to the principle of proportional representation by single transferable vote,

3 persons associated with Industry, Commerce and Banking to be elected by means of proportional representation by single transferable vote;

Substitute the following for item (iv) under class III— Other Member of sub-clause (6) of clause 2.

“(iv) 5 persons to be elected by the non teaching staff of all the constituent and affiliated colleges.

Delete item (v) under clause—III— Other Members of sub-clause (6) of clause 2.

Substitute the following for item (vi) under clause III— Other Members of sub-clause (6) of clause 2.

“(vi) (a) 3 students to be elected by all students pursuing post graduate studies in the University area;

(b) 10 students to be elected by working committee members of all college Unions constituent or affiliated to the University whose working committees shall be constituted with one representative for each 500 students or a fraction more than half of this, all to be elected according to the principle of proportion representation by single transferable vote.

Substitute the following for item Clause II—Other Members of sub-clause (8) of clause 2.

“(i) 5 persons elected by the Senate from among its members in accordance to the principle of proportional representation by single transferable vote;

(ii) 5 persons to be elected by the academic Council from among its members in accordance to the principle of proportional representation by single transferable vote;

(iii) 5 persons shall be elected from among themselves by members of both the Houses of the Andhra Pradesh Legislature constituting as an electoral college according to the principle of proportional representation by single transferable vote of whom atleast one shall belong to scheduled caste or tribe, one shall belong to backward classes and the rest three shall be general for three categories, elections are to be held as separate groups in accordance to the principle of proportional representation by single transferable vote.”

Substitute the following for item XIII of sub-clause of clause 2.

“(XIII) 10 teachers of the University constituent and affiliated colleges to be elected by all the teachers in accordance to the principle of proportional representation by single transferable vote.”

For the words "nominated by the Chancellor" occurring in items Nos. XV and XVI of sub-clause (9) of clause 2 substitute the following—

"Elected by them, in accordance to the principle of proportional representation and by single transferable vote."

In item (XVIII) of sub-clause (9) of the clause 2 for the words "nominated by the Chancellor from among the names recommended by the principals concerned on the basis only of merit." substitute the following—

"To be elected by the students concerned from among the scholars of that category whose qualification shall be prescribed by the statutes."

"In item (XIX) of sub-clause (9) of clause 2 for the words "nominated by rotation by the Chancellor" substitute the words "to be elected in accordance to the principle of proportional representation by single transferable vote."

Mr. Deputy Speaker :— Amendments moved.

Sri K. Govinda Rao :— Sir, I beg to move—

Delete item (ii) of class II of sub-clause (6) of clause 2.

For item (vi) (a) of class III of sub-clause (6) of clause 2 substitute the following :

"Two students pursuing post-graduation studies in the University area shall be elected from among themselves."

In item (iii) of class II of sub-clause (8) of clause 2 for the words "three persons" substitute the words "five persons"

In item (iii) of class II of sub-clause (8) of clause 2 for the words "one shall belong to Backward Classes" substitute the words "three shall belong to Backward Classes".

In item (XVIII) of sub-clause (9) of class 2 for the word^s "nominated by the Chancellor..... only of merit" substitute the words "Elected from among themselves".

In sub-clause (12) of clause 2 delete the words "or his nominee" occurring in 34-A (2) (a).

Sri G. Latchanna :— Sir, I beg to move—

In items (X) and (XI) of class I—of sub-clause (6) of clause 2 add the following at the end "no principal or teachers of University appointed by the Chancellor shall hold office for more than one term."

In item (iii) of class III of sub-clause (6) of clause 2 add the following after the words "Law, Medicine and Engineering":—

"one each from each profession and one each from Industry, Commerce and Banking"

For item (viii) of class II of sub-clause (8) of clause 2 substitute the following: —

“one person each elected from among the members of Telugu Academi, Urdu Academi, Sangeeta Academi and Nataka Academi”

In item (XV) of sub-clause (9) for the words “nomination by the Chancellor” substitute the words “elected among themselves”

In sub-clause (II) of clause 2 for the words “for more than two terms consecutively” substitute the words “for more than one term at a time” occurring in proviso to 30 (1).

Mr. Deputy Speaker :—Amendments moved.

Clause 2

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—ఆంధ్రా యూనివర్సిటీకి సంబంధించి ఇవి ఒప్పకుంటే అదే మిగిలిన యూనివర్సిటీలకు కూడా వర్తిస్తుంది.

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి :—ఏ ఒక్కదానికి అంగీకరించినా అవి మొత్తం అన్ని యూనివర్సిటీలకు వర్తిస్తుంది.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :— అధ్యక్షా ! వైస్ చాన్సలర్ ను నియమించే విషయంలో నేనూ, ఓంకార్ గారు కలిసి రెండు ఎమెండ్ మెంట్స్ ఇచ్చాము. వాటిలో ఏ ఒక్కటి మంత్రిగారు అంగీకరించినా పాకు సంతోషమే. గవర్నమెంటు సూచించిన పానెల్ నుండి కాకుండా సెనేట్ చేసింగ్ లో ట్రాన్స్ ఫర్ ముట్ ఓటు ద్వారా ఇద్దరిని ఎన్నుకొనడం, ఉభయ శాసనసభల నుండి ఇద్దరిని ఎన్నుకోవడం, డిచింగ్ స్టాఫ్ నుండి సింగిల్ ట్రాన్స్ ఫర్ ముట్ ఓటు ద్వారా ఒకరిని ఎన్నుకోవడం పద్ధతి పెట్టి వారు తయారుచేసిన పానెల్ నుండి చీఫ్ జస్టిస్, వైస్ చాన్సలర్ ను నియమించడం బాగుంటుందనే ఉద్దేశ్యంతో మేము మొదటి సవరణ ఇచ్చాము. దానిని మంత్రిగారు అంగీకరిస్తే చాలా సంతోషం. ఒకవేళ అది కాకపోతే ఆ పేనల్ నుండి చాన్సలర్ ఉభయ సభలలోని ప్రతిపక్షాల వారితో సంప్రదించి వైస్ చాన్సలర్ ను నియమించడం బాగుంటుందనే ఉద్దేశ్యంతో మరో ఎమెండ్ మెంట్ ఇచ్చాము. కనీసం దీనివైనా మంత్రిగారు అంగీకరిస్తే బాగుంటుంది. ముందుగా వైస్ చాన్సలర్ ను ఎట్లా నియమించాలనే విషయం నిర్ణయిస్తే తరువాత మిగిలిన విషయాలు చూసుకోవచ్చు. కనుక ముందుగా ఈ రెండు ఎమెండ్ మెంట్స్ లో దీనివైనా మంత్రిగారు అంగీకరించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ యం. ఓంకార్ :— అధ్యక్షా ! సుందరయ్యగారు వివరంగా చెప్పారు. మంత్రిగారు పట్టింపులు పెట్టుకోకుండా అంగీకరిస్తే మంచిది. మొదటి ఎమెండ్ మెంట్ అంగీకరించని పక్షంలో కనీసం రెండవ ఎమెండ్ మెంట్ అయినా అంగీకరించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— అధ్యక్షా ! సుందరయ్యగారు రెండు ఎమెండ్ మెంట్స్ ప్రవేశపెట్టారు. వాటిలో వున్న స్పిరిట్ బాగుంది కనుక

వాటిలో ఎదో ఒక దానిని అంగీకరిస్తే బాగుంటుంది. ఇంతకు ముందు హెడ్ స్టాండింగ్ పర్సనాలిటీస్ వైస్ చాన్సలర్స్ గా వున్న సంగతి మనం చూడాలి. వారి వల్ల యూనివర్సిటీలకు ఎంత పేరు వచ్చిందో, పిల్లలకు వారి వల్ల ఎంత గౌరవం వుండేదో మనకు తెలుసు. ఆంధ్రా యూనివర్సిటీ అలాగే బాగు పడింది. ఇతర యూనివర్సిటీలలో గవర్నమెంటు సంఘచిత తర్ఫీతో ప్రవర్తించడం వల్ల వాటి పరిస్థితి ఎట్లా వున్నదో చూడ మనకు తెలుసు. కనుక సుందరయ్యగారు ప్రవేశపెట్టిన ఎమెండ్ మెంట్స్ లో దేనిని అంగీకరించినా యూనివర్సిటీలు బాగు పడటానికి వీలంటుందని, వైస్ చాన్సలర్ ఎప్పాయిండ్ మెంట్ సక్రమంగా వుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎస్. బయపాల్ రెడ్డి (కల్వకుర్తి) :— అధ్యక్షా ! ఎపాయింటు మెంటు ఆఫ్ వైస్ చాన్సలర్స్ లో ప్రభుత్వం డెమోక్రటిజేషన్ చేసిందని చెప్పారు. దానిలో డెమోక్రటిజేషన్ ఎంత వరకు కచ్చగా వుండో పరిశీలిద్దాము. సెలక్షన్ కమిటీ వుంది. సిండికేటు నుండి నామినీ అన్నారు. సిండికేటులో కొంత మంది ప్రభుత్వ నామినీస్ వున్నప్పటికీ సిండికేటు నుండి నామినీ అంటే నా దృష్టిలో కొంతమంది ఒప్పుకోవచ్చు. కాని ప్రభుత్వం నుండి నామినీ అన్నారు, చాన్సలరు అంటే మరో ప్రభుత్వం నామినీ. అంటే యీ సెలక్షన్ కమిటీలో ప్రభుత్వం ఎవరినైతే వుద్దేశిస్తుందో వారి పేర్లే రావడానికి అవకాశం వుంటుంది. ఇప్పుడున్న పద్ధతిమీదే ప్రభుత్వమే సరాసరి ఎపాయింటు చేయవచ్చు. ఇప్పుడున్న పద్ధతికి, ప్రవేశపెట్టిన కొత్త పద్ధతికి వ్యత్యాసం ఏమిటి అని అడుగుతున్నాను. సుందరయ్యగారు చెప్పినట్లు బీచ్ జస్టిస్ సలహాతో చేయడమో లేకపోతే ప్రతిపక్షాలను సంప్రదించడమో చేయాలనేదానికి ఏ కారణము చేగనైనా ప్రభుత్వం ఒప్పుకోకపోతే మరొక సూచన, ప్రభుత్వాన్ని ఎంపిక చేయమంటే సెలక్షన్ కమిటీ కాంపొజిషనులో ప్రభుత్వానికి ఎటువంటి పాత్ర వుండకూడదు. ఈ పాత్రను శాసనసభ్యులకు యిచ్చినా సిండికేటుకు యిచ్చినా పర్వాలేదు. కాని సెలక్షన్ కమిటీలో ప్రభుత్వ నామినీ, చాన్సలర్ నామినీ, వుండకుండా చేయడానికి ప్రభుత్వం ఒప్పుకుంటుందా? శాసనసభ నుండి గాని శాసనమండలి నుండి గాని యిద్దరు రావచ్చు. లేని పక్షంలో సెలెటు నుండి రెండు నామినీస్ పెట్టి వారు యిచ్చిన నామినీలను ప్రభుత్వం ఒప్పుకుంటే బాగుంటుంది.

శ్రీ బి. వెంకట్రామ రెడ్డి :— అధ్యక్షా ! ఈ క్లాజు కొత్తది కాదు. ఇంతకు ముందు యీ శాసనసభలో లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్ లో నాగార్జున యూనివర్సిటీ, కాకతీయ యూనివర్సిటీ యీ రెంటికీ సంబంధించి యాక్టులలో కూడా యు. జి. సి. వారి ఆమోదంతో ఆ సూచన ప్రకారంగా ప్రవేశపెట్టడం ఒరిగింది. వైస్ చాన్సలర్స్ ఎపాయింటుమెంటు విషయంలో, రాష్ట్రంలో వున్నటువంటి మిగతా జనరల్ యూనివర్సిటీస్ లో అదే రకంగా ఎపాయింటు మెంటువుంటే బాగుంటుందని యీ యూనివర్సిటీలకు కూడా అనువర్తించ జేయడానికి యీ ఎమెండ్ మెంటును పెట్టడం జరిగింది. ఈ రోజు పరకు

పున్న పద్ధతి ఏమంటే వైస్ చాన్సలర్స్ను ప్రభుత్వమే నేరుగా నామినేటు చేయడం వుంది. అయితే యిప్పుడు విస్తృత ప్రాతిపదిక మీద లేదని చెప్పడములో సబబు లేదని మనవి చేస్తున్నాను. కారణం ఏమంటే ఇక్కడ పేసల్ లో నామిని ఆఫ్ సిండికేటు అన్నప్పుడు లెజిస్లేటర్లు, గ్రాడ్యుయేటు ఎన్నుకున్న సిండికేటు, ఆ సిండికేటు ఎన్నుకునేప్పుడు ఎలక్షను కాంపొనెంటు యిందులో వుంది. ఆ సిండికేటు వారు సూచించే నామిని పేర్లు ఇస్తాడు. ప్రజలచేత ఎన్నుకోబడిన ప్రభుత్వ నామిని వుంటాడు, అరను కొన్ని పేర్లు యిస్తాడు, చాన్సలర్ నామిని కొన్ని పేర్లు యిస్తాడు. ఈముగ్గురు యిచ్చిన వాటినుండి ఎన్నుకునే అవకాశం సచ్చినప్పుడు విస్తృత ప్రాతిపదిక మీద సమర్థుడైన వైస్ చాన్సలరును ఎన్నుటనే అవకాశం వుంటుంది. ఇంతకంటే లాంగ్ ఆర్బిట్ పెడితే పెట్టిన అబ్జక్టివ్ రగ్గిపోయే అవకాశం వుంది. సమర్థుడైన వారిని ఎన్నుకొనే విషయంలో అవకాశం తగ్గుతుంది. ఎక్కువ విస్తృతమైన ప్రాతిపదిక వుంటే విస్తృతమైన ప్రెషర్లుకు అవకాశం రలుగుతుంది. కాబట్టి ఎంతవరకు విస్తృతం చేయాలో ప్రభుత్వం అంతసరిట విస్తృతం చేసే సూచన చేసిందని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది యింతకు ముందు యీ సభలో శాసనమండలిలో ఆమోదించబడింది. కాబట్టి గౌరవ సభ్యులు యీ అమెండుమెంటును విత్ డ్రా చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వం దీనిని ఆమోదించలేదని మనవి చేస్తున్నాను.

Mr. Deputy Speaker :— The question is:

“For sub-clause (3) (i) (1) of Clause 2 substitute the following :—

- (a) The Vice-Chancellor shall be appointed by the Chief Justice of the Andhra Pradesh High Court from a panel of names suggested by a committee consisting of --
- (i) Two persons elected by the Senate according to the principle of proportional representation by single transferable vote;
- (ii) Two persons elected by the Joint Session of both the Houses of the Legislature according to the principle of proportional representation by single transferable vote;
- (iii) One person elected by all the teaching staff of all the affiliated or constituent colleges of the University according to the principle of proportional representation by single transferable vote.”

The Opposition pressed for division. — Ayes...10

Noes...51

Neutrals...Nil.

The amendment was lost.

Sri P. Sundarayya :— Since our 1st amendment is lost we are not pressing for the 2nd amendment, being put to vote,

Mr. Deputy Speaker :- The question is :

“That leave be granted to withdraw the following amendment :-

“For sub-clause (3) (i) (a) of Clause 2 substitute the following :-

“(a) The Vice-Chancellor shall be appointed by the Chancellor in consultation with the representative of all members of opposition parties in both the Houses of Legislature from a panel of nominees suggested by a Committee consisting of - -

- (i) Two persons elected by the Senate according to the principle of proportional representation by single transferable vote;
- (ii) Two persons elected by the Joint session of both the Houses of Legislature according to the principle of proportional representation by single transferable vote,
- (iii) One person elected by all the teaching staff of all the affiliated or constituent colleges of the University according to the principle of proportional representation by single transferable vote.”

The motion was adopted and the amendment was withdrawn by leave of the House.

శ్రీ పి. సుందరయ్య (గన్నవరం) :- అధ్యక్షా! ఈ రెండు అమెండుమెంట్లు గురించి మనవిచేస్తాను. పైనాన్స్ ఆఫీసరు ఎపాయింట్మెంట్లు, ఒక వర్ప్స్ కొరకు యిచ్చిన డబ్బును యింకొక దానికి మార్చేదానికి లేదని క్లాజు వుంది. పైనాన్స్ ఆఫీసరు గురించి రెండు విషయాలు చెప్పాలి. ఒకటి, అతను ప్రభుత్వ పర్యవేక్షణ అధికారిగా వుంటాడు, అతనిని ప్రభుత్వ అధికారిగా చూడాలి, యూనివర్సిటీ పే చేయవలసిన అవసరంలేదు. రెండవది, అతను డేటు డే యూనివర్సిటీ పైనాన్సియల్ అడ్మినిస్ట్రేషనులో జోక్యం తీసుకోకూడదు. ఇర్రెగ్యులారిటీస్ జరిగాయని ఫీల్ అయితే యూనివర్సిటీ పైనాన్సియల్ అధికారికో పైనాన్స్ సబ్ కమిటీకో సిండికేటు దృష్టికో తీసుకువచ్చి ప్రభుత్వానికి ఒక కాపీ పంపించాలి. ప్రభుత్వం 15 రోజుల్లో ఆ పైనాన్స్ ఆఫీసరు తెలిపిన ఇర్రెగ్యులారిటీస్ను పరిశీలించి అర్డరు పంపించాలి. లేకపోతే యూనివర్సిటీ అధికారి ప్రొసీడర్ కావచ్చు. యూనివర్సిటీ తన నిర్ణయాలను అమలు జరిపేట్లు వుండాలి. పైనాన్స్ ఆఫీసరు ఏదో వ్రాశారు అని నెలల తరబడి నిర్ణయాలు జరుగకుండా వుండకూడదు. అందుకని చెక్ వ్రావాలి గాని డేటు డే అడ్మినిస్ట్రేషనులో అతను జోక్యం చేసుకోకూడదు. గ్రేవ్ ఇర్రెగ్యులారిటీస్ జరిగినప్పుడు మీ దృష్టికి తెచ్చినప్పుడు 15 రోజుల్లో పైనలైజ్ చేయాలనేది దీని వుద్దేశం. అది రూల్సులో ప్రొవైడ్ చేస్తామనే మాట అనకుండా యాక్టులో ప్రొవైడ్ చేస్తామని చెప్పడం మంచిదని మా సూచన.

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి :- ఈ పైనాన్సియల్ ఆఫీసర్ అనే ఉద్యోగం కొత్తది ఏమీ కాదు. అంతకుముందు సిండికేటు అప్పాయింటుచేస్తూ ఉండేవారు. నిన్న గౌరవసభ్యులు మాట్లాడుతూ సిండికేటు అప్పాయింటుచేసిన ఆ పైనాన్సు ఆఫీసరు ఉండగా అనేక కాలంగా ఇచ్చిన ఫండును డ్రైవర్లు చేయడం జరిగిందని, ప్రయారిటీస్ ఆలోచించకుండా పెండు వేల ఎరరాకు గోడ కట్టని చెప్పినట్లు నాకు గుర్తు. అటువంటి పొరపాటు ఎప్పుడైనా చేస్తే వారికి సలహా ఇచ్చేటటువంటి అధికారం లేదు ప్రభుత్వంనుంచి ఉంటుందని, ప్రజా ప్రతినిధులతో ఎన్నికకావడిన ప్రభుత్వం ప్రజా ధనాన్ని వినియోగించే విషయంలో ఒక సూచనచేసే అవకాశం ఉంటే బాగుంటుందని పైనాన్సియల్ ఆఫీసరును గవర్నరు మెంటు వైపునుంచి అప్పాయింటు చేయాలని అనుకోవడం జరిగింది. ఈ విషయం వైస్ ఛాన్సలర్లుతో మాట్లాడినప్పుడు ఒకమాట చెప్పారు. శ్రీ సుందరయ్యగారు కూడా నిన్న ఒక సూచన చేశారు. పైనాన్స్ ఆఫీసరును అప్పాయింటు చేసేముందు ఇద్దరు, ముగ్గురి పేర్లతో పానల్ పంపిస్తే అందులోనుంచి ఒకరిని సిండికేటు తీసుకుంటే బాగుంటుందని చెప్పినట్లు నాకు గుర్తు. ఆ సూచన వైస్ ఛాన్సలర్లు కూడా చెప్పినట్లు గుర్తు పట్టట్టు కరక్షను. అది రూల్సులో ప్రొవైడ్ చేసినప్పుడు అది ప్రొవైడ్ చేయడానికి ఏమీ ఉబ్బంది ఉండదు. పైనాన్సియల్ ఆఫీసరును అప్పాయింటు చేసేప్పుడు ప్రభుత్వంవైపునుంచి 2, 3 పేర్లు పంపిస్తే అందులోనుంచి సిండికేట్ ఒకరిని చూజ్ చేసుకోవచ్చునని వైస్ ఛాన్సలర్లు తమ కాన్ఫరెన్సులో కోరారు. ఆ విధంగాదేస్తే యూనివర్సిటీ ఇన్ వాల్వ అయినట్లు కూడా ఉంటుందనేమాట మనవిచేస్తున్నాను. ఈ క్లాజులో "The Finance Officer shall be a whole-time officer of the University appointed by the State Government on such terms and conditions as prescribed by the State Government in this behalf." అని ఉంది కనుక దానిలో ఆ పవర్ ఉంది. కాబట్టి 2, 3 పేర్లు పంపించిన తరువాత సిండికేటువారు చెప్పినటువంటి పేరును గవర్నరు మెంటు ఆమోదిస్తుందనే మాట మనవిచేస్తున్నాను. ఈ పైనాన్సియల్ ఆఫీసరు ఉండటం చాలా అవసరమని అందరూ అంగీకరిస్తారని నేను భావిస్తున్నాను. ఇక్కడ పైనాన్సియల్ ఆఫీసరు ఎడ్వయిజు చేయడమే జరుగుతుంది. ఆయన సుపీరియర్ ఆఫీసరుగా ఏమీ ఉండడు. He will be having only an advisory capacity. అయితే గవర్నరు మెంటుకు వ్రాస్తాడు! వ్రాసిన తరువాత He will be a liaison between the Government and the University. గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడుతూ 15 రోజులలో నిర్ణయించేస్తే బాగుంటుందని అన్నారు. 15 రోజులు కాకపోయినా నెల కాని 2 మాసాలలో అని కాని ఒక రీజనల్ టైము లిమిట్ పెట్టడానికి రూల్సులో పొందుపరుస్తామని మనవిచేస్తున్నాను. వారు చెప్పినటువంటి గైడులైన్సు చాలావరకు ఇందులో పొందుపరచబడతాయి. కనుక వారి ఆమెండుమెంటు విత్ డ్రా చేసుకొని ఆమోదిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :— 1, 2 మాసాలు అని పెట్టడం మంచిది కాదు.

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి :— నెల, రెండు మాసాలు అనేది ఇట్ ఈజ్ ఎ మాటర్ ఫర్ కన్సిడరేషన్. మీరు 15 రోజులు అని అన్నారు. ప్రాక్టికల్ అంక అయితే మంచిది అనేది నిర్ణయం చేస్తామని మనస్థైర్యం ఉన్నాను.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :— నెలరోజులు మించకుండా చేయాలని చెప్పండి.

Sri B. Venkatarama Reddy :— That will be left to Government; we may decide about it. అది ఓకే డా చేసుకోమని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :— ఆయనకు ఎడ్యుకేషన్ కెపాసిటీ కచ్చ ఓర్ రూల్ చేసేది లేదు కదా. అది కూడా రూల్స్ లో పెడతారు కదా.

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి :— ఇప్పుడు పైనాన్నియల్ ఆఫీసరును అప్పాయింట్ చేయడమంటే He will be in the office of the University. యూనివర్సిటీ, గవర్నమెంటు విరుద్ధభావాలతో ఉంటారు అనుకునే అవకాశం. పైనాన్నియల్ ఆఫీసరు ప్రజాధనం పక్రమంగా వినియోగించడానికి సలహా ఇచ్చేవాడిగా ఉంటాడు. అంతకు ముందు కూడా ఉన్నాడు. యూనివర్సిటీ వారు అప్పాయింట్ చేసుకున్న పైనాన్నియల్ ఆఫీసరు అయితే వైస్ చాన్సలర్, రిజిస్ట్రారు మాట్లాడినప్పుడు ఇలాంటివి ప్రభుత్వం డిప్లీకి తీసుకొని రావడానికి కష్టం అవుతుందనే ఉద్దేశంతో ఇది పెట్టాము. ఆయన లైజన్ ఆఫీసరుగా ఉంటాడు. ఆయన పెత్తనం చేసేవాడుగా ఉండడు. He will be participating in the meeting, not as a member of the Syndicate, but only to assist; he will not be in a position to vote.

Sri P. Sundarayya :— We are not pressing amendments Nos. 3 and 4 and for being put to vote.

Mr. Deputy Speaker :— The question is :

That leave be granted to withdraw the following two amendments :—

[In sub-clause (5) of clause 2 in item (1) omit the words 'in the first instance' and 'and later recovered from the University.].

Add the following as proviso at the end of sub-clause (5) of Clause 2 :—

'Provided that the said Finance Officer shall have no right to interfere in the decisions of the Vice-Chancellor or Syndicate or Financial sub-committee of the University. He can bring to the notice of the University Authorities and to the Government what he considers irregularity in spending the finances. If the Government does not give any directions within a fortnight, the decisions of the University Authorities are final.'

The motion was adopted and the amendments were withdrawn by leave of the House.

శ్రీ పి.సుందరయ్య:- అమెండుమెంటు 5,6,7,8,9,10 చరకు తీసుకుంటామనుకొండి. ఇవన్నీ సెనేట్ కు సంబంధించిన ఎన్నికల కోసం మార్పులను సూచించేది. మంత్రిగారు వీటి స్పిరిట్ అంగీకరిస్తున్నా అవకాశంలో అంగీకరించడంలేదనే అనుమానం ఉంది. మన లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్ 20, 25 చేదీగలు ఉంటుంది. మనం ఇప్పుడు ఏమైనా సవరణలు చేసినా వారు అభ్యంతరం చేయరు. వారు పాస్ చేసిన తరువాత ఇప్పటికీ రిమానాల్ గడువు చిప్చింది కనుక ఇప్పుడు అలోచించి కౌన్సిల్ రీడనలు అమెండుమెంటు అంగీకరిస్తే తిరిగి కౌన్సిలుకు పోతుంది. మీరు ఇప్పుడు బిల్లు పాస్ చేసినా ప్రెసిడెంటు ఆమోదం కావలసి వస్తుంది. దానికి కౌన్సిల్ చెబు, సంపర్కం వస్తున్నప్పుడు అందుచేత ఇప్పుడు అంత త్వరపడి పాస్ చేసుకోవలసిన అవసరం లేదు. మీరు ఇదివరకే అర్డినెన్సు పాస్ చేసుకున్నారనుకొండి. కాబట్టి ఈ సెనేట్ కంటివిషయం ఇంకా డెమోక్రటిక్ డిషను చేయడానికి సంబంధించిన ఈ అమెండుమెంటును గురించి మంత్రిగారు ఒకసారి తీవ్రంగా ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. 5వ అమెండుమెంటులో Sub-clause (6) of clause 2 for the items Nos. IX, X, XII under clause 1 Ex-Officio Members substitute the following అన్నారు. మీరు Principals/Deans of the University and proposed Colleges/Schools, Principals of all the affiliated college Deans of faculties/schools అన్నారు.

10-30 a.m.

అయితే 10వో డిన్నర్ వీరందరిని రోజుపను వద్దతిలో ఉంటుంది అన్నారు. అక్కడ ఆ రోజుపను వద్దతి అనవసరము అనేది మా సూచన. అక్కడ రోజుపను పెట్టడం ఏమీ అర్థములేదు. తరువాత టీచర్స్ ఆఫ్ ఎ యూనివర్సిటీ అనే దాంట్లో అక్కడ రోజుపను పెట్టారు. మీరు ఇంకో క్లాసులో ఎన్నికల ప్రొవిజను పెట్టారు. టీచర్స్ ఆఫ్ యూనివర్సిటీ ఎఫిలియేట్ కాలేజీస్ వీరంతా ప్రొఫెసర్స్ రిప్రజెంటేషన్ ప్రకారం ఎన్నుకునేట్లు చేయమన్నది మా ప్రత్యేకమైన సవరణ. దీనిని మీరు అంగీకరించాలి. 8వ అమెండుమెంటులో అడర్ మెంబర్లు అన్న దగ్గర ఎలక్షన్ ఉంటుంది. అది కూడా దుర్వినియోగం కాకుండా చూస్తాము అన్నారు. మంచిదే. కాని వాలంటరీగా రిజిష్టరు చేసుకున్న రిజిష్టరు గ్రాడ్యుయేట్లు అని అన్నారు. వాలంటరీగా నేను రిజిష్టరు చేసుకుంటాను అన్నవారికే ఇవ్వడం న్యాయం కాదు. గ్రాడ్యుయేట్స్ అందరితోడి మేమే ఎలక్షన్ రోలు తయారు చేస్తాము అనడం మంచిది. 9వ అమెండుమెంటులో ఈ రెండు హౌసులలోను మెంబర్లు యూనివర్సిటీలో రిప్రజెంటు చేసేప్పుడు దానికి వేరే దీనికి వేక తీసుకురావడం అనవసరం. ఈ రెండు హౌసులను ఎసంబ్లీని, కౌన్సిల్ ను ఎలక్షన్ ను ఎలక్షన్ కాలేజీగా పెట్టినా ప్రొఫెసర్స్ రిప్రజెంటేషన్ ప్రకారం మన రిజిస్ట్రేషనులు కూడా దృష్టిలో పెట్టుకొని జనరల్ నుంచి 5 గురిని, ఎస్.సి.లను 5, ఎస్.టి. లను 5, ఇతర వెనుకబడిన క్లాస్ 5, స్త్రీలు 5 ఇట్లా 30 మందిని ఎసంబ్లీ నుంచి కౌన్సిల్ నుంచి ప్రభుత్వ పక్షము, ప్రతి పక్షము అన్నిటిని చూసి పెట్టడం

మంచిది. అది డిమోక్రటిక్ వద్దతి. ఆ డిమోక్రటిక్ ప్రిన్సిపల్ ఇంటర్డ్యూస్ చేయమని మా సూచన. అది రకంగా ఇండస్ట్రీస్, కామర్సు బ్యాంకింగు సంబంధించి అది గప్పు మెంటు నామినేట్ చేసే బదులు వారి ఎసోసియేషను కలిసి ఎన్నుకునేవారికి వీలుగా ఉండడం మంచిది. ఒక ప్రొఫెషన్ నుంచి ముగ్గురిని కాకుండా ఒక్కొక్క ప్రొఫెషనుకి ఒక్కొక్కరి చొప్పున వారి ఇన్స్టిట్యూషన్ వారే వాళ్ళను ఎన్నుకోవాలి. అంతేగాని గప్పు మెంటు నామినేట్ చేయకూడదు. నామినేషన్ వద్దతి తీసివేయాలి అనేది మా ప్రిన్సిపల్. కాదు మాకు నామినేషన్ ప్రధానము, ఎన్నికలు కాదు. మెజారిటీతోనే సంతోషిస్తాము అనేది డిమోక్రటిక్ ప్రిన్సిపల్ కాదు. ఇవి రృష్టిలో పెట్టుకుని మా సమస్యలు అంగీకరించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి :— గౌరవ సభ్యులు సున్నుచున్నారు 5 నుంచి 10 ఎమెండు మెంటుస్ వరికు విపులంగా చెప్పారు. ఇప్పుడు మన ముందు ఉండే ఎమెండు మెంటుస్ అన్ని చూస్తే దాదాపు ఒక మంది సెనేటు సభ్యులు ఉండేట్లు కనబడుతోంది. 10వ సెక్షనులో వారు నామినేట్ చేయడం మంచిది కాదు అనే సూచన చేశారు. అది ఎందుకు జరిగింది అంటే ఒక మినారిమిటీలో ఎఫిలియేటెడ్ కాలేజీలు ఒక ఉండవచ్చును. వారందరూ సభ్యులు కావాలి అంటే చాలామంది సభ్యులు అవుతారు. అట్లా అయితే చాల ఇబ్బంది అవుతుంది అనే ఉద్దేశంతో ఇట్లా పెట్టాము. ఎంప్లస్ పెట్టవలసి వస్తే చాల ఎంప్లస్ పెట్టవలసి వస్తుంది అది చాల కంప్లెక్స్ మోగా ఉంటుంది. అందులో ఉన్న టీచర్లు అందరికీ అవకాశం రావాలని వారందరికీ చాన్సు ఇవ్వాలని రొటేషన్ వద్దతి పోవైదు చేయడం జరిగింది. అవతల సబ్ లో ఈ విషయం చర్చకు వచ్చినప్పుడు గౌరవ సభ్యులు అక్కడ ఈ విషయం ఆమోదించారు. అట్లాగే మొత్తం అన్ని సెక్షన్సులో ఎంప్లస్ పోవైదు చేసిన తరువాత ముగ్గురిని మాత్రం నామినేట్ చేయడానికి పోవైదు చేయడం జరిగింది. మెడికల్ ప్రొఫెషను, ఇంజనీరింగునుంచే కాకుండా ఇంకా కొంతమందికి అవకాశం దానికేకలిగించే వీరిని నామినేట్ చేయడం జరిగింది.

ఇది చాలా తక్కువ సంఖ్య అని మనవి చేస్తున్నాను. అది 3 మాత్రమే కాబట్టి దీనికి యిబ్బంది ఉండవలసిన అవసరం లేదు. నిన్న కూడా ఇద్దరు మెరిటెడ్ విద్యార్థుల విషయం కూడా చెప్పినాను. ఇద్దరు విద్యార్థులను మెరిట్ పైన, ఎకడమిక్ ఎక్సలెన్సీ బట్టి యిద్దరు విద్యార్థులను, యిద్దరు విద్యార్థులను కాలేజీ యూనియన్స్ ఎలెక్ట్ చేసుకుంటామని పెట్టినాము. నలుగురు విద్యార్థులను కానిస్ట్రబ్యుయంట్ మరియు ఎఫిలియేటెడ్ కాలేజీల యూనియన్స్ నుంచి ఎలెక్ట్ చేసుకోవడం అని పెట్టినాము. 8 మంది విద్యార్థులలో ఆరుగురుని యెన్నిక ద్వారా వస్తున్నారు. ఇద్దరు మెరిటెడ్ బోయస్ అన్నా ఎంక్ట్ కావడానికి అవకాశం లేకపోతే అటువంటి వారికి కూడా అవకాశం దొరికే దానికి 8 మందిలో ఇద్దరిని మెరిటెడ్ బోయస్ బై ఆర్డర్ ఆఫ్ మెరిట్ వారిని నేమ్ చేయడం పెట్టినాము. మిగిలిన ఆరుగురిని ఎంక్లస్ ద్వారా

పెట్టడం జరిగింది. కాబట్టి యీ సెనేటు విషయంలో చాలా విస్తృతమైన ప్రాతిపదికమైన ఎలక్షన్ ఎలిమెంట్ యొక్క వగా పెట్టి యొక్కడయితే కేవలం అవసరం ఉందో అక్కడ మాత్రమే నేమ్ చేయడం పెట్టినాము. ఈ రోటేషన్ యొందుకు పెట్టినామంటే చాలామంది ఉండేటట్లు అందులో 1/3 ఉండేటట్లు వంటి వద్దటి ఆ 1/3 అన్నప్పటికీ వారందరికీ, మిగిలిన వారికి అవకాశం వచ్చేదానికి రోటేషన్ పెట్టినాము, కాని నామినేషన్ బై వాయస్ అనేది లేదు. నామినేషన్ బై రోటేషన్ అనేది ఉంటుంది కాబట్టి యిది ప్రజాస్వామ్య వద్ద టులలో ఉండే వద్దటిగా రూపొందించబడిందని చెబుతూ సుంపరయ్యగారు యీ ఎమెండ్మెంట్ను విత్ డ్రా చేసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. సుంపరయ్య :— అది ఆమోదం కాదు. ఎందుచేతనంటే గవర్నమెంటు నామినేషన్ చేసే వద్దటికి మేము అంగీకరించడం లేదు. ప్రిన్సిపాల్ అన్నప్పడు 100 మందితోనో, 50 మందితోనో ఎఫిలియేటెడ్ కాలేజీ అయితే అర్థం ఉంది. కాని 500 మందితోనో, 1000 మందితోనో ఎఫిలియేటెడ్ కాలేజీ, ఉన్నప్పడు, కానిస్ట్రక్టుయంట్ కాలేజీలలో కూడా 1000 మంది కన్నా కూడా చిట్కవ మంది ఉండవచ్చును. ఈ రెండింటిలో డిమార్కేట్ చేసి కానిస్ట్రక్టుయంట్ కాలేజీలో ఉన్న ప్రిన్సిపాల్స్ ఆకాశం నుంచి ఉడిపడ్డారనా? ఎఫిలియేటెడ్ కాలేజీలో ప్రిన్సిపాల్ చేతకానివారని, యీ ఎఫిలియేటెడ్ కాలేజీ అంటే సెకండ్ గ్రేడ్ కాలేజీ అని, కానిస్ట్రక్టుయంట్ కాలేజీ ఫస్ట్ గ్రేడ్ కాలేజీ అని ఎడ్యుకేషన్లో ఆ డిమార్కేషన్ చేయడం మంచిదా? కాదు. ప్రిన్సిపాల్స్ అందరూ ఉండాలనుకున్నప్పడు 100 మందిని కపర్ చేసినప్పడు యింకా 100 మంది ఉండడంలో కొంప మునిగిపోయింది యేమీ లేదు. కన్సల్టేటివ్ బాడీ, ఎడ్యుకేటివ్ బాడీ సంవత్సరానికి మూడు పర్యాయాలు మీట్ కావాలని అంటే సంవత్సరానికి రెండు పర్యాయాలు మీట్ అయ్యేటట్లు చేస్తామని అన్నారు. అది కొంతవరకు మెరుగు అని ఒప్పుకున్నాము. ఒక లక్షమంది విద్యార్థులు, 600మంది తక్కువ లేకుండా విద్యార్థులు ఉన్నచోట ప్రిన్సిపాల్స్ అందరూ యింత సంఖ్య ఉన్న కాలేజీ ప్రిన్సిపాల్స్ అని పెట్టుకుంటే యీ డిమార్కేషన్ చేయవలసిన అవసరం లేదు. ఒకవేళ యింకా మీరు తగ్గించాలనుకుంటే ప్రిన్సిపాల్స్ అందరినీ రోటేషన్ మీద 1/3 అని పెట్టండి. యూనివర్సిటీ కాలేజీలు, కొన్ని ప్రొఫెషనల్ కాలేజీల ప్రిన్సిపాల్స్ అందరూ, అని, ఎఫిలియేటెడ్ కాలేజీల ప్రిన్సిపాల్స్ 1/3 అని పెట్టడం అనవసరం. పెడితే ప్రిన్సిపాల్ అందరూ అని పెట్టండి. లేకపోతే ప్రిన్సిపాల్స్ అందరినీ కలిపి రోటేషన్ ప్రకారం 1/3 అని పెట్టడం అర్థం ఉంది. కాని డిమార్కేట్ చేయడం సరియైనది కాదు. మెరిట్ మీద చేస్తామన్నారు. మెరిట్ మీద మీరు నామినేట్ చేయడం యొందుకు వారే యెన్నుకుంటారు. ఒకవేళ యీ యెన్నికలలో నిలబడము అంటే దీనికి సహాయం చేస్తామని మీరు బలవంతం పెట్టవలసివ అవసరం లేదు. సెనేట్ బిరుదులు యిచ్చేటట్లు మీరు చేసిన మనకార్యం బట్టి మీకు డిగ్రీ యిస్తామని వారు ముందు తెలియజేసి అంగీకరించి యిస్తూ ఉంటారో అదే విధంగా మెరిట్ మీద మెడిసిన్ లోను, లా లోను

ప్రత్యేకంగా కోఆప్ట్ చేసుకోవాలని సిండికేటు అనుకుంటే లేక సెనేట్ అనుకుంటే వారికి అధికారం యివ్వండి. మీరు నామినేట్ చేయవలసిన అవసరం యేమి ఉంది? వారు హానరరీ పెట్టుకొని మెంబర్స్ ను చేర్చుకొనేదాని కోసం రైఫ్ మెంబరుగా చేర్చుకొనేదానికి మీరు ప్రోవిజన్ పెట్టి ఉన్నారు. అలా పెట్టవచ్చును. లా, యిండిస్ట్రీస్ కామర్స్ వారి కంట్రీబ్యూషన్ యూనివర్సిటీకి అవసరం అనుకున్నవారిని ఆటోమేటిక్ గా సిండికేట్ వారి ఆమోదం తీసుకొని యింతమాందిని కోఆప్ట్ చేసుకోవచ్చునని పెట్టడం మంచిది. కాని నామినేషన్ పద్ధతి అన్నది సరియైనది కాదు. అదేవిధంగా విద్యార్థుల విషయంలో వచ్చిన అమెండ్ మెంట్ లో కూడా 8 మందిలో ఇద్దరినే మెరిట్ మీద తీసుకుంటున్నామని, ఆరుగురిని ఎన్నిక మీద తీసుకుంటున్నామంటున్నారు. అక్కడ కూడా ఎఫిలియేటెడ్ కాలేజీకి ఒక విధంగాను, కానిస్టేబుల్యూయంట్ కాలేజీకి యింకొక విధంగాను ఉంది. అది కూడా వారిని యెన్నికలలో యెందుకీ తీసుకోకూడదు. 8 మందిలో ఇద్దరినే మెరిట్ ప్రకారం తీసుకుంటామంటే యీ మెరిట్ అనేది చాలా జెల్లిఫిష్ జారిపోతూ ఉంటుంది. మంత్రిగారు యిదివరకు ఉదాహరణలు శాసనసభలో చాలా చెప్పినారు. పోస్టుగ్రాడ్యుయేషన్ తీసుకొనేదానికి క్లాస్ రాకుండా ఒక అరమార్క్ తగ్గిస్తే యింకొకరికి ఉద్యోగం యిచ్చుకోవడానికి గతములో చేసినారని చెప్పినారు. కోర్టు చుట్టూ తిరిగేటప్పటికి 12 సంవత్సరములు పట్టింది. అందువల్ల మెరిట్ కి అర్థం లేకుండా ఉంది. మెరిట్ అనేది కాకుండా ఎలక్షన్ పెట్టటమంటే పద్ధతులు సెనేట్ కు యివ్వండి. ౯౦వకుందిని కోఆప్ట్ చేసుకోవచ్చునని చెప్పి యివ్వడం మంచిది. కాని నామినేషన్ ప్రిన్సిపుల్ ఒప్పుకోము. కాని మంత్రిగారు మెజారిటీ ఉంది కదా అని నామినేషన్ మేరకు ప్రాధాన్యం యిస్తామని మేము చెప్పేది అంగీకారం వందంటే నేను చెప్పగలిగేదేమీ లేదు.

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి:- అధ్యక్షా! యిందులో నామినేషన్ ఎలిమెంట్ లేదు. ఈ యిద్దరు మెరిటెడ్ బోయిస్ కు సంబంధించినంతవరకు కూడా ఆ హ్యూస్టన్ మెరిట్ అనేది యెవరికయితే ఉందో వారికి కాని ఒకరికి ఛాయస్ అనేది ఉండదు. పోతే యీ 8 మందిలో 6గురికి ఎలక్షన్ పద్ధతి పెట్టుకుంటున్నాము కాబట్టి నామినేషన్ పై మెరిట్ అనేది ఎలిమెంట్ చాలా తక్కువ ఉంది. కానిస్టేబుల్యూయంట్ మరియు ఎఫిలియేటెడ్ కాలేజీల విషయంలో యీ డిఫరెన్స్ ఉందని, ఎఫిలియేటెడ్ కాలేజీలకు ప్రత్యేకంగా ప్రాతినిధ్యం కావాలని రామిరెడ్డి కమిటీ విజిట్ చేసినప్పుడు ఆయా కాలేజీల వారు యిచ్చిన రిప్రజెంటేషన్ ప్రకారంగా అందరికీ అవకాశం కలిగే దానికోసమే యీ ప్రోవిజన్ పెట్టబడిందని మనవి చేస్తున్నాము. ఇది చక్కని విస్తృతమైన పద్ధతినయేర్పాటు చేయబడిందని మనవి చేస్తున్నాము. కనుక సుందరయ్య గారిని యీ అమెండ్ మెంట్ ను విత్ డ్రా చేసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాము.

శ్రీ ఎస్. చంద్రమౌళి:- స్టూడెంట్స్ ను నామినేషన్ చేసే దానిలో ఎకడమిక్ ఎక్సలెన్స్ అన్నారు. ఆ స్పోర్ట్స్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ కూడా ఆ పర్ఫ్యూలోకి తీసుకుంటారా?

Sri B Venkatrama Reddy :— We will certainly make a suggestion to the Universities to make it in the Rules.

శ్రీ ఎం.ఓంకార్ (నరసంపేట) :— స్వదు యీ ప్రాతినిధ్యం ప్రకారంగా యీ ఎంపిక చేయాలనేది మా యొక్క సవరణ. దానిని వారికి ఉన్న మెజారిటీ ప్రకారం అన్నీ త్రోసినట్లు త్రోసివేస్తే మేము చేసేదేమీలేదు. దీనితోపాటు అసలు యిందులో యీ యూనివర్సిటీలో ఉన్నటువంటి సిబ్బంది యొక్క బంధువులు సెనేటు మెంబర్స్ గా ఉండకూడదని యిదివరకు యేమైనా నిబంధన ఉందా? లేక అటువంటిది యేమైనా తీసుకురావాలని ఆలోచిస్తున్నారా? ఆ రకంగా చాలా వోట్లు అవసరమకలు ఒరిగినట్లుగా యిది మన ఎంపిటీ కచ్చింది కదా, దానిని గురించి యే చర్య తీసుకుంటున్నారా?

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి :— గౌరవ సభ్యులకు స్రజాస్వామ్యంపైన చాలా సమ్మతం ఉందని నాకు సమ్మతం ఉంది. ఒకవేళ యెవరయినా ఉద్యోగం చేయవలసిన పరిస్థితి వస్తే అతని బ్రతుకుతెరువు కోసం ఉద్యోగంచేస్తూ ఉంటే అతని బంధువుకు సెనేటులో పోటీచేసే అధికారం కూడా తీసివేయడానికి మనము శాసనం చేస్తే అది స్రజాస్వామ్యం కాదు. అయితే వారి బంధువులు సెనేట్ మెంబర్స్ గా ఉంటున్నారు, దుర్వినియోగం చేస్తున్నారంటే అది వేరే విషయం. కాని ఒక నిర్దేశిక సూత్రం ఆ విధంగా పెట్టి ఉద్యోగుల బంధువులను సెనేట్ లో మెంబర్స్ గా పెట్టేదానికి అవకాశం లేకుండా చేయడం మంచిది కాదని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :— అసెంబ్లీ, కౌన్సిల్ కు ఒకజాయింట్ ఎలక్షన్ కాలేజీగా పెట్టి రిజర్వేషన్ కొంత యెక్కువ చేయాలని అనుకున్నాము. ఎందుచేతనంటే మీరు రిజర్వేషన్ పెట్టి ఎస్.సి. ఒకరే అంటే మెజార్టీ పార్టీ యెవరిదో వారికే వస్తుంది. అది ముగ్గురు అని పెడితే ప్రతిపక్షాలకు కూడా అవకాశం ఉంటుంది. ఎస్. సి. మెజారిటీ బి. సి. మెజారిటీ అనే ప్రెస్సిపుల్ కాకుండా ఈ రెండు హౌసెస్ మెంబర్స్ ను ఒక ఎలక్షన్ కాలేజీగా పెట్టి దీనిలో రిజర్వేషన్ ఇచ్చినా కూడా జనరల్ సీట్స్ కొంత యెక్కువచేసి దీనిలో మీరే చెప్పినారు 15 దాకా అని. దీనిలో కూడా రిజర్వేషన్ పెట్టి విలువ లేకుండా చేస్తున్నారు. కనీసం యిది అయినా అంగీకరిస్తారా?

Sri. B. Venkatrama Reddy :— I am sorry, I am not in a position to agree.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :— ఈ ప్రెసిపుల్ అంగీకరించలేదు. కాబట్టి లైఫ్ మెంబర్స్ కు కూడా అర్హతగా? అక్ష రూపాయలు ఇచ్చిన వారు లైఫ్ మెంబర్స్ లేనా?

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి :— లైఫ్ మెంబర్స్ విషయంలో అంతకుముందు 25 వేల రూపాయలు యిచ్చి లైఫ్ మెంబరుగా వుండాలని ప్రొవిజన్ వుండి

the Senate. We can make an amendment for this particular clause in the next Session. దీని మీద చర్చ పెద్దగా వద్దు.

శ్రీ జి. లచ్చన్న:— చర్చపెడితే వాళ్ళ హానరుకు భంగము వస్తుందా?

శ్రీ బి. వెంకట్రామ రెడ్డి :— కాదు. డబ్బుకు భంగము కలుగుతుంది. యూనివర్సిటీకి లాభము జరగాలని మా ఉద్దేశము.

శ్రీ పి. సుందరయ్య:— కనీసము రెండు లెజిస్లేటర్స్ ని రిటైర్, ప్రొఫెస్సర్స్ ని రిటైర్ జెంటిల్మన్ - సింగిల్ ట్రాన్స్ ఫరబుల్ ఓటుతో పెట్టడానికి అంగీకరించడం లేదా? రికార్డులో వుండాలని మేము ప్రెస్ చేశాము. ప్రభుత్వము మెజారిటీతో త్రోసివేసింది.

శ్రీ బి. వెంకట్రామ రెడ్డి :— మెజారిటీ అనేది అదృష్టవశాత్తుగనో, దురదృష్టవశాత్తుగనో మాకు వుంది. మమ్ములను ఏమి చేయమంటారు? ప్రజలు మమ్ములను కావాలని ఎన్నుకొన్నారు. మీరు వద్దని అనుకొన్నా మా అభిప్రాయం అట్లా వుంది.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :— అయితే దుర్వినియోగము మాత్రము చేయవద్దని చెబుతున్నాను.

శ్రీ జి. లచ్చన్న :— మెజారిటీ చాలదని యింకా కావాలని రలుపుకొంటున్నారు.

శ్రీ బి. వెంకట్రామ రెడ్డి :— వారు ఏదయినా మంచి చెబితే రెడిగా ఒప్పుకుంటున్నాము కూడా. వారు దీన్ని గమనించాలి. వారు ఒప్పుకుంటారు కూడా నాకు తెలుసు.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :— మేము చెప్పడం మా సోది, మీ పంతు మీ సోది. అంతేగాని అంగీకరించేది చాలా కొద్దిగా వుంది. మిగిలిన అమెండ్ మెంట్స్ ని నేను ప్రెస్ చేస్తున్నాను. ఓటింగ్ పెట్టండి.

Sri B. Venkatrama Reddy :— So far as the life members aspect is concerned, it is settled. We will bring out an amendment in the next session as Hon. Members.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :— లైఫ్ మెంబర్స్ దానిమీద ప్రెస్ చేయడం లేదు. మిగతావాటిమీద ప్రెస్ చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. గోవిందరావు:— అధ్యక్షా! నాదొక సబ్మిషన్. క్లాజ్ 2 లో వారు 5 నుండి 10 వరకు కూడా తీసుకొన్నారు. ఇది తయారు చేసేటప్పుడు కొంత తప్పు జరిగినట్లుంది. మాకు అమెండ్ మెంట్స్ కు ఉదయం 8-30 గం. అటైం అని ఇచ్చారు. అయితే మేము యిచ్చినవి వేరుగా, ఇవి వేరుగా పెట్టి తయారుచేసి ఇచ్చారు. ఇది సరియైన పద్ధతి కాదు. కన్ఫ్యూజన్ గా వుంది.

మిష్టర్ డిప్యూటీ స్పీకరు:— నాలు రూడా గంటుకోకంగా చెక్కురు.

శ్రీ కె. గోవిందరావు:— కవర్ అయిన అమెండ్మెంట్స్ మరల సెవ రేట్ గా వున్నాయి. ఒక్కొక్కటిగా తీసుకోవలెను. చూచుటకు క్లంజీగా వుంది. ఇకమీదట ఈ విధంగా చేయకుండా చూడండి.

మిష్టర్ డిప్యూటీ స్పీకరు :— అఫీషల్ల నోటు చేసుకొన్నారు.

The question is :

5. "In sub-clause (6) of clause 2 for the item Nos. (ix), (x), (xii) under Class I-Ex-Officio Members, substitute the following:—

(ix) Principals/Deans of the University and Professional Colleges/Schools, Principals of all the affiliated Colleges, Deans of Faculties/Schools."

6. For item (xi) under Class I-Ex-Officio Members of sub-clause (6) of clause 2 substitute the following:—

"(xi) 25 teachers of the University and constituent and affiliated colleges to be elected by all the teachers of the colleges according to the principle of proportional representations by single transferable vote."

7. Delete Item (ii) under Class II-Life Members of sub-clause (6) of clause 2.
8. In item (i) under Class III-Other Members of sub-clause (6) of clause 2 for the words "registered graduates" substitute the words "all the graduates whose list is to be prepared six months before the constitution of new Senate."
9. Substitute the following for item (ii) under Class III-Other Members of sub-clause (6) of clause 2:

"15 persons to be elected from among themselves by the members of both the Houses constituting electoral college according to the principle of proportional representation and by single transferable vote in general besides 5 members belonging to scheduled castes or scheduled tribes 5 members belonging to backward classes and 5 women, each of these groups as separate category."

10. Substitute the following for item (iii) under Class-III Other Members of sub-clause (6) of clause 2 :

"5 persons each elected by members Law, Medicine and Engineering constituting separate electoral college in accordance to the principle of proportional representation by single transferable vote;

3 persons elected by the management of affiliated colleges in accordance to the principle of proportional representation by single transferable vote;

3 persons associated with Industry, Commerce and Banking to be elected by means of proportional representation by single transferable vote."

- 11 Substitute the following for item (iv) under Class-III Other Members of sub-clause (6) of clause 2:

"(iv) 5 persons to be elected by the non-teaching staff of all the constituent and affiliated colleges."

- 19 Delete item (ii) of Class II-of sub-clause (6) of clause 2.

For item (vi) (a) of class III of sub-clause (6) of clause 2 substitute the following:

"Two students pursuing post-graduation studies in the University area shall be elected from among themselves."

In items (x) and (xi) of class I of sub-clause (6) of clause 2 add the following at the end "no Principal or teachers of University appointed by the Chancellor shall hold office for more than one term."

The amendments were negatived.

-00 a.m.

శ్రీ పి. సుందరయ్య:—అధ్యక్షా! సెనేట్ కానిస్టిట్యూషన్ మరియు అఫిలియేటెడ్ కాలేజీలలోని స్టూడెంట్స్ కు సంబంధించి "5 persons to be elected by the non-teaching staff of all the constituent and affiliated colleges." మీరు యీ కానిస్టిట్యూషన్ కాలేజీ స్టూడెంట్స్, ఎఫిలియేటెడ్ కాలేజీ స్టూడెంట్స్ అంటూ వేరు వేరుగా పెట్టారు. కాని "Two Members of the non-teaching staff, one each from the constituent and affiliated colleges, nominated by rotation by the Chancellor,"... నాన్ టీచింగ్ స్టాఫ్ ను ఎన్నుకోకుండా రొటేషన్ ప్రకారంగా పెట్టారు. అట్లా పెడితే సంఖ్య ఎక్కువ అవుతుంది అంటున్నారు. Two members of the non-teaching staff, one each from the constituent and affiliated colleges... అట్లా పెడితే వారు ఎల్లెక్టు కావడానికి ఎన్ని ఏళ్ళు పడుతుంది? ప్రిన్సిపాల్స్ అయితే ఫరవాలేదు. అది రొటేషన్ పెట్టినా వారు పస్తారు. కాని టీచింగ్ స్టాఫ్ విషయంలో అట్లాగ చేయడానికి వీలు లేదు. మీరు ఒక్కరినే యివ్వదలచుకున్నా యీ టీచింగ్ స్టాఫ్ విషయంలో ఎందుకు డిఫరెన్సియేట్ చూపించాలి? ఇట్లా చేస్తే అక్కడ ఉన్న టీచింగ్ స్టాఫ్ సెనేట్ కు వచ్చేదానికి చాలా కాలం పడుతుంది కదా? కానిస్టిట్యూషన్ కాలేజీల నుంచి ఎఫిలియేటెడ్ కాలేజీల నుంచి కూడా మీరు యిచ్చేది ఇద్దరిని మాత్రమే. ఆ యిద్దరికైనా ప్రొఫెసర్స్ ల రిప్రజెంటేషన్ యివ్వవచ్చును కదా? అట్లా కాకుండా అది కూడా మీరు నామినేషన్ క్రింద పెడుతున్నారు. కాబట్టి యీ నామినేషన్ చేయడం విషయంలో కూడా ఆలోచన చేసి వారు ఎల్లెక్టు అయ్యేలా పెడితే మంచిదని చెబుతున్నాను. మీరు చిన్న చిన్న విషయాలలో కూడా డెమోక్రటిక్ ప్రిన్సిపుల్స్ మరియు మీకు మెజారిటీ ఉన్నది కదా అని డెమోక్రసీ అంటే కేవలం మెజారిటీ అనే దానిని నిర్వచనంగా

తీసుకునేట్లు చేస్తున్నారు. అందువల్ల టీచింగ్, స్టాఫ్ను అయిదుగురిని పెట్టి వారిని ఎన్నుకొనే విధానంలో పెట్టాలని మంత్రిగారు యీ విషయంలో మరిచిపోతే చాలా చెయ్యాలని కోరుతున్నాను. "Five teachers elected from Government and private affiliated colleges (including professional colleges)" ఇప్పుడు ఏమిటంటే 5 గురు టీచర్లు ఎఫీలియేటెడ్ కాలేజీల నుంచి ఎక్స్ అఫీషియో మెంబరుగా వస్తారు. ఈ విషయంలో ముగ్గురు యూనివర్సిటీ ఎఫీలియేటెడ్ కాలేజీ నుంచి 5 గురు ఎలెక్టెడ్ గానూ పెట్టాలి. వారు ఎన్నుకొనే విషయంలో కూడా డిఫరెన్సియేషన్ ఎందుకు. మీరు రామిరెడ్డి కమిషన్ ఆఫ్ నురో కమిషన్ ఆఫ్ డెప్టి వారు చేయమన్నారు కనుక యిట్లా చేశాము అని చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. కమిషన్ వని వారు చేస్తూ ఉంటారు. మా వని మేము చేస్తూ ఉంటాము. ఆ కమిషన్ వాక్యము మీకు పేద వాక్యము కాదు. అది ఇండిరాగాంధీ వాక్యము కాదు కదా? మీరు అనేక కమిషన్ రిపోర్టులను బుట్టదాఖలా చేస్తున్నారు. అందువల్ల యీ ఎఫీలియేటెడ్ కాలేజీలకు, కాలిస్టిట్యూయంట్ కాలేజీలకు డిఫరెన్సియేషన్ చేయమని రామిరెడ్డి కమిషన్ వారు చెప్పారని మీరు చెప్పనక్కరలేదు. వారు అటువంటి నిబంధన పెట్టాలన్నారని మీరు యిక్కడ యీ నిబంధన పెట్టవలసిన అవసరం లేదు. అది మీరు డెమో క్రేటిక్ ప్రిన్సిపుల్స్ మీద చేశామని దాదిస్తే అది శోచనీయమైన విషయం. ఈ చిన్న విషయాన్ని కూడా మేము ఒప్పుకోము. మా మెజారిటీ ప్రకారంగా చేస్తాము అనే రకంగా చేస్తే అది శోచనీయమైన విషయం. ఇక ఆరవ అయిటమలో స్టూడెంట్లు గురించి చెప్పారు. Four students elected from the College unions of the constituent and affiliated colleges, ఇక్కడ డిఫరెన్సియేట్ చూపించలేదు. కాలిస్టిట్యూయంట్ కాలేజీలకు ఎఫీలియేటెడ్ కాలేజీలకు యిక్కడ అంతా కలిసి ఎన్నుకోవచ్చును. అందుచేత యీ డిమోక్రేషన్ అవసరం. స్టూడెంట్లు అందరినీ ఎన్నుకొనివ్వండి. తరువాత మెరిట్ మీద ఇద్దరిని నామినేట్ చేస్తామంటున్నారు. కాలి చదువుకున్న వారు ఆ స్టూడెంట్లు ఏ సంవత్సరం మెరిట్ తీసుకొని మీరు యీ మెరిట్ నిర్ణయిస్తారు. పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్ స్టూడెంట్లు, బి.ఎ. స్టూడెంట్లు, ఇంటర్ స్టూడెంట్లు ఉన్నప్పుడు ఏ క్లాసు మెరిట్ మీరు తీసుకుంటారు. జూనియర్ కాలేజీల నుంచి కూడా మెరిట్ తీసుకుంటారా? మీరు మెరిట్ అనే పదం పైకి అనేది తప్ప ఆచరణలో అది జరగదు. మీ మనుషులను వేసుకోవడానికి ఉపయోగపడుతుంది. మీరు కౌన్సిల్ లో 12 మందిని నామినేట్ చేయవచ్చును అని కాన్స్టిట్యూషన్ లో పెట్టిన దానికి అది మీ మనుషులను వేసుకోవడానికి ఉపయోగపడుతున్నది. పైకి ఏమి చెప్పినా ఆచరణలో అది చేస్తున్నారా? అందువల్ల మెరిట్ స్టూడెంట్లును తీసుకునే విషయంలో కూడా అట్లాగే జరుగుతుంది. మీరు మెరిట్ పెట్టిన ఇద్దరినీ కాక మిగిలిన వారిని నా ఎందుకు ఎన్నుకునే విధంగా వీలు కల్పించలేదు? సెక్షన్ 17 లో sub-section (3): for the words 'fifteen members,' the words 'one fifth of the members' shall be substituted, అని అన్నారు. సెక్షన్ 17 అనేది ఒరిజినల్ యాక్టులో ఏముందో మంత్రిగారు

తెలియజేయగలరా? ప్రిన్సిపాల్ యాక్సుల్ ఓమి ఉందో నాకూ తెలియదు. మంత్రిగారికి తెలియదు. కకపోతే ఎడ్యుకేషన్ సెక్రటరీగారిని అడిగి తెలుసుకోవాలి.

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి :—సెక్షన్ 17 ను చదవమంటారా?

Sec. 17 (3) : Fifteen members shall form the chorum. This is made one fifth now in the amendment.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—పోస్టుగ్రాడ్యుయేట్ స్టూడెంట్లు మిగతా అందరి స్టూడెంట్లూ కూడా ఎన్నుకునే అధికారము, అపరాశము ఎందుకు యివ్వకూడదు? నామినేట్ చేయాలనే ఎందుకు పెట్టారు?

Sri B. Venkatrama Reddy :— Post Graduate students are not barred from participating in elections. They are very much entitled to—apart from the election of P.G. students and others. యూనివర్సిటీ స్టూడెంట్లు ఎఫిలియేటెడ్ కాలేజీ స్టూడెంట్లు కూడా కంటెస్టు చేస్తారు. అవి కాక రెండు మెరిట్ బేసిస్ మీద యివ్వడం జరుగుతోంది. In addition to what we give to the P.G. students for elections, we are giving to two merited boys. They are not barred from contesting elections at all.

శ్రీ ఎస్.జై పాల్ రెడ్డి :—ఇప్పుడు 15 మెంబర్లు కోరమ్ గా ఉండేట్లు చేయడం సబబు. ఎందుకంటే సెనేట్ సంఖ్య చాలా పెరిగింది. 200 మెంబర్లు అందులో ఉన్నారు. ఇంత అన్ వేర్ డాడీ ఏవిధంగా బిజినెస్ ట్రాన్సాక్ట్ చేయగలుగుతుంది? ఇదివరకు ప్రక్వైటరాల సమయంలో మంత్రిగారు సమాధానం యిస్తూ యీ సెనేట్ ఎక్కువ సార్లు మీట్ అయ్యేట్లు, అది ఎక్కువ ప్రాధాన్యం పహించే విధంగా మార్పులు తీసుకువస్తామన్నారు. వారు ఏ విధంగా మార్పులు తీసుకు వస్తారో చెప్పలేదు. కాబట్టి ఆ మార్పులు విషయం మంత్రిగారు చెప్పాలి. ప్రిన్సిపాల్స్ విషయంలో రొటేషన్ ఉన్నా ఫరవాలేదని సుందరయ్యగారు అన్నదానితో నేను కూడా ఏకీభవిస్తున్నాను. కాని యూనివర్సిటీ టీచర్స్ విషయంలో మాత్రం యీ రొటేషన్ రావడం కష్టం అవుతుంది. ఎందుకంటే they run into hundreds. It amounts to nomination. Principals rotation,... it is not. Exactly, nomination there is and it is an element of logic. కాబట్టి యీ టీచర్స్ విషయంలో రొటేషన్ అంటే అది రొటేషన్ అవుతుందా? అందుపల్ల యీ టీచర్స్ విషయంలో రొటేషన్ వద్దతి తీసివెయ్యాలని నేను మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. అదే విధంగా నాన్ టీచింగ్ స్టాఫ్ విషయంలో కూడా ఆలోచన చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి :—అధ్యక్షా! యూనివర్సిటీ టీచర్స్ విషయంలో కూడా కొన్ని వందలమంది ఉంటారు. ఆరుగురు టీచర్స్ రొటేషన్ అన్నపుడు ఆందరికీవచ్చి న్యాయం జరుగుతుంది. కొన్నిచోట్ల ఎలక్షన్ పెట్టడంపల్ల యూనివర్సిటీ ఎడమూన్ ఫియర్ పాడుఅవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

అందుకో వారికి రకరకాల ఎసోసియేషన్స్ ఉన్నాయి. అన్ని యూనియన్స్ను రికగ్నైజ్ చేయడంలో యిబ్బందులు ఉన్నాయి. అందుకల్లానే యీ రొటేషన్ పెట్టాము.

నాన్ టీచింగ్ స్టాఫ్ విషయంలో కూడ ఎలక్షన్ అని వారు చెప్పినది సూత్రప్రాయంగా కరెక్టే. అయినా కూడా యివ్వాళ ఉన్నటువంటి సియ్యుయేషన్లో వీరు కాన్వాసింగుకు జైలుదేరేటట్లయితే అప్పుడు యిబ్బంది వచ్చే పరిస్థితి వున్నది. ఫస్ట్ టైమ్ నాన్ టీచింగు స్టాఫ్కు అవకాశం రాస్తున్నాము. అంతకుముందు రిప్రజెంటేషన్ లేదు. యాక్చువల్గా యూనివర్సిటీ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ వారికి యిస్తే ఎలా యివ్వాలి అని అన్నా, వారికి కూడా రక్షణ ఉండాలని యివ్వడం జరిగింది. ఎలక్షన్ పెట్టడానికి, రెండు ముతాలు పస్తాయి. సపోర్ట్ చేసినవారు, సపోర్టు చేయనివారు అని. యూనివర్సిటీలో ఆ యిబ్బంది వస్తుందనే భయం వున్నది. అందువల్ల ఈ ప్రయత్నం చేశాము. నాన్ టీచింగ్ స్టాఫ్ యిన్ఎఫిలియేటెడ్ కాలేజెస్ కూడ ప్రాతినిధ్యం యివ్వడం జరిగింది. వారికి ఈండే యిబ్బందులు చెప్పుకోవడం రోసం అనకాశం. కాబట్టి ఎవరికి అయినాకూడ న్యాయం చేయడం జరిగింది. ఈ ఎమెండ్మెంట్ పెట్టడం జరిగింది.

They may please be withdrawn.

Mr. Deputy Speaker:—The Question is :

Delete item (v) under clause-III—Other members of sub-clause (6) of clause 2.

Substitute the following for item (vi) under clause III—
Other Members of sub-clause (6) of clause 2

“(vi) (a) 3 students to be elected by all students pursuing post graduate studies in the University area;

(b) 10 students to be elected by working committee members of all college Unions constituent or affiliated to the University whose working committees shall be constituted with one representative for each 500 students or a fraction more than half of this, all to be elected according to the principle of proportion representation by single transferable vote.”

For the words “nominated by the Chancellor” occurring in items Nos. xv and xvi of sub-clause (9) of clause 2 substitute the following:—

Elected by them, in accordance to the principle of proportional representation and by single transferable vote.”

In item (xviii) of sub-clause (9) of clause 2 for the words “nominated by the Chancellor from among the names recommended by the principals concerned on the basis only of merit.” substitute the following—

“To be elected by the students concerned from among the scholars of that category whose qualification shall be prescribed by the statutes.”

In item (xix) of sub-clause (9) of clause 2 for the words “nominated by rotation by the Chancellor” substitute the words “to be elected in accordance to the principle of proportional representation by single transferable vote.”

In item (iii) of clause III of sub-clause (6) of clause 2 add the following after the words “Law, Medicine and Engineering” :—

“one each from each profession and one each from Industry, Commerce and Banking”.

The amendments were lost.

Mr. Deputy Speaker :— Now amendment No. 21

Sri K. Govinda Rao :— I am withdrawing it.

Amendment No. 27

Sri B. Venkatrama Reddy :— It is not possible. It is very difficult. It is not manageable.

Mr. Deputy Speaker :— The Question is :

For item (viii) of clause II of sub-clause (8) of clause 2 substitute the following:—

“One person each elected from among the members of Telugu Academy, Urdu Academy, Sangeeta Academy and Nataka Academy”

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker :—The question is :

In item (xviii) of sub-clause (9) of clause 2 for the words “nominated by the Chancellor.— only of merit” substitute the words “elected from among themselves”.

The amendment was negatived.

Mr. Deputy Speaker:— The question is:

In item (xv) of sub-clause (9) for the words “nomination by the Chancellor” substitute the words “elected among themselves”.

The amendment was negatived.

శ్రీ కె. గోవిందరావు (అనకాపల్లి) :— రిడర్స్, ప్రొఫెసర్స్- వీరిని ఎప్పాయింట్ చేయడానికి సెలెక్ట్ కమిటీస్ వేయాలనేదానిలో వైస్ ఛాన్సలర్ ఆర్ హెడ్ నామినీ అని వున్నది. రిడర్స్ను వేసేటప్పుడు అయినా వైస్ ఛాన్సలర్ కాకుండా వేరేవారు అంటే అది సరిగాలేదు. ఈ ఎప్పాయింట్

మెంబర్స్‌లో అనేకమైన గొప్ప గోళాలు జరుగుతున్న పరిస్థితి తెలుసు. ఫైనల్ టీజమ్, అనేకరకాలైన అవాంఛనీయమైన పద్ధతులు అనుసరించబడుతున్నట్లుగా కనిపిస్తున్నది. కనీసం వైస్ చాన్సలర్ వారికి సంబంధించినవారు ఎవరైనా ఈ సెలక్షన్ కమిటీలు ప్రెసిడెంట్ చేయాలనేది సారాంశం. అందుచేత దీనిని అంగీకరిస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి:—ఈ సెలక్షన్ కమిటీస్‌లో జాగ్రత్త కోసం అన్ని చాలా ఆలోచించి చేయడం జరిగింది. కౌన్సిల్‌లో కూడా సజెస్ట్ చేసిన ఎమెండ్‌మెంట్ చర్చ చేసిన తరువాత ఆ ఎమెండ్‌మెంట్ చేయడం జరిగింది. అన్నిరకాల చెక్స్ యిందులో పెట్టాము అని మనవి చేస్తున్నాను. ఆ విషయంలో అన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకోబడుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. గోవిందరావు:—వైస్ చాన్సలర్ ఆర్ హిజ్ నామినీ అని వున్నది. నామినీ ఎందుకు అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి:—అన్ని సెలక్షన్ కమిటీలకు వైస్ చాన్సలర్ ఎటెండ్ అయ్యే అవకాశం ఉండదు. Nominee will be a person to take proper decision. So he will be able to nominate any proper person and it is the usual practice. He is having that power.

అన్నిటికీ పర్సనల్ గా వైస్ చాన్సలర్ అటెండ్ కావడానికి అవకాశం లేదు కాబట్టి He will be nominating.

శ్రీ పి. సుందరయ్య:—వైస్ చాన్సలర్ కు అసిస్టెంట్ గా ప్రొచాన్సలర్స్, రెక్టర్స్ అని పెట్టాము. వారు ఒకరు ఉండవచ్చు, యిద్దరు ఉండవచ్చు. వైస్ చాన్సలర్ కాకపోతే రెక్టర్, ప్రొచాన్సలర్ అని పెట్టవచ్చు. ఈమాత్రం కూడా ఎందుకుచేయరు?

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి:—ప్రొచాన్సలర్, రెక్టర్ కు యాలరీట్ చేస్తున్న డ్యూటీస్ వారు చేయాల్సిన పనులు చాల ఉన్నాయి. వైస్ చాన్సలర్ రెక్టర్ ను నామినేట్ చేయడనే ఉద్దేశ్యం కాదు. He will not be in a position to go. So the Vice-Chancellor is nominating a person. It is a matter of difficulty. The next man to the Rector will go. Then we have to that a Dean is nominated. We have to give leave to the Vice-Chancellor to nominate.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్:—ఈ ఎమెండ్‌మెంట్ బలపరుస్తూ నేను ఒక విషయం చెబుతున్నాను. వారు అదివరకు యిన్ని జాగ్రత్తలు తీసుకొన్నా ఈ సెలక్షన్‌లో అవకతవకలు జరుగుతున్నాయని అన్నారు. ఉదాహరణకు ఉస్మానియా యూనివర్సిటీ డిపార్టుమెంట్ ఆఫ్ ఫిలాసఫీలో తమ్ముడిని, అన్నను, బావను, బావమరదిని నిలిపుతున్నారు. ఇట్లా జరుగుతున్నది. కనుక ఈ కొద్దిపాటి స్వరచన అంగీకరించమని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి:—ఇవేన్ని మనస్సుతో పెట్టకొనే చేశాము. వారు చెప్పిన ఫ్యాక్టు, వారికన్న ముందు వా నోటీసుకు వచ్చినాయి. ఇంకా

నాకు తెలిసిన పాట్లు చాల వున్నాయి. అటానమి ప్రొటెక్టు చేయాలి అనుకుంటూ అవసరమైన చోట చెక్స్ అండ్ బాలెన్సెస్ ఉంచాలనే ఉద్దేశ్యముతో విస్తృతమైన ప్రాతిపదిక పెట్టబడింది. సెలక్షన్ కమిటీ పెట్టాము. ఆ సెలక్షన్ కమిటీ మెంబర్స్ కూడా చేస్తున్నారు అంటే unfortunately human element is there. వారు చెప్పిన పరిస్థితి వున్నది. నిజంగా చాల విచారకరమైన విషయం. మరొక యూనివర్సిటీలో కూడా యిట్లాంటివి ఒరిగినాయి. ఎవరికి అయితే అటానమి యివ్వదలచుకొన్నామో వారిని సరైన కంట్రోల్ లో పెట్టుకోవలసిన పరిస్థితి వచ్చినదేమోనని అనుకుంటున్నాము. అందుకని ఈ సెలక్షన్ కమిటీ ఈ విధంగా ఏర్పాటు చేయడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను. గోవిందరావుగారిని ఈ ఎమెండ్ మెంట్ ను with draw చేసుకోవలసిందని మనవి చేస్తున్నాను.

Mr. Deputy Speaker :— The question is :

In sub-clause (12) of clause 2 delete the words “or his nominee” occurring in 34-A (2) (a)

The amendment was negatived.

Sri J. Chandramouli :— I am pressing the amendment No. 29. You see the proviso to 30 (1) in sub-clause (11) of Clause 2.

“Provided that no person other than ex-officio members, life members, professors..... for more than two terms consecutively”. I want that instead of two terms consecutively, only “one term at a time” should be there.

Sri B. Venkatram Reddy :— It is not acceptable.

Mr. Deputy Speaker :— The question is :

In sub-clause (11) of clause 2 for the words “for more than two terms consecutively” substitute the words “for more than one term at a time. “Occurring in proviso to 30 (1).”

The amendment was negatived.

Sri P. Sundarayya :— Regarding Syndicate, I have moved the amendments 14 and 15.

Sri S. Jaipal Reddy :— On page 6 under Class II—Other Members, (iii) may be seen. Three members have to be elected from the Assembly and 2 from the Council. Out of those three members, one should be from the Scheduled Castes and another from the Backward Classes. It is very necessary. But there is the anomaly. You find that there is only one general seat from the Assembly, while two are from the Council. It is rather understandable. I therefore request the Minister to reconsider the whole thing. I am not for increasing the representation because it will make the Syndicate unwieldy. What I suggest is that a

B. C. seat may be provided from the Council, so that there will be a general seat from the Council also.

Sri B. Venkatram Reddy:— That cannot be accepted. He has not given any amendment.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—కమిటీ ప్రొసీడింగ్స్ మాదిరి పాఠ్యంబు తరువాత పాఠ్యంబుకు ఒకామిలు చెప్పకుంటూ వెళ్ళడం మంచిదే, పాఠ్యంట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ అనకుండా. సెనేటు సమావేశాలు కూడా తరుచుగా ఉండాలి.

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి :—సంవత్సరానికి రెండు సార్లు సమావేశం కావాలని ఉంది. మరొకసారి సమావేశం కావాలన్నా చూల్చులో పెట్టవచ్చు. ఇబ్బందిలేదు.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—సిండికేటుకు సంబంధించి సబ్-క్లాజ్ 8కి మేము ఒచ్చిన సవరణలు 14, 15 ఉన్నాయి. సిండికేటు అనేది రియల్ ఎన్నియూటివ్ బాడీ. అది సక్రమంగా పనిచేసేట్లు చూడాలి. అది డెమాక్రేటిక్ ఫంక్షనింగ్ చేయకపోతే సెనేటు కూడా ఏమీ చేయలేదు. సిండికేటుకు ఎక్స్-అఫిషియో మెంబర్లు కొందరిని పెట్టారు. వారు పది మంది వుంటు ఉంటారు. దానికి మాకేమీ అభ్యంతరం లేదు. మిగతా వారు నాన్-ఎక్స్-అఫిషియో మెంబర్లు నలుగురు ఒకటూ ఐదుగురు ఉండాలని వారిని సింగిల్ ట్రాన్స్ఫరబుల్ పోటుతో ప్రపోజనల్ రిప్రెజెంటేషన్ పద్ధతిని ఎన్నుకోవాలని మా సవరణ ఉద్దేశం. నలుగురైనా ఐదుగురైనా సింగిల్ ట్రాన్స్ఫరబుల్ పోటుతో ఎన్నుకోవాలనేది ముఖ్యంగా మేము భావిస్తున్నాము. ఆ విధంగా చేస్తే మెజార్టీతో భేదించే వారు సెనేటు నుంచి వచ్చే అవకాశం ఉంటుందని ఉద్దేశం. ఎకడమిక్ కౌన్సిలు నుంచి నలుగురు రావాలని అన్నారు. అది కూడా ఇష్టమైన వారిని ఎకడమిక్ కౌన్సిలు ఎన్నుకునే పరిస్థితి లేదు. ఈకాలేజీ ప్రెసిసిపాల్స్ నుంచి ఒకరు, ఆ కాలేజీ ప్రెసిసిపాల్స్ నుంచి మరొకరు ఈ విధంగా గ్రూప్ సిస్టమ్లో డివిజన్ పద్ధతిలో పెట్టారు. యూనివర్సిటీ ఎడ్యుకేషన్ ను మొత్తంగా చూపే పద్ధతిలోకాక డీవింగ్ స్టాఫ్ ఉండి భేదాలు పెర పెచ్చుయేట్ చేసే విధంగా సెక్షనల్ పద్ధతిలో పెట్టారు. ఇది ఏవిధంగా చూచినా మంచిది కాదు. ఈ సంఖ్యను పెంచడం మాకూ ఇష్టం లేదు కాని ప్రపోజనల్ రిప్రెజెంటేషన్ పద్ధతిని చేయాలని మేము సవరణ ఇస్తున్నాము.

శ్రీ ఎస్. జయపాల్ రెడ్డి :—మనం ఏమీ చెప్పినా మంత్రిగారు ఏనో పరిస్థితిలో లేరు, ఆయనకు తిరిగి కౌన్సిలుకు వెళ్ళడం ఇష్టం లేదు.

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి :—చాలా అన్యాయం. రీజనబుల్ గా ఉన్నవి అన్నీ ఒప్పుకున్నాను.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :— వాగ్దానం కూడా చేశారు.

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి :—హౌస్ లో చేసే వాగ్దానంకు చాలా విలువ వుందని తెలుసు కదా.

.30 a.m.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—సబ్ క్లాజ్ 81st క్లాస్ రెండు అడర్ మెంబర్స్ క్రింద బటమ్ 3 క్రింద అసెంబ్లీ నుంచి ముగ్గురు సభ్యులు, కౌన్సిల్ నుంచి ఇద్దరు సభ్యులు అని బిల్లులో పెట్టారు. కాని మేము మొత్తము రెండు హౌసెస్ కి చెందిన సభ్యుల నుంచి ప్రొపోజ్షనల్ రిప్రజెంటేషన్ ప్రకారం 5 మంది సభ్యులు అని సవరణ పెట్టాము. ప్రభుత్వం ముగ్గురు సభ్యులు అసెంబ్లీ నుంచి అన్నది. ఏది డెమోక్రటిక్ గా వుందో ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను. మొత్తము 5 మందిలో ఒకటి ఎస్.సి. ఆర్ ఎస్.టి, ఒకరు బి.సి. మిగతా ముగ్గురు జనరల్ అని మేము పెట్టాము. ఇది ఏమీ అన్ ఫీల్డి కాదు. డైరెక్ట్ ఎలక్షన్ లో 5 చిప్స్ 300 మంది సభ్యులు వున్న ఈ హౌస్ కి ముగ్గురు, కౌన్సిల్ నుంచి ఇద్దరు అని పెట్టారు. అది కూడా ప్రొపోజ్షనల్ రిప్రజెంటేషన్ ప్రకారం కాదు. సభ్యుల సంబంధకు సంబంధించి కూడా ఆ క్రింది లు చేస్తున్నాం. అక్కడ ఇద్దరు, ఇక్కడ ముగ్గురు చేస్తున్నాము. వారంతా ఎడ్యుకేటెడ్ ఎక్స్ పర్ట్స్, మేము ఇల్లిటరేట్ పీపుల్ అయినట్టా; రాజ్యాంగం ప్రకారం ఏ విధంగా చెల్లుతుందో తెలియదు. డివర్స్ ప్రాణము తీస్తున్నారా?

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి :—అది అన్యాయం, అటువంటి దృష్టి ఏమీ లేదు. వారు చెప్పింది చెప్పమనండి.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—రెండు హౌసెస్ కలిసి 5 మందిని ఎన్నుకో వాలి. దానిలో ఒకరు ఎస్.సి. ఆర్ ఎస్.టి, ఒకరు బి.సి. ముగ్గురు జనరల్ నుంచి. ఆ హౌస్, ఈ హౌస్ కలిపితే మొత్తము 385 సభ్యులు అవుతారు. మొత్తము అంతా కలిసి ఎన్నుకొంటారు. దీనిని అంగీకరిస్తే ఈ క్వోటే రైట్స్ యిచ్చినట్లు అవుతుంది. రిజర్వేషన్ ఇచ్చినట్లు అవుతుంది. ప్రొపోజ్షనల్ రిప్రజెంటేషన్ ప్రకారం చేయాలి. సెలెక్ట్ కమిటీలు కూడా ఇదే పద్ధతిలో వుంటాయి.

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి :—నేను ఒక ప్రెసిసిపుల్ వరకు అంగీకరిస్తాను. కౌన్సిల్ లో 2 జనరల్ చేశాము. ఇక్కడ Four persons elected from among themselves by the members of the Andhra Pradesh Legislative Assembly of whom one shall belong to the Scheduled Castes or the Scheduled Tribes and one shall belong to the Backward Classes. 3 ని 4 చేస్తే విస్తృతముగా వుంటుందనుకొంటే ఆ ఒకటి ఎక్కువ చేయడానికి దానిలో 2 జనరల్, 1 ఎస్. సి. ఆర్ ఎస్. టి, ఒకటి బి. సి. అవుతుంది.

శ్రీ పి. సుందరయ్య :—అట్లా అయితే ఈ హౌస్ కి 6, కౌన్సిల్ కి 2 కావాలి. జనరల్ ప్రెసిసిపుల్ నిబట్టి ఈ హౌస్ కి ఎక్కువ అధికారాలు వున్నాయి. కనుక ఈ హౌస్ కి 6 సభ్యులు అని ఒప్పుకోవాలి.

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి :—5 మెంబర్స్ అని పెడదాము. 3 జనరల్, 1 ఎస్.సి. ఆర్ ఎస్.టి, 1 బి.సి. ప్రొపోజ్షనల్ రిప్రజెంటేషన్ ప్రెసిసిపుల్ ని

ఒప్పుకోలేను. ఈ సభకు ఎక్కువ సభ్యత్వము ఉండాలనేది దానను. అందువల్ల
We shall make it three general, one S.C. or S.T. and one B.C. It
will be five from the Assembly. That will be alright. I hope this
will satisfy.

Sri S. Jaipal Reddy:— We thank the Minister.

Sri B. Venkata Rama Reddy:—This will be official amendment.
I am sure the members will not move further amendments to make
this impossible for me to get it passed.

Sri B. Venkata Rama Reddy:—I am not going to accept propor-
tional representation.

Sri S. Jaipal Reddy.— Our House Committees are formed
through the principle of proportional representation. Any election
from the House is only by proportional representation. As you
know the members are elected from the Assembly to the Council, by
the same principle. To the Rajya Sabha also the same principle is
followed. Therefore, I don't know why the principle is sought to
be denied in this case.

శ్రీ తె. వెంకట్రామయ్య :—పేజీలు 18,18లో వున్న రెండు క్లాజులు
రిడబుల్ గా లేవు. కన్స్ట్యూజన్ క్రియేట్ చేస్తున్నాయి కాబట్టి లాంగ్వేజిని
కరెక్ట్ చేయాలి. పేజీ 18 లో Nine persons elected from among them-
selves by the members of the Andhra Pradesh Legislative Assembly
of whom one shall belong to the Scheduled Castes and one to the
Scheduled Tribes, and three persons elected from among them-
selves by the members of the Andhra Pradesh Legislative Council, of
whom one shall belong to the Scheduled Castes or Scheduled
Tribes, in accordance with ... అన్నారు. ఇది బ్యాక్ వర్డ్స్ చేసినప్పుడు
కష్టమవుతుంది. స్పెసిఫిక్ గా లేదు. అట్లాగే పేజీ 18లో కూడా వుంది. దేనికి
ఎన్ని అనేది క్లియర్ గా లేదు.

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి :—ఇందులో కన్స్ట్యూజన్ ఏమీ లేదు. నాకు
అర్థమయినంతవరకూ ఇందులో Three persons elected from among them-
selves by the members of the Andhra Pradesh Legislative Assembly
of whom one shall belong to the Scheduled Castes or the
Scheduled Tribes and one shall belong to Backward Classes.
అన్నారు. అంటే ఒకరు బి.సి. కి చెందిన వారు, ఒకరు ఎస్.సి.కి కాని
ఎస్.టి.కి కాని చెందిన వారు, ఒకరు మిగిలిన కులావతుల చెందిన వారు.

అంటే లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్ సభ్యులు వారి నుండి ఎన్నుకున్న ఇద్దరు
అని అర్థం. నేను ఇన్ప్రిసిసిఫుల్ ఒప్పుకున్నాను. వచ్చే సెషన్ లో ఎమెండ్
మెంట్ తీసుకు వస్తాము. అందులో అనుమానంలేదు. ఖాష్ క్లియర్ గా ఉంది.
ఆ మూడులో ఈ రెండూ కలుస్తాయనే అనుమానం వెంకట్రామయ్య గారికి
అక్కరలేదు.

శ్రీ కె. వెంకట్రామయ్య :— ఎస్.టి.,ఎస్.సి. అన్నారు. నేను మనవి చేసేది మైనారిటీస్ అని కూడా పెడితే బాగుంటుంది అని. సమితులలో, జిల్లా పరిషత్తులలో రిప్రజెంటేషన్ ఇచ్చాము కనుక ఇక్కడ కూడా మైనారిటీస్ పెడితే బాగుంటుంది.

శ్రీ బి. వెంకట్రామయ్య :—కన్వెన్షన్ ప్రకారం వుంటుంది కనుక ఇక్కడ పెట్టాలనిన అవసరంలేదు. By convention you can have it. That will be taken care of.

శ్రీ ఎస్. జై పాల్ రెడ్డి :—ఎమెండ్మెంట్ అవసరం లేకపోయినా రూల్స్ లో పెడితే బాగుంటుంది. మన హౌస్ నుండి జరిగే ఎన్నికల మాదిరిగానే అదేప్రిన్సిపుల్ దీనికి వర్తిస్తుంది కనుక అది అంగీకరిస్తే బాగుంటుంది.

శ్రీ బి. వెంకట్రామయ్య :— అసెంబ్లీ లో ఏ విధంగా జరుగుతుందో అదే విధంగా జరుగుతుంది. The procedure followed hitherto by the House will be continued. That need not be specified and that need not be read here. I am very clear.

Sri S. Jaipal Reddy:— The House Committees are formed by the principle of proportional representation. The members to the Railway Advisory Committees are formed by the principle of proportional representation. Therefore let that principle be agreed to by the Minister and let him provide under the Rules.

Sri B. Venkatarama Reddy:— When we say that it is by election of the Legislature we deem it as though it is in the same procedure as it is being obtained till now.

Sri P. Sundaraiah:— The general principle which the House follows might be accepted. You give that assurance. మంత్రి గారు చెప్పింది మాకు సంతృప్తి కలిగించింది.

Sri B. Venkatarama Reddy:— This need not be repeated.

శ్రీ చిన మల్లప్ప :—బి.సి.ల పాపులేషన్ 40 వర్సంటు వుందని గవర్నమెంటు రికార్డుజ్ చేసింది. మేము 60 వర్సంటు వున్నాము, కానీ మాకు ఒక్క సీటు మాత్రమే ఇస్తున్నారు. దానిని హెచ్చించి మాకు న్యాయం కలుగజేస్తారా?

శ్రీ బి. వెంకట్రామయ్య :—ఒక్క సీటు తప్పనిసరిగా వుండాలన్నాము. అంటే మిగిలిన సీట్లలో వుండకూడదని కాదు.

శ్రీ డి. చిన మల్లప్ప :—జనరల్ గా అయితే రాలేరుకనుక రిజర్వేషన్ లో ఇవ్వండి.

Mr. Deputy Speaker:— The question is :
Clause 2 do stand part of the Bill.

.....(Pause).....

The motion was adopted and Clause 2 was added to the Bill.

Mr. Deputy Speaker:— The question is :

Clauses 1, 3 to 6 and Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill.

The motion was adopted and Clauses 1, 3 to 6 and Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

Sri B. Venkatarama Reddy:— Sir, I beg to move :

That the Andhra Pradesh University Acts (Amendment) Bill, 1981 (As passed by the Legislative Council) (L. C. Bill No. 3 of 1981) be passed.

Mr. Deputy Speaker:— Motion moved.

శ్రీ పి. సుందరయ్య:— అధ్యక్షా : ఈ బిల్లు మేము కోరిన రీతిగా ప్రజాతంత్రంగా లేనందుకు మేము విచారిస్తున్నాము. మన విద్యా విధానం, విశ్వవిద్యాలయ విద్యా విధానం ప్రజాతంత్రం చేయటానికి ఇప్పుడు అంగీకరించకపోయినా ముందు ముందు మేముచేసిన సూచనలను మంత్రిగారు, ఎడ్యుకేషన్ డిపార్టుమెంటువారు పరిశీలనలోకి తీసుకుంటే బాగుంటుంది. ఈ సందర్భంలో మేము వైస్ చాన్సలర్స్ ను, ఎడ్యుకేషన్ ల్ ఎక్స్ పర్ట్స్ ను విమర్శించటానికి పూనుకోవడంలేదు. కాని ఒక అనుమానాన్ని వ్యక్తంచేయక తప్పదు. నేను 1952 నుండి శాసనసభ్యుడిగా వున్నప్పటినుండి ఎడ్యుకేషన్ కు సంబంధించి ఎన్నో విషయాలు చెప్పినప్పుడు ముందు వైస్ చాన్సలర్స్ తీసుకున్న వైఖరిని తరువాత మార్చుకోవడం జరిగింది. ఉదాహరణకు నేను మాతృభాషలో చదువు చెప్పాలి. యూనివర్సిటీ ఎడ్యుకేషన్ కూడా మాతృభాషలో వుండాలి అని నేను ఒక ప్రతిపాదన తీసుకువస్తే అది అమలుచేయటానికి 50 సంవత్సరాలు పడుతుంది కనుక ఇంగ్లీషులోనే జరగాలని వైస్ చాన్సలర్స్ నిపుణుల కమిటీ ఏకగ్రీవంగా తీర్మానం చేసింది. మిగిలిన చిన్నదేశాలు సైతం మాతృభాషలో జరుపుతుంటే మనం ఎందుకు జరపలేము. పై వేటగా చదువుకొని ఓపెన్ యూనివర్సిటీలో పరీక్షలకు వెళ్ళే విధానం ప్రపంచం అంతా వుందని మేము చెబితే అది సాధ్యం కాదు. ఎఫిలి యేటెడ్ కాలేజెస్ లో చదవాలి అని వైస్ చాన్సలర్స్ పట్టుపట్టారు. అదే రకంగా ఓపెన్ ఎడ్యుకేషన్ అనేది, మినిమం క్వాలిఫికేషన్స్ తో అపియర్ కావచ్చునని అందరూ అంగీకరించారు. అదే విధంగా మెడికల్ కాలేజీల్లో వందకంటే ఎక్కువ చేరితే చేయలేము అన్నారు. అదెక్కడ వుంది? పాశ్చాత్య దేశాలలో సోషలిస్టు దేశాలలో రెండు మూడు వందల మందిని ఒకే క్లాసులో పెట్టి చేస్తున్నారు అంటే అది సాధ్యం కాదు ప్రపంచంలో ఎక్కడా లేదు అన్నారు. ఆ మీదింగు అయిపోయిన తరువాత ప్రపంచం తిరిగివచ్చిన ఒక ప్రముఖ విద్యా వేత్త మేము కమిటీముందు చెప్పలేకపోయాము, నిజమే చాలా దేశాలలో ఆ పద్ధతి ఉందన్నారు. అది వారి అనుభవం. అయితే వైస్ చాన్సలర్స్ అనుభవం ప్రిన్సిపాల్స్ అనుభవం వేదవాక్కుగా తీసుకోనక్కరలేదు. ప్రపంచంలో మనము భాగస్వాములము. ప్రపంచంలో విద్యావిధానం ఏ దేశంలో ఏ రకంగా జరుగుతుందో వున్న

పరిమితిలో మన దేశంలో ఏ రకంగా జరుగుతుందనేది చూచుకోవాలనే దృష్టితో ఆలోచించాలి గాని యీ కమిటీ యిట్లా చెప్పింది అనేరకంగా వాదిస్తే లాభం లేదు. సిండికేటు, సెనెటు సందర్భములో పెద్ద మార్పులు చేయలేదు. ఎన్నికల ప్రెసిసిపుల్ పెట్టండి. రెండవది, ఎటానమస్ సంగతి చెబుతున్నారు. విద్యా విధానం అభివృద్ధి చేయకుండా ఒక పాత సాంప్రదాయం ప్రకారం అణచివేస్తాం అంటే విద్యా కేంద్రాలు ఒక నూతన సమాజానికి నూతన నాగరికతకు నాయకత్వం వహించేదానికి వచ్చేప్పుడు దానిని అభివృద్ధినిరోధక ప్రభుత్వాలు అణచివేస్తావుంటే అప్పుడు యూనివర్సిటీ ఎటానమస్ ప్రెసిసిపుల్ వచ్చింది. దురదృష్టవశాత్తు రెండు వంశల సంవత్సరాలు సామ్రాజ్యవాదుల క్రింద బాధపడ్డాము. ఆనాడు బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదులు పెత్తనం చేసేవారు. కాలేజీల యూనివర్సిటీల యాజమాన్యం చేస్తూ జాతీయాభిమానమును, దేశాభిమానమును, స్వాతంత్ర్య పోరాటమును, మన విజ్ఞానాన్ని నాగరికతను ధ్వంసం చేస్తావుంటే ఆనాడు యూనివర్సిటీలు జోక్యం చేసుకోకపోతే వాటిని కేంద్రంగా పెట్టుకొని వని చేసుకోవాలి, మేధావులు ముందుండి నడపాలని ఎటానమస్ అన్నాం అంటే దానికి అర్థం వుంది. మనం ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసుకున్నాము. ఆ ప్రభుత్వం మంచి పనులు చేయదలచుకున్నప్పుడు నా ఎటానమస్ అడ్డం వస్తుంది, యింగ్లిషులోనే బోధన చేస్తే నా పలుకుబడి పెరుగుతుంది, హిందీ ఎందుకు తెలుగు ఎందుకు అని వాదన చేసే వారున్నారు. వైస్ చాన్సలర్లుతో, ప్రొఫెసర్లుతో నేను పోటీ పడదలచుకో లేదు. అయితే యీ ప్రభుత్వం కూడా అభివృద్ధి నిరోధక వద్దతులు అవలం బిస్తే వాటికి వ్యతిరేకంగా యూనివర్సిటీ పైట్ చేస్తే సంతోషిస్తాము, బలపరుస్తాము. అంతేగాని యూనివర్సిటీకి ఎటానమస్ అనిచెప్పి తప్పుడు విధానాలు చేస్తావుంటే ఎటానమస్ కాదు. యూనివర్సిటీ ఎటానమస్ కంటే ప్రజల హక్కులు, ప్రజల విద్యాభివృద్ధి ప్రధానం. ప్రభుత్వం రక్షించగలుగుతుందా లేదా అనేది అందరూ ఆలోచించాలి. అందుచేత వదే వదే చెబుతున్నాము. ఈ ఎటానమస్ పేరుతో విశ్వవిద్యాలయాలను, స్కూల్స్ ను టీచర్స్ అయిన మేమే నడుపగలము, ప్రజల సమస్యలు కావు, మేము విద్యావేత్తలము, మేము మాత్రమే యూనివర్సిటీని నడుపుతామనే వాదనను మేము అంగీకరించము. అయితే అదే సందర్భములో వారికి స్వేచ్ఛగా భావాలు ప్రకటించేందుకు అభ్యంతరం లేకుండా వుండేదానికి వారి రైటును బలపరుస్తాము. మన హక్కులు గౌరవము కౌపాడుకుంటూ ప్రజలకు సేవ చేయాలనుకునేదానికి అనుగుణంగా విద్యాభివృద్ధి జరుగుతుందా లేదా అనేది పరిశీలించాలి. ఆ దృష్టితో చూచినప్పుడు మీరు అంగీకరించిన సవరణలకంటే కూడ యివి అంగీకరిస్తే బాగుంటుంది. తిరిగి ఆలోచించండి. రెండు విషయాలు అంగీకరించినందుకు సంతోషిస్తున్నాను. ఒకటి పైనాన్స్ ఆఫీసరు డేటు డే అడ్మినిస్ట్రేషనులో జోక్యం చేసుకోరని, రెండవది, గౌరవ సభ్యులముందు పెట్టారు, లక్ష రూపాయలు ఇచ్చి సెనెటు సభ్యత్వం కొనుక్కుంటారనే రీతిగా

ముందు ముందు అర్జీలెన్ను తెస్తారో లేకపోతే శాసనసభ త్వరలో సమావేశం అవుతే తెస్తామని పోమి యివ్వడం కూడా చాలా మంచిదే. అదేరకంగా పూర్తిగా ప్రపోజ్షన్ ల్ రిప్రజంటేషన్లు బై సింగిల్ ట్రాన్స్ పరబుల్ ఓటు అనేది రియల్ డెమోక్రసీ. ఎన్నికలలో ఆ ప్రెస్సిపుల్ వస్తేనే యీ రోజు డబ్బు ప్రాధాన్యత, వలుకుబడి ప్రాధాన్యత తగ్గి కొంతవరకు నీతి నిజాయితీ ఏర్పడ దానికి దారి తీస్తుంది. పూర్తిగా దానివల్ల అవుతుందనడం లేదు. అందుచేత విద్యా కేంద్రాలలో యీ దామాషా ఓటింగు అనేది సరైన ప్రెస్సిపుల్. అన్నింటిని అంగీకరించకపోయినా లెజిస్లేటివ్ సాంప్రదాయం ప్రకారం యిక్కడినుండి ఒరిగి ఎన్నికలకు మాత్రం మిగిలిన కమిటీలకు ఏ వర్గతి ప్రకారం బరుగుతుందో అదే వర్గతి ప్రకారం జరుగుతుంది అనే దానిలో ఎందుకు అనుమానం వస్తుందని మంత్రిగారు అడిగారు. ఈ ప్రభుత్వం చేసేదానివల్ల మాకు అన్ని సందేహాలే వస్తున్నాయి. అటువంటి సందేహం రావలసిన అవసరం లేదని చెప్పినందుకు ధన్యవాదాలు అర్పిస్తున్నాను. ఆ సూత్రాన్నే అన్ని సంస్థల్లో పెడితే బాగుంటుంది. ఈ మాత్రమైన కొన్ని సూచనలు అంగీకరించినందుకు సంతోషిస్తూ ముందు ముందు అభివృద్ధికిర మైనటువంటి విద్యా బిల్లులను మంత్రిగారు ప్రభుత్వము తీసుకువస్తుందని ఆశిస్తూ జనరల్ గా యీ బిల్లును బలపరుస్తున్నాను.

శ్రీ కె. గోవిందరావు (అనకాపల్లి):—అధ్యక్షా ! ఈ బిల్లు ద్వారా యూనివర్సిటీయొక్క స్ట్రక్చర్ అంతా చెప్పకపోయినప్పటికి యీ చట్టములో వున్న ప్రొవిజన్సులో ముఖ్యమైనటువంటి యూనివర్సిటీ విద్యావిధానం గురించి అనేక విషయాలు యిందులో లేకపోవడం యింతకుముందు మాదిరి గానే రూల్సులో పెట్టుకుంటామనే పద్ధతిలో పెట్టడం బాగా లేదు. ఇప్పటికైనా యూనివర్సిటీ విద్యావిధానములో ప్రధానమైనటువంటి డైరెక్షను, పెరసెక్టివ్ లేకుండా ఏదో చట్టం చేశామని సంతృప్తి పడితే లాభం లేదు. ఒక్కొక్క యూనివర్సిటీలో జరుగుతున్న విషయాలు అందరి దృష్టికి వస్తున్నవి. వాటి అన్నింటి గురించి వివరాలు చెప్పను. మనం ఎంత చెప్పినప్పటికి మన తెలుగు దేశానికి సంస్కృతికి అనుగుణంగా మన భాషను యింటర్డ్యూస్ చేయడం పెద్ద సమస్యగా పరిణమించింది. మనం అనేకసార్లు చెప్పినప్పటికి ల్యాంగ్వేజి కమిషను వున్నప్పటికి ఎన్ని చెప్పినా, పైన్సు నేర్చుకోవాలంటే మన భాషలో నేర్చుకోవడం సాధ్యం కాదని వెనక్కుపోవడం జరుగుతుంది. దాని విషయములో సరైన డైరెక్షను, పెరసెక్టివ్ లేకపోవడం విచారకరము. రెండవది రోజురోజుకు టెక్నాలజీ పెరుగుతున్న దృష్ట్యా, మనం దానిని అభి వృద్ధి చేసుకోవలసిన సందర్భములో ఆంగ్లప్రదేశ్ లో వున్న ప్రత్యేక పరి స్థితులను దృష్టిలోకి తీసుకొని మన యూనివర్సిటీ విద్యావిధానము, సిలబస్, కిరిక్యులం పెట్టబడినవా లేవా అనేది జాగ్రత్తగా ఆలోచించవలసిన విషయం. అవి అన్నీ చట్టంలో లేవు. అవి అన్నీ చూచుకుంటామని చెప్పవచ్చు. కాని యింతకు ముందు ఎలా జరిగిందో అదే విధంగా జరుగుతుందనే అనుమా

నముతో చెబుతున్నాను. మనది స్వయం సహాయకారణం, ఎన్ గో యిండస్ట్రీస్ కు అవకాశమున్న రాష్ట్రము. ఇంకా అనేక ప్రత్యేకతలు ఆంధ్ర దేశములో వున్నవి. వాటికి అనుగుణంగా మనం తయారుచేసే మేధావులు యూనివర్సిటీ నుండి బయటకు వచ్చి పని చేసుకనే పద్ధతిలో వుంటున్నారా, మనం నేర్పే 12 00 noon దిద్ద ఆ పద్ధతికి సరిపోతుందా అనేది చూస్తే వాస్తవ పరిస్థితులకు మనం నేర్పే విద్యకు ఎక్కడ సంబంధం లేకుండా పోతుందని చెప్పవలసి వస్తున్నది.

ఉదాహరణకు చూడండి. ఆంధ్రా యూనివర్సిటీ ఉంది. విశాఖ పట్టణంలో స్టీల్ ప్లాంటు ఎస్తున్నది. ఆ స్టీల్ ప్లాంటుకు ముఖ్యమైన సబ్బట్టు మెటలర్జీ. ఆ మెటలర్జీ సబ్బట్టు పెట్టి తీసివేశారు. స్టీలుప్లాంటు శాంక్షను అయిన తరువాత ఆ సబ్బట్టు పెట్టి తీసివేశారు. మన రాష్ట్ర అవసరాలను మనం తయారు చేసుకోవాలి. లేకపోతే ఇతర యూనివర్సిటీల నుంచి వచ్చిన విద్యార్థులకు అవకాశం దొరుకుతుంది. ఆ సబ్బట్టు ఎందుకు తీసివేశారని అడిగితే దానికి కావలసిన లేబర్ లీల్ లేదని చెప్పారు. ఆయా ప్రాంతాలలో ఏవి అవసరాలు ఉన్నాయో చూడకపోతే నష్టం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఒక్కొక్క యూనివర్సిటీలో ఒక్కొక్కరకమైన స్పెషలైజేషను చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఒక్కొక్క యూనివర్సిటీలో కొన్ని ప్రత్యేకమైన సబ్బట్టులు పెట్టి స్పెషలైజు చేస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇండియన్ హిస్టరీ ఉంది. ఈవేళ మన అవసరాలను దృష్టిలోపెట్టుకొని మన సాంప్రదాయానికి సరైన రిప్రజం టేషను చేసిపిధంగా ఆ డిజిస్ట్రయిక్టు తీసుకొనిరావాలని మనవిచేస్తున్నాను. పాఠశాలలోపెట్టిన పుస్తకాలను అదేవిధంగా ఉంచడం మంచిదికాదు. రిక్రూట్ మెంటు విషయంలోను, ఇంకా అనేకమైన విషయాలలోను నెపోటిజం, రెడ్ డిపిజం విపరీతంగా ఉన్నాయి. ఈ పట్టాన్ని ఉపయోగించుకొని ఒక అడుగు ముందు వేరుడానికి మంత్రిగారు శ్రద్ధ తీసుకుంటూని అశిష్టా సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకట్రామరెడ్డి :—అధ్యక్షా ! ఈ యూనివర్సిటీల శాసనాలకు సంబంధించి సవరణలు ఏవైతే ప్రపోజు చేశామో వాటన్నింటి విషయంలో గౌరవ సభ్యులు విపులంగా చర్చచేసినందుకు, వారి అమూల్యమైన సలహాలు ఇచ్చినందుకు నేను ప్రత్యేకంగా వారికి కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. ఒక లిమిటెడ్ పెర్ సెన్సిటీవ్ ఈ యూనివర్సిటీ అమెండుమెంట్స్ యాక్టు ఉన్నాయనే విషయాన్ని గౌరవసభ్యులు మనసులో ఉంచుకోవాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. అంతకుముందు ఉన్నటువంటి యూనివర్సిటీ అమెండుమెంట్స్ యాక్టుకు 1976 వ సంవత్సరంలో సెనేట్ కు, సిండికేటుకు, మిగిలిన బాడీస్ కు ఎలక్షన్ ఎలిమెంటు ఏదైతే ఉందో అది తీసివేయడం జరిగింది. ఎలక్షన్ ఎలిమెంటు ఇంకా మంచి పద్ధతిన కొంచెము విస్తృత ప్రాతిపదికతో, ఇంకా ఎక్కువ ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో తిరిగి ప్రవేశపెడుతున్నాము. ప్రజలకు ఆనాడు మేము ఇచ్చిన వాగ్దానం ప్రకారంగా, ఉభయ సభలలో 1978 లో గవర్నరు గారు ఇచ్చిన వాగ్దానం ప్రకారంగా తిరిగి యూనివర్సిటీలను ప్రజాస్వామ్య

పద్ధతులపై నెలకొల్పడానికి, నిర్వహించడానికి అవకాశం ఈ యాక్టు ద్వారా ఏర్పాటు చేస్తున్నామని మాట మనవిచేస్తున్నాను. ఇందులో ఒక విషయం మాత్రం గౌరవసభ్యులు మనసులో ఉంచుకోవాలని నా ప్రత్యేకమైన విజ్ఞప్తి. ఏ రాష్ట్రంలో అయినాసరే ఉన్న యూనివర్సిటీలలో విద్యార్థులకు ఇంత విస్తృతమైన ప్రాతిపదికమీద ఎలక్షను ఎలిమెంటు ఉండడమనేది ఉండేమో చూడాలని మనవిచేస్తున్నాను. అట్లాగే నాన్ టీచింగు స్టాఫ్ కు సెనేట్ లో డ్రాఫ్ట్ చేయడం జరిగింది. శ్రీ సుందరయ్యగారు, గోవిందరావుగారు ఈ అవకాశాన్ని ఉపయోగించుకొని కొన్ని యూనివర్సిటీల గురించి జనరల్ గా సలహాలు ఇచ్చారు. వారి సలహాలతో నేనుకూడా ఎక్టిభిస్తున్నాను. నాకు కూడా అలాంటి అభిప్రాయాలు ఉన్నాయి. పోస్టు గ్రాడ్యుయేట్ లేవెల్ లో మాతృభాషలో విద్యాబోధన జరగాలని అన్నారు. అందుకు రాష్ట్రప్రభుత్వం సూత్రప్రాయంగా అంగీకరించింది. అందుకు తగిన ప్రయత్నం చేస్తున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. దానికి తగినటువంటి టెక్స్టు బుక్స్ తయారుచేయడానికి ప్రయత్నం జరుగుతున్నది. రచన చేయడం జరిగింది. కొన్ని ప్రింటు అవుతున్నాయిని మనవి చేస్తున్నాను. వారు చెప్పినట్లు యూనివర్సిటీ అధికారులు కొంత మంది ఇది ఇంగ్లీషులో ఉండాలనే భావంతో ఉండవచ్చు. కాని ప్రభుత్వం ఆ విషయాన్ని ఎప్పుడూ అంగీకరించదని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రజలయొక్క అభిప్రాయాలు ఏవో వాటికి అనుగుణంగా యూనివర్సిటీల అభిప్రాయాలు మారాలి. అటానమీ అంటే యావరీ టవర్నుతో ఉండడంకాదు. ఇనుప గోడలు కట్టుకొని వాటిమధ్య ఉంటాము మీరు మాట్లాడటానికి వీలులేదని వారు ప్రజా ప్రభుత్వంతో మాట్లాడే అవకాశాలు ఉండవు, ఉండకూడదు, ఉండనియం అని మనవిచేస్తున్నాను. అటానమీ ఇవ్వడమంటే సర్వసత్తాక రాజ్యాధికారాలు ఇవ్వడంకాదు. ప్రజల అభిప్రాయాలకు అనుగుణంగా పాఠ్యాంశాలను పరైన పద్ధతిలో రూపొందించుకొని ముందుకు పోవాలి. ప్రజలు ఏ రకంగా ముందుకు సాగిపోవాలి అనుకుంటున్నారో, ఏ రకమైన ధ్యేయంతో ముందుకు సాగిపోవాలని అనుకుంటున్నారో దానికి అనుగుణంగా పాఠ్యాంశాలుకూడా అవసరమైతే మార్చవలసిన అవసరం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. వారు చెప్పినట్లుగా ఇండియన్ హిస్టరీ విషయంలో నాకుకూడా బాధగా ఉంది. తాజ్ మహల్ ఒక మహారాజు కట్టాడు అని చదువుతున్నాము కాని ఇన్ని సంవత్సరాలు ఆ తాజ్ మహల్ చెక్కుచెదరకుండా ఉందంటే ఆ ఇంజనీరింగ్ స్కిల్ ఎవరిది అనే విషయం పుస్తకాలలో చదువుకునే పరిస్థితి లేకుండా పోయింది. అనాటి ప్రజల జీవితం ఎలాగోందని చూస్తే ఎవరో ఒక మహారాజు ఆయన భార్య జ్ఞాపకచిహ్నంగా కట్టాడనే విషయం చదువుకుంటున్నాము. అదే పరిక్షలలో వ్రాస్తున్నాము. కాని ఇంతవక్కుటి తాజ్ మహల్ ఎవరు కట్టారు, అప్పటి ప్రజలు ఎలాగ బ్రతికారు, అప్పుడు ధాళ్ళు మోసిన కూలీల జీవితం. ఎలాగోందనే విషయాలు మనకు తెలియడం లేదు. అనాడు ఉన్నటువంటి పరిస్థితులు ఇప్పటికీ మనకు అర్థంకానివి ఉన్నాయి. వాటిని మనది తయారుచేసు

Non-official Resolution
Re : Fixing remunerative prices
for Agricultural produce and
procurement from the
Open Market.

కొనడం జరుగలేదని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రజల మనుగడకు తగిన పద్ధతిలో సోషల్ రిలవెంటు విద్య ఇవ్వాలనేదానితో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. దానికి తగిన విధంగా డెప్టు బుక్ రెవ్యూ కమిటీ కూడా ఏర్పాటుచేసి దానిని రెవ్యూ చేస్తూ ప్రజలకు ఉపయోగపడే విధంగా కర్రిక్యులమ్ తయారుచేస్తూ ఎక్కువగా ప్రజలకు ఉపయోగపడే విధంగా చేయడం జరుగుతుంది. అయితే సభ ముందు మిగతా విషయాలు అన్ని ఈ ఏక్టుకు సంబంధించినవి కాదు కాబట్టి ఆ విషయాలన్ని ఇక్కడ ప్రస్తావించలేదని మనవి చేస్తున్నాను. మిగతా విషయాలలో వారు చెప్పిన సూచనలు అన్ని మనస్సులో పెట్టుకుని తగిన పద్ధతిని ప్రజలకు ఎక్కువగా ఉపయోగపడే విధంగా దీనిని రూపొందిస్తామని మనవి చేస్తూ ఇప్పటివరకు వారు చేసిన సూచనలకు కృతజ్ఞతలు తెలుపుతూ ఈ ఎలక్షను విషయంలో ఇంతకు ముందు ఏ విధంగా అయితే ఇక్కడనుంచి ఎలక్షను జరిగిందో అదే విధంగా జరుగుతుందని హానరరీ మెంబర్స్ లైఫ్ మెంబర్స్ అని వీధై తే ఇక్కడ చెప్పామో అవి తప్పక అమలు పరుస్తామని చెబుతూ ఈ బిల్లును ఆమోదించవలసిందిగా కోరుతూ నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటున్నాను.

Mr. Speaker :— The question is : “That the Andhra Pradesh University Acts (Amendment) Bill, 1981, be passed”. The motion was adopted and the Bill was passed.

A N N O U N C E M E N T

Mr. Speaker :— I am to announce to the House that the amendments to the following Bills will be received up to 5 p.m. on 7-11-1981.

1. The Andhra Pradesh Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications (Second amendment) Bill, 1981.
2. The Andhra Pradesh Excise (Amendment) Bill, 1981.
3. The Andhra Pradesh (Telangana Area) Horse Racing and Betting Tax (Amendment) Bill, 1981.
4. The Andhra Pradesh General Sales Tax (Third Amendment) Bill, 1981.

Now we will take up non-official Resolution, given notice of by Mr. Omkar and others.

NON-OFFICIAL RESOLUTION

Re:— Fixing remunerative prices for Agricultural produce and procurement from the Open Market.

Sri M. Omkar :— I move : “This House recommends to the Government to issue necessary instructions to Civil Supplies Department for fixing remunerative prices for all agricultural produce and procure them the open market.”

Mr. Deputy Speaker :—Motion moved.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—అధ్యక్షా! ఇది చాల ముఖ్యమైనటువంటి తీర్మానం. ఈ విషయం అనేక సంవత్సరాలనుంచి మన దగ్గర చర్చ జరుగుతూ ఉంది. మనది వ్యవసాయమే ప్రధానమైనటువంటి వృత్తిగాగల రాష్ట్రము. మమారు 80 శాతము జనాభా వ్యవసాయము మీదనే ఆధారపడి జీవిస్తున్నారు. జాతీయ ఆదాయములో మమారు 50 శాతము వరకు వ్యవసాయపరమైన ఆదాయమే ఉంటుంది. రైతు ఒక వైపున ఉత్పత్తిదారుడుగాను మరొకవైపున కొనుగోలు దారుడుగాను కూడా ఉంటాడు. అటువంటిప్పుడు అతను పండించిన పంటకు గిట్టుబాటు ధర రావలసిన అవసరం ఉంది. అట్లాగే మిగిలిన సామాన్య జనానికి సంబంధించినట్లుగానే అతనికి కూడా జీవితావసర వస్తువులు కొనడానికి వీలుగా అతని కొనుగోలుశక్తి పెరగవలసిన అవసరం ఉంది. రైతు పండించిన పంటకు గిట్టుబాటు ధరలు కావాలి. ఇది రైతాంగము అంతా కూడా ముక్త కంఠముతో ఇస్తున్న నినాదము. మేము మొదటినుంచి చెబుతూ వస్తున్నాము. ఈ వ్యవసాయ పంటలకు ధరలు నిర్ణయించడం అనేది తొలకరిలోనే జరగాలి. ఏ విధంగా అయితే మిల్లులలోను ఇతర పరిశ్రమలలోను తయారు అవుతున్న వస్తువులు మార్కెట్టులోనికి రాకముందే వాటి ధరలు నిర్ణయించబడి ముగ్గురు వేస్తున్నారో, ముందుగానే ధరలు నిర్ణయం చేస్తున్నారో అదే విధంగా ఈ వ్యవసాయ పంటలకు కూడా ఈ సంవత్సరం పండించబోయే పంటలకు వడ్లకి ఇంత, ప్రత్తికి ఇంత, మిర్చికి ఇంత, పుగాకుకి ఇంత అని వీటి అన్నిటికీ ధర ఈ విధంగా ఉంటుంది అని నిర్ణయించి ముందు తెల్పాలి. అట్లా ముందుగా తెల్సినప్పుడే రైతుకి తాను ఏ రకమైన పంట వేసుకోవాలి అది ఏ రకంగా గిట్టుబాటు అవుతుందో ప్లాను వేసుకోవడానికి వీలుంటుంది. పైగా అతని పంటకు ఆదాయానికి ఒక గ్యారంటీ ఏర్పడుతుంది. తాను ఉత్పత్తి చేసిన పంటకు నిర్ణయించబడిన ధర గ్యారంటీగా వస్తుంది. ఈ తీర్మానం ఈనాడు మనం నవంబరు 6వ తేదీన చర్చిస్తున్నాము. తెలంగాణాలో కొన్ని ప్రాంతాలలోను ఆంధ్రలోను కూడా చిన్న రకం వడ్ల అప్పుడే మార్కెట్టులోనికి వచ్చేవాయి. ఈ క్రొత్త ధాన్యము రానంతవరకు నిన్నటి వరకు అవి క్వంటాలు 150 నుండి 160 వరకు అమ్ముడు పోయిన ధాన్యం ఈరోజున 15, 20 రూపాయలు తగ్గిపోయింది. అట్లాగే పెసలు మార్కెట్టు లోనికి రాకముందు వాటి ధర క్వంటాలు 350, 380 దాకా ఉంటే ఇప్పుడు అది మార్కెట్టులోనికి వచ్చిన తరువాత 200 వరకు వడిపోయింది. మళ్ళి రైతు దగ్గర పెసలు అన్ని అయిపోయిన తరువాత మళ్ళి రేటు పెరుగుతుంది. వేరుశనగ కూడా అదే రకంగా జరుగుతూ ఉంది. అంటే రైతు పండించక ముందు ధరలు హెచ్చుగా ఉంటున్నాయి. రైతు పండించిన తరువాత ఎప్పుడైతే అమ్మడానికి మార్కెట్టుకి తీసుకువస్తున్నాడో అప్పుడు ధరలు

Re : Fixing remunerative prices
for Agricultural produce and
procurement from the
Open Market.

మాత్రం అతనికి తగ్గిపోతూ ఉన్నాయి. పైగా ఈరోజు వరకు కొనుగోలు ఏర్పాటు మాత్రం లేదు. వ్యవసాయ కమిషన్ వారు నిర్ణయించిన ధరలు పరిధాన్యానికి 115 రూపాయలు అని అన్నారు. అది నిన్న మొన్నటిదాకా అది 150, 160 ఉన్నది. ఈరోజు 120 ఉంటే వీరు నిర్ణయించింది 115 రూపాయలు. ఇది చాల అవాస్తవికంగా ఉంది. వ్యవసాయ ఉత్పత్తిలో వస్తున్న పరిస్థితిని బట్టి చూస్తే ఇది ఎంత అవాస్తవికంగా ఉంది అని చెప్పవలసిన పనిలేదు. చెరకుకి టన్నుకి 115 రూపాయలు నిర్ణయించారు. గత సంవత్సరం ఇది 180, 200 రూపాయలదాకా ఉంది. ఇటువంటి అవాస్తవికమైన రేట్లు నిర్ణయించి రైతాంగాన్ని దెబ్బ తీయడం తప్ప మరీ ఏమీ కాదు. ఈరోజు వ్యవసాయం పెద్ద సంక్షోభములో ఉంది అని అందరికీ తెలుసు. సంక్షోభం అంటే పంట పండిందా లేదా వర్షాలు ఉన్నాయా లేదా అని చూస్తున్నారు. అది కాదు. అది వేరే విషయం. ఈనాడు గ్రామ సీమలలో అప్పులు లేని రైతు ఎవరూ లేరు. నూటికి 80 మంది తీరని అప్పులలో ఉన్నారు. అతని కొనుగోలు శక్తి దారుణంగా పడిపోయింది. అందరూ కూడా రైతుల దగ్గర డబ్బు లేకుండా మా దగ్గర ఏమీ ఉంటుంది మేము మాత్రము ఏమీ చేస్తాము అని అంటున్నారు. మొత్తం దేశం యొక్క పారిశ్రామికాభివృద్ధి గాని ఆర్థికాభివృద్ధి గాని మెరుగుపడాలి అంటే గ్రామీణ ప్రజలయొక్క కొనుగోలు శక్తి, రైతాంగంయొక్క కొనుగోలు శక్తి మీదనే ఆధారపడి ఉంది గాని మరీ ఏమీ కాదు. అది ఇటువంటి సంక్షోభంలో ఉందని చెప్పడం తప్ప మరేమీ కాదు.

దీనికి ఒకటి కారణం తాను పెట్టిబటువంటి పెట్టుబడుల ధరలు విస్తారంగా పెరిగినాయి. ఇది రైతు అనుకునేది ప్రతివారికీ తెలుసు. ఎరువుల ధరలు పెరిగినాయి. అది యెంత శాతం పెరిగినాయంటే చాలా దారుణంగా పెరిగినాయి. 1981 జూన్ నెలలోనే మొదటి వారానికి, రెండవ వారానికి తేడా 85 రూపాయలకు అమ్మవలసిన యూరియా బస్తా 120 రూపాయలవరకు పెరిగింది. ఎందుకు పెరిగిందో యెవరూ చెప్పలేరు. కాంప్లెక్సు ఎరువులు సుమారుగా బస్తా 120 రూపాయలు ఉన్నది. 180 రూపాయలకు పెరిగింది. పైగా యిదికూడా దొరకక బ్లాక్ మార్కెట్టులో యూరియాను 150 రూపాయలకు, కాంప్లెక్సు ఎరువులను 250 రూపాయలకు కొనేవారు కూడా ఉన్నారు. అదే విధంగా పెస్టిసైడ్లు ఎండోసల్ఫా లీటరు రూ. 35లు ఉన్నది రూ. 68 వరకు పెరిగింది. ప్రతి పెస్టిసైడ్లు ధర కూడా పెరిగింది. కరెంటు మోటారు రూ. 3,000లు ఉన్నది రూ. 4,000లు అయింది. ఆయిల్ యింజను రూ. 5,000లు ఉన్నది రూ. 6,000లు వరకు పెరిగింది. దీనితో పాటు కూలి డ్రేట్లు, అవసరమైన వ్యవసాయ పరికరాలు, పశువులు వాటికి మేత కలుపుకుంటే వ్యవసాయ ఖర్చులు చాలా పెరిగినాయి. అందువల్ల అతను పండించే పంటకు ధర అతను పెట్టి పెట్టుబడులను బట్టి చూస్తే చాలా తక్కువ వస్తోంది. చాలా తేడా ఉంటోంది.

Re : Fixing remunerative prices
for Agricultural produce and
procurement from the
Open Market.

దీనివల్ల రైతు అప్పులపాలవుతున్నారు. మేము దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకొని గత సంవత్సరం అఖిలపక్షాల కరవున పెద్ద ఉద్యమం ఎరిపించడం జరిగింది. ప్రతిపక్షాలు వారు చేసిన సూచనలు నూటికి నూరుపాళ్లు సవ్యంగా ఉన్నాయి. ఇందులో అక్షేపించదగినవి లేవని మంత్రులు సూత్రప్రాయంగా ఒప్పుకున్నారు కాని ఆచరణలో సచ్చేప్పటికి విరుద్ధంగా నడపారు. ఇప్పుడు కూడా అదే పరిస్థితి ఉంది. మేము కోరుతున్నాము కేంద్రప్రభుత్వం రూ. 115లు ధరను నిర్ణయించింది కదా యీ రూ. 115లు గిట్టుబాటు ధర కాదు కదా కనీసం రూ. 250లు సపోర్టు ప్రైస్ పెంచడని కోరినాము. ఇది యెక్కడ నుంచి వరించాలని అంటే రాష్ట్రానికి బాధ్యత పహిస్తున్న మీరు ఎరించాలి. మేము దీనికి మార్గాలు కూడా చెబుతాము. అదే రకంగా చెరిపి ధర 8.5 పంపుంటు రికవరీ మీద ఉన్నాకు రూ. 250లు నిర్ణయించాలని అన్ని పక్షాలకు చెందిన రైతాంగం వివిధ ప్రాంతాలలో నడవ్వులు, సభలు జరిపి తీర్మానాలు చేస్తున్నారు. అట్లాగే ఆహారధాన్యాలు కాని పప్పుధాన్యాలు కాని పొగాకుకు కాని యీ పార్టీ ఆ పార్టీ అని తేడా లేకుండా అన్ని పక్షాలకు చెందిన రైతాంగం ముక్తకంఠంతో తీర్మానంచేసే పంపుతోంది. దురదృష్టవశాత్తు యీవిషయంలో ప్రభుత్వం యేమీ ఆలోచించడం లేదు. పైగా ఒక చిట్కా కనిపెడతామని అందులో ఒక అపనింద ప్రతిపక్షాలమీద వేస్తున్నారు. వారు కనిపెట్టిన చిట్కా ఏమిటంటే యితర రాష్ట్రాలకు మన రాష్ట్రం నుంచి ధాన్యం, బియ్యం ఎగుమతి అవుతోంది అందుమూలంగా ధరలు పెరిగిపోతున్నాయి కనుక వాటిని మేము కట్ చేస్తున్నామని అంటున్నారు. రైతాంగానికి గిట్టుబాటు ధర కావాలని ప్రతిపక్షాలు వారు అంటున్నారని, కాని కొనుగోలువారుకు ధరలు విస్తారంగా పెరిగిపోతున్నాయని వారి జీవన పరిస్థితి గురించి పట్టించుకోవడం లేదని, అనడం ప్రభుత్వం కావాలని ఉద్దేశపూర్వకంగా చేసేటటువంటి ప్రకటన, వ్యాఖ్యానం, ప్రజలను తప్పుప్రతిపత్తిలో పట్టించడానికిచేసే ప్రయత్నం తప్ప మరొకటి కాదని చెబుతున్నాను. కాని మేము చెప్పేదానిలో విరుద్ధం యెప్పుడూ లేదు. రైతులకు గిట్టుబాటు ధరలు కావాలని చెప్పినాము. అదే సమయంలో కొనుగోలుదారు వారి శక్తికి అనువుగా ఉండేటటువంటి రేట్లు కూడా నిర్ణయించాలని చెప్పినాము. ఉదాహరణకు యిప్పుడు మేము చెప్పిన ప్రకారం ధాన్యానికి మీరు రూ. 20లు అదనంగా యివ్వండి, రూ. 115లు కేంద్రప్రభుత్వం నిర్ణయించిన రేటు ఉంది కదా క్వింటాల్కు రూ. 125లు అవుతుంది, క్వింటాల్కు 125 రూపాయలు చొప్పున మీరు ధాన్యం కొని పేద ప్రజలకు కిలో బియ్యం రూ. 2లు చొప్పున అందించ వచ్చును. ఈనాడు మార్కెట్లో ఉన్న రేటు యేమిటంటే మొదటి తరగతి బియ్యం కిలో రూ. 3-15లు, రెండవ తరగతి బియ్యం కిలో రూ. 2-80లు అదే విధంగా వేరుశనగ నూనె మూడురోజుల క్రితం కిలో రూ. 17లు ఉన్నది యిప్పుడు కాస్త తగ్గి యిప్పుడు రూ. 14లు అయింది.

Non-official Resolution.
Re : Fixing remunerative prices
for Agricultural produce and
procurement from the
Open Market.

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :—ఇప్పుడది రూ. 12లు అయింది.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :—ఆ విధంగా యిస్తారా ?

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :—యిస్తాము.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ : మంత్రిగారు రూ. 12 లకు యిస్తామంటున్నారు. యిస్తే మంచిదే. సూడప తరగతి బియ్యం రూ. 2-20లు అట్లాగే చింతకండు ధర నిన్న మొన్న తగ్గింది. ఇంతకు ముందు రూ. 11లు ఉండేది యిప్పుడు రూ. 9లు అయింది. మిరపకాయలు రూ. 19, 20లు ఉన్నది రూ. 16 అకు తగ్గింది. ఆది కూడా చిన్న విషయం కాదు. ఉల్లి గడ్డ కూడా 65 పైసలు, గత సంవత్సరం 37 పైసలు ఉండేది రూ. 3-80లు అయింది. మొదటి రకం బియ్యం యీనాడు....

శ్రీ సి. హెచ్. శ్యామలరావు :- గౌరవసభ్యులు చెబుతున్న ధరలు వెస్ట్ బెంగాలు ధరలా లేక ఆంధ్రప్రదేశ్ ధరలా అని నాకు ఒక చిన్న అనుమానం ఉంది.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- ఆంధ్రప్రదేశ్ హైదరాబాదులో మామూలు దుకాణంలో యీనాడు పోతే యివ్వడానికి వీలైన ధరలు. ఇక్కడ బెంగాలీలు యెవరు లేరు కనుక బహుశ శ్యామలరావుగారికి బెంగాలు మీద ప్రత్యేకమైన బక్తి ఉన్నందుకు అభినందనీయులు. కాస్త బెంగాలు అనుభవాలు పునరావృత్తం అయ్యే విధంగా మీ శక్తి యుక్తులు ఉపయోగించాలని నా మనవి. గత సంవత్సరం కిలో రూ. 2-58లు ఉన్నటువంటి బియ్యం యీ సంవత్సరం రూ. 3-15లు, రెండవ రకం బియ్యం గత సంవత్సరం కిలో రూ. 2-25లు ఉన్నది యిప్పుడు రూ. 2-80లు ఉంది. మూడవ రకం బియ్యం గత సంవత్సరం కన్నా యీ సంవత్సరం 10 పైసలు పెరిగి ఉంది. చివరకు ఉల్లి గడ్డలు విషయంలో ఇందిరాగాంధీగారి యెన్నికల ప్రచారంలో కిలో రూపాయికి యిస్తామని అన్నారు. ప్రతి ఒకదాని ధర పెరిగిపోయింది.

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :—కిలో రూ. 2-50లు ఉంది.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- మీ మార్కెట్టు ధరలు మారిపోతున్నాయి, మీ ప్లానులు మారిపోతున్నాయి, మీ బుర్రలు అలోచనలు మారిపోతున్నాయి, నా కాగితాలు యెక్కడ మారతాయి. మీరు కిలో రూ. 2-50లు అంటున్నారు. బజారుకు పోతే రూ. 3-50కు దొరుకుతోంది.

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :- కిలో రూ. 2-50 లు ఉంది.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :- రూ. 2-50 ఉంటే సరే. ఈ విధంగా సరుకుల ధర పెరిగిపోతే దీనికి బాధ్యులు యెవరు ? గత సంవత్సరం కళ్లాల మీద

Re : Fixing remunerative prices
for Agricultural produce and
procurement from the
Open Market.

రైతులకు యిచ్చిన ధర యేమిటి? రైతాంగానికి గిట్టుబాటు ధరలు పెరిగాయో? ఇది వచ్చి మోసం. మేము గత సంవత్సరం అడిగింది యేమిటి? గవర్నమెంటు నిర్ణయించిన దానికన్నా రూ. 10 లు యివ్వండి అంటే యివ్వలేదు. రూ. 120 లు ఉన్నది 115 ఉంది. కిలో బియ్యం రూ. 3-15 యెందుకు ఉంది? మీరు కిలో బియ్యం రూ. 2 లు అమ్మించవచ్చును. ఇప్పుడు కిలో బియ్యం ధర రూ. 3-15 లు ఉంది. అందువల్ల ధాన్యం పండించే రైతాంగానికి గిట్టుబాటు ధర యివ్వకుండా యెవరో భూస్వాములు నిల్వచేసుకొనేవారికి, మిల్లు యజమానులకు, మధ్య ధళారీలకు, యెక్కువ రేటు వచ్చి వారు లాభ పడుతున్నారు. కష్టపడి ధాన్యం పండించుకొనే రైతులకు, సామాన్య ప్రజలకు లాభం చేకూరడం లేదు. పైగా ఈ విషయంలో ఏ వర్తకాన్ని అడిగినా మేమే 12.30 P.M. తింటున్నామా, మంత్రి నుండి క్రింది వరకు అన్ని స్థాయిల్లోనూ తింటున్నారని చెబుతున్నారు. అందుకు సమాధానము చెప్పకోవలసిన బాధ్యత మీది. ఈనాడు ధరలు పెరగటానికి కారణం, దొంగనిల్వలు చేయడం, అంచగొండివనం పెరగడం, అధిక లాభాపేక్షతో అదనంగా అమ్మడంతప్ప, మరేకటి ఏమీలేదు. దీనికి ఇతర రాష్ట్రాలనుండి వచ్చి కొనడంతో ధరలు ఎక్కువ అవుతున్నాయి అంటున్నారు. దీనికి నేను ఒక విషయం మనవి చేశాను. ఇదివరకు అఖిల పక్షము తరపు నుండి అనేక సమావేశాలు జరిగినప్పుడు నేను ఒకటి స్పష్టము చేశాను. మేము ఒక హామీ కూడా ఇచ్చాము. ఒక వాస్తవాన్ని మీ దృష్టికి తెచ్చాము. అదేమిటంటే మీరు, ప్రభుత్వంవారు రూ. 10 లు అదనంగా క్వంటాలు ఒక్కింటికి సపోర్టు ప్రయిస్ యిచ్చి, కొనడానికి మీరు వెనకాడవలసిన సమయములో తమిళనాడు, కర్నాటక, మహారాష్ట్ర నుండి ఇక్కడకు వచ్చి మీరు రూ. 10 లు యిచ్చినారు. 115 లో లేక 118-121 లో అంత కన్నా ఏమాత్రం ధర మించలేదు. మీరు యిచ్చిన ధరలు అవే గనుక అమలు ఒరిగవుంటే బయటవాళ్లు వచ్చి రూ. 130 ల పైన ధరపెట్టి కొంటున్నారు. దానివల్ల రైతాంగానికి ఏమాత్రం గిట్టుబాటు ధరలేకుండా చేయడం మంచిది కాదు. ఇతర రాష్ట్రాలనుండి కొంటున్నప్పుడు మీ బాధ్యత ఏమిటంటే మీరు మార్కెటుకు మొత్తం ధాన్యాన్ని వచ్చి కొనండి. ఒక్క గింజకూడా బయట రాష్ట్రానికి పోనివ్వకండి. గిట్టుబాటు ధరకు ప్రభుత్వానికి అమ్మిస్తామని మేము చెప్పాము. ప్రతిపక్షము యిచ్చిన హామీని గాని, యిచ్చిన సహాయాన్ని గాని మీరు బుద్ధిపూర్వకంగా తిరస్కరించారు. మీ ప్రత్యేకతలు మీకున్నాయి. కేవలము వాదము కోసము మీరు ఇటువంటిది చేస్తూవచ్చారు. ఇప్పుడు మనవి చేసేది ఏమిటంటే మేము ఈరోజు రైతాంగానికి గిట్టుబాటు ధర కావలసిన అంటున్నాము. ధాన్యము క్వంటాలు రూ. 135 లకు కొన్నప్పుడికి, కేజీ రూ. 2 లకు మించకుండా అమ్మవచ్చు. మీ జేబులనుండి పెట్టవలసిన అవసరము లేదు. ఈనాడు మిల్లులు ఎక్కువ అయ్యాయి. దీనిలోనైనా ఒక క్వంటాలుధాన్యము వేస్తే 67.75 కేజీలు వరకు బియ్యము వస్తున్నాయి. మిల్లింగు చార్జీస్పోయి,

Non-official Resolution
Re : Fixing remunerative prices
for Agricultural produce and
procurement from the
Open Market.

అవుడుపోయి, యింకా మిగులుతుంది. అప్పుడు దర పెరిగింది కాబట్టి విమర్శించుము. అప్పుడుంటే కొత్తకు అడ్డుకొని పెట్టిస్తున్నారు. అవసరం ఏమీ అడుగురు. అప్పుడు హాస్టా అతనికి ఇంకా మిగులుతుంది. కాబట్టి మీకు ఎక్కడ నుండి నష్టము వస్తుంది? నూక వేరే వుంటుంది. నష్టము ఎంత వస్తుంది? ట్రాన్స్పోర్టింగ్ అంబారా అందులో కూడా చాక్ర తీసుకుంటే కొలిసి వస్తుంది. ఒక జిల్లా నుండి ధాన్యము సేకరించినపుడు అక్కడ అవసరము ఎంతో ఆ ధాన్యాన్ని అక్కడే గోదాములో పెట్టుండి. మిగతది దగ్గరవున్న జిల్లాలో నిల్వలు ఏర్పాటు చేసుండి. తప్పనిసరి అవసరమైన చోట ఎక్కువ రకములు వుంటే ఆ మారాదులో ఇక్కడనుండి అక్కడకు మార్చుకోవచ్చు. అట్లా కాకుండా తుగ్లక్ బాదిరిగా ఏలూరు గోదావరి ధాన్యమును తీసుకొనివచ్చి నిజామాబాదు గోడవున్లో పెట్టడం, నిజామాబాదు ధాన్యము తీసుకొనివచ్చి శ్రీకాకుళము గోదాములో పెట్టడం, శ్రీకాకుళం ధాన్యాన్ని అదిలాబాదులో పెట్టడం జరగడం వలన ట్రాన్స్పోర్టు చార్జెస్ ఎక్కువ అవుతున్నాయి. ఈ తలతిక్క వసులను మిమ్ములను ఎవరు చేసుకున్నారు? పైగా ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ చార్జెస్ ఎవరు కలుపమన్నారు? 10 పర్సెంట్ లాస్ అయినప్పటికీ పాజిటుల్ అని వున్న సూత్రాన్ని విధిగా 10 పర్సెంట్ ఖజీనుదానికి వుపయోగిస్తారా? పైగా ఎంత లాస్? ఈవాళ్ళోయి ఆకస్మికంగా చెక్ చేయండి. డీలరు దగ్గర ఘమారు 25 వేల బస్తాల బియ్యం 1975 నుండి ఇప్పటి వరకు మూలిగిపోతున్నాయి. ఆ నష్టాలు వీటిమీదవేసి ధరలు పెంచాతున్నారు. అదిమాత్రం చేయవద్దు. మీకు రవాణా చార్జీలుగాని, మిల్లింగు చార్జీలుగాని కలిపినా నష్టము లేకుండా చేయవచ్చు. చక్కెర:- మీరు ఇప్పుడు నిర్ణయించిన ప్రకారం రు. 3.75 రేటుకు కండ్రోలు దరకు యిస్తే, మిగతాది రు. 4.50 లకు ఫ్రీగా అమ్మించండి. రైతాంగానికి రు. 250లు 8.5 పర్సెంట్ రికపరీమీద యిస్తే ఆ నష్టము కూడా మీకు వుండదు. అదేవిధంగా వేరుకెనగ విషయంలో మీరు చేసే సూచనలలో ఈ సందర్భములో ఒక గురుతర బాధ్యత వుంది. అవసరమనుకుంటే పేద వాళ్ళకు చౌకగా అవసరమైన జీవితావసర వస్తువులను అందించడానికి కొంత సబ్సిడీ అయినా భరించడం అనేది మీ కనీస ధర్మం. మేము ఒక్కొక్క అంశాన్ని తీసుకొని మీకు చెప్పాము. ఇప్పుడు కూడా చెబుతున్నాము. మా ఉద్దేశమేమిటంటే రైతాంగానికి ఈ వంటల గిట్టుబాటుధర అనేది చాలా కీలక మైనది. దీని విషయమై ఇప్పుడున్న సమాచారాన్ని ఆధారము చేసుకొని ఈ మార్కెట్ ఆధారము చేసుకొని మేము ఈ క్రింది సూచనలు చేస్తున్నాము:-

ధాన్యానికి రు. 20 లు మీరు మద్దతు ధర యివ్వండి, రు. 135 లు ధాన్యము ధర నిర్ణయించండి. చెఱకు టన్ను ఒక్కొంటికి 8.5 పర్సెంట్ రికపరీమీద రు. 250 లు యివ్వండి. జొన్నలు ఇందులో వేరువేరు రకాలున్నాయి కాబట్టి రు. 180 లు నుండి రు. 250 ల వరకు వెరైటీని బట్టి

Re : Fixing remunerative prices
for Agricultural produce and
procurement from the
Open Market.

యివ్వండి. వప్పదాన్యం మమారుగా క్వింటాలు రు. 350 లు చేయండి. మిరిచ్చి నాణ్యమైనది రు. 800 లు చేయండి. వత్తి రు. 500-1000 పెరట, పొగాకు 500 - 1500 నాణ్యతను ఒట్టి చేయండి. ఇది చేస్తూ రెండోవైపు ప్రజలకు కేజీ రు. 2 లకు అమ్మించండి. జొన్నలు రూ.150 లకు అమ్మించండి. మిరిచ్చి రు. 10 లకు అమ్మించండి. చెక్కిర కంత్లోలు రేటు రు. 3.75, ప్రీసేల్ రు. 4.50 లు పొవులా అటూ చేసినా పరవాలేదు. మంచినునె రు. 10 లు, వప్పలు రు. 4 లు మించకుండా చూడండి. చింతపండు కేజీ రు. 5 లు అమ్మించండి. లాంగ్గాత్ పేద ప్రజల కొనే మంచి రకము మీటరు రు. 5 లు చేయండి ఈ విధంగా మీరు చేయాలి. ఇది దేయాలంటే ఒకవైపున ప్రతి 5-6 గ్రామాలకు ఒకటి చొప్పున లేదా 10 గ్రామాలకు ఒకటి ధాన్యాన్ని బాగా పండించే సెంటరులో ఒక కొనుగోలు కేంద్రాన్ని ఏర్పాటు చేయండి. రైతాంగం దగ్గరవున్న పంటలు ప్రభుత్వమే నేరుగా తీసుకొనే బాధ్యత వహించాలి. అదేవిధంగా ఎఫ్. సి. ఐ. ని రిక్వెస్ట్ చేస్తారో, లేదా సివిల్ సప్లయ్స్ కార్పొరేషన్ ను రిక్వెస్ట్ చేస్తారో వారి సౌలభ్యాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని రైతాంగము దగ్గర వున్న ధాన్యాన్ని వాళ్లే కొని సమీప ప్రాంతములో ఒక సెంటరును పెట్టి వెంటనే అమ్మించాలని విజ్ఞప్తులు కూడా పచ్చాయి. మిల్లర్ల దగ్గర కొనుగోలు చేసే పద్ధతి ఖచ్చితంగా మార్పించాలి. రైతాంగము దగ్గర కొనండి. మిల్లర్లకు మిల్లింగు చార్జీలు యిచ్చి మిల్లా పట్టించండి. మీరు వాళ్ల దగ్గర లెవీ ప్రొక్యూర్ చేసే పద్ధతి వద్దు. మీరు ఈ ధాన్యం ధరను పెంచకుండా వారి పంటలకు కిట్టుబాటుధర యివ్వకుండా ఇతర రాష్ట్రాలనుండి ఎవరిని రానివ్వము, కొననీయము అంటే అది బాగుండదు. అమ్మ పెట్టదు, అడుక్కోనీయదు. ఆ పద్ధతి అనుసరిస్తే రైతాంగము తీవ్ర మయిన ప్రతిఘటనకు పూనుకొంటుంది. రైతాంగానికి గిట్టుబాటు ధర యివ్వండి. ఇతర రాష్ట్రాల నుండి ఎవరయినా వచ్చి కొనుక్కోకుండా మీకు అన్ని విధాలా మేము సహాయము చేస్తాము. రైతాంగం మీకు అన్ని విధాల సహకారమిస్తుంది. కాకపోతే వెంటకటస్వామి గారు అంజయ్యగారి పుష్పాన వారు ఎవరిపైనా చెకింగ్ అవసరమని వేస్తే, ఆయన పొట్ట మాత్రమే సరిగ్గా నిండుతుంది. అందువల్ల నేను చెప్పేది ఏమిటంటే రైతాంగం యీ రోజున ఒక మూలకు నెట్టివేయబడుతున్నది. నేను చెప్పిన విధంగా మీరు ధాన్యం ధర నిర్ణయించకపోతే రైతులు బ్యాంకులకు కట్టవలసినవి కట్టలేరు. మీరు ఏదో 135 రూపాయలు క్వింటాల్ కు ధర నిర్ణయించి అది తీసుకోండి, పోండి అంటే మంచిది కాదు. రైతాంగంలో యిప్పటికే వచ్చిన అసంతృప్తివల్ల నినాదాలు రోడ్డు బండ్ కరో ఇంకోటి బండ్ కరో అని నాగపూర్ లో తేసిన అలజడులు మనం పేవర్లో చూస్తున్నాము. వారిని యిట్లా బాధలు పెడితే శాంతి భద్రతలు ఎట్లాగ ఉంటాయి? మీరు రైతాంగం పొట్టలు కొట్టి, సాధించేది ఏమిటి? రైతుమిల్లుల అంజమానుల కోసము, దళారి వ్యాపారుల కోసము రైతాంగం పొట్టలు కొట్టడం

Non-official Resolution
Re : Fixing remunerative prices
for Agricultural produce and
procurement from the
Open Market

మంచిదికాదు. మీరు చేయగలిగిన కోర్కెలను మాత్రమే రైతాంగం కోరుతున్నారు. ఇక్కడ ఏమయినా చెబితే మంత్రులు యీ సబ్జెక్టు నాదికాదు, అగ్రికల్చర్ నాది కాదు, సివిల్ సప్లయ్స్ నాదికాదు అంటూ ఉంటారు. కాని గవర్నమెంటు తరపునుంచి ఎవరెవరు ఏ ఏ బాధ్యతలు తీసుకుంటారో నాకు తెలియదు. అది మీరే మానుకోండి. మీరు మాత్రము బాధ్యత ఎవరో ఒకరు తీసుకొని యీ బీడ రైతాంగానికి కనీస ధరలు నిర్ణయిస్తూ హామీలు యివ్వాలి. జీవితావసర వస్తువుల ధరలు రేట్లు పెరిగిపోవడం అవి సరిగా దొరకక బ్లాక్ మార్కెట్ లోకి పోతున్నాయి. మంచినూనె, కిరసనాయిలు, ఉల్లిపాయలు మొదలయిన వస్తువులు విషయంలో ఫెయిర్ ప్రయిస్ షాపుల దగ్గరను వెళ్ళి అడిగితే అవి షాపులో లేవు పొమ్మంటారు. కాని వెనుకకు వెళ్లి డబ్బు చూపితే అవి దొరుకుతున్నాయి. బహుశా యిదివరకు ఎన్నడూ ఇట్లాగ జరుగలేదు. సివిల్ సప్లయ్స్ మినిష్టరుగారు నిత్యావసర వస్తువులు అన్ని కూడా రేషన్ షాపులలో పెట్టామన్నారు. కాని నేను కమ్యూనిస్టు సభ్యునిగా అన్నమాట కాదు. కాని మీరే 1975 సంవత్సరంలోని ఎకనమిక్ సెన్సస్ ప్రకారం పేసిన లెక్కల ప్రకారం తేలింది ఏమిటంటే 22,000 ఫెయిర్ ప్రయిస్ షాపులు ఉన్నాయి అంటున్నారు. కాని యీరోజున 83 శాతం గ్రామాలలో యీ ఫెయిర్ ప్రయిస్ షాపులు లేవని వారి 1977 సం. ఎకనమిక్ రిపోర్టులోనే వుంది. నేను స్వయంగా గ్రామాలు అన్నీ కూడా తిరిగి చూస్తున్నాను. గ్రామాలలో ఫెయిర్ ప్రయిస్ షాపులలో కొన్ని కొన్ని అయిటమ్స్ అసలే దొరకడంలేదు. కొన్ని కొన్ని అయిటమ్స్ అక్కడ గ్రామాలలో షాపులలో పెట్టినా అవి అమ్ముడు పోవడము లేదని మంత్రిగారు అంటున్నారు. కాని అవి పుచ్చిపోయిన బియ్యము, వప్పుధాన్యాలు ఆ షాపులలో ఎక్కువ ధరకు అమ్మకానికి పెడితే వాటిని ఎవరు తీసుకుంటారు? ఇందువల్ల చాలా నష్టంగావుంది. చౌకధరలమీద యిచ్చేందుకు చౌకడిపోలు ఎక్కువ తెరుస్తామని మీరు వాగ్దానంచేశారు. ఇంట్లో విషయంలో అవి సరిగా పనిచేస్తున్నదీ లేనిదీ తెలుసుకునేందుకు అఖిలపక్ష కమిటీలు వేశారు. కాని గ్రామాలలో, జిల్లాలలో సిన్సియారిటీ ఉన్న ఆఫీసర్లు, తహశీల్ దార్లు ఎక్కడయినా కొన్ని చోట్ల ఆ మీటింగులు ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. కాని చాలాచోట్ల అవి ఫంక్షన్ కావడంలేదు. అవి ఊరికే కాగితాలమీద మాత్రమే ఉంటున్నాయి. నిత్యావసర వస్తువులు డిస్ట్రిబ్యూషన్ విషయంలో అది సమర్థ పంతముగా పనిచేయడానికి అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవడానికిగాను మీతోబాటు ప్రతిపక్ష సభ్యులమైన మేము కూడా సహకారం అందజేస్తాము. ఈ నిత్యావసర వస్తువుల పంపిణీ అనేది యీ రోజున అన్ని పర్గాలవారు, అన్ని రాజకీయ పార్టీలవారు కలసికట్టుగా పనిచేసి యీ సమస్యను పరిష్కారం చేయాలి. కాబట్టి యీ విషయాన్ని సివిల్ సప్లయ్స్ మినిష్టరుగారు శ్రద్ధగా ఆలోచించాలని చెబుతున్నాను. వారు ఆలోచనలతోనే కాక గడప కుండా వారు యిచ్చిన వాగ్దానాలను అమలు జరపాలని కోరుతున్నాను.

Re : Fixing remunerative prices
for Agricultural produce and
procurement from the
Open Market.

ఈ రోజు పేపర్లలో చూస్తున్నాము. ఇప్పుడు ఒక కొత్త విషయం ఏమిటంటే రిజర్వు బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా వారు, భారత ప్రభుత్వం వారు కూడా యీ ధాన్యానికి మద్దతు ధరను మన ప్రభుత్వం ప్రకటించకుండా ఉండాలని ఒత్తిడి తెస్తున్నట్లు వార్తలు వస్తున్నాయి. కాని అది మంచిపద్ధతి కాదు. ఇది ఫెడరల్ స్టేట్ కాబట్టి ప్రతి రాష్ట్రానికి స్వతంత్ర ప్రతిపత్తి ఉంది కాబట్టి మన రాష్ట్రం మన రైతుల శ్రేయస్సును దృష్టిలో పెట్టుకొని కనీస మద్దతు ధరను ప్రకటించుకునే అధికారం ఉందని మంత్రిగారికి చెబుతున్నాను. మన అంజయ్యగారు రోజూ యిండిలోనూ, ఒయట దేవాలయాలలోనూ దేవుడిని, అమ్మగారిని మ్రొక్కుతున్నారు. కాని అంజయ్యగారు అమ్మగారికి ఈ నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు తగ్గించమని మ్రొక్కుతే బాగుంటుంది. అప్పుడు ప్రజలు సంతోషిస్తారు. రిజర్వు బ్యాంకు వారితోగాని, భారత ప్రభుత్వం వారితోగాని సంప్రదించనక్కరలేకుండానే యీ కనీస మద్దతు ధరను ధాన్యానికి మీరు ప్రకటించే అధికారం ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. నేను యీ అసాధికార తీర్మానాన్ని గురించి యిచ్చినా, నేను యీ ధాన్యం ధరలు, పంటల ధరలు, వాటి ధరల అదుపు విషయంలో తీసుకోవలసిన చర్యలు మొదలయినవన్నీ కూడా చెప్పినవి తీర్మానానికి భాగంగానే తీసుకొని వాటిని మంత్రిగారు వెంటనే అమలు పరుస్తారని ఆశిస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. అమ్మిరెడ్డి (అనవర్తి):—అధ్యక్షా యీ రోజున ప్రవేశపెట్టిన అసాధికార తీర్మానంలో నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు విషయంలో తీసుకొని రాబడింది. ఈ వస్తువుల ధరలు గతానికి యిప్పటికీ కూడా ఎన్నో రెట్లు పెరిగాయి. ఇప్పుడు పంటలకు కనీస ధరలు చిక్కడంలేదనేది ఒక సమస్యగా ఉన్నది. ఇప్పుడు పండించడానికి కావలసిన ఫర్టిలైజర్లు, క్రిమిసంహారక మందులు ఎండ్రీన్ మొదలైన రసాయనాలు రేట్లు చూసుకుంటే ఇదివరకు రూపాయలు 5 ఉండేవి. యిప్పుడు రూపాయలు 10 అంటే రెట్టింపు ధరలు అయినాయి. ఇటువంటి పరిస్థితులతో ధాన్యం ధరను తీసుకుంటే వారికి కనీసం పండించడానికి అయ్యే ఖర్చులు కూడా రావడం లేదు. అందువల్ల 150 రూపాయలు క్వింటాల్ ధాన్యం ధరగా నిర్ణయించాలని కోరుతున్నాను. 1975 నాటి ఫర్టిలైజర్లు ధరలు, యితర వస్తువుల ధరలు పెరిగిన దామాషాలో ధాన్యం ధరలు పెరగక రైతులకు ధాన్యం పండించడం వల్ల నష్టం వస్తున్నది.

అంతేకాకుండా రైతుల వద్దనుండి ధాన్యం కొనేందుకుగాను ఫుడ్ కార్పొరేషన్ వారు, ఆంధ్రప్రదేశ్ సీవిల్ సప్లయ్ వారు కూడా ఎక్కువ ధాన్యము కొనుగోలు కేంద్రాలు ప్రారంభించాలని, కోరుతున్నాను. ఈ కొనుగోలు కేంద్రాలు ప్రారంభించడంలో జాప్యం, ప్రారంభించినవి ధాన్యం కొనుగోలు చేయడంలో జాప్యం జరుగుతున్నందువల్ల రైతులవద్దనుండి సకాలంలో వారు పండించే ధాన్యాన్ని పెద్ద రైతులు, దళాిలు తక్కువకు కొని

Re : Fixing remunerative prices
for Agricultural produce and
procurement from the
Open Market.

అదే ధాన్యమును ఎక్కువ రేటుకు పుడ్ కార్పొరేషన్ వారికి ఎక్కువ ధరకు అమ్ముతున్నారు. అందువల్ల పెద్ద రైతులు దళారీలు బాగు పడుతున్నారని చిన్న రైతులు చాల కష్టాలు పడుతున్నారని తెలియజేస్తున్నాను. తరువాత రంకొక ముఖ్య విషయం ఏమిటంటే యీ చిన్నరైతుల అమ్ముతున్న ధాన్యం మీద యీ కొనుగోలు సెంటర్స్ లో చాలా అవకతవకలు జరుగుతున్నవి. అందువల్ల యీ చిన్న రైతులు ధాన్యం అమ్ముడానికిగాను వారు డ్వింబాల్ కు 4, 5 రూపాయలు ఎక్కువగా కొనుగోలు కేంద్రాలలో అమ్ముడానికి ఎక్కువ ఖర్చు అవుతున్నది. చిన్న రైతులు యీ ఖర్చును తట్టుకోలేక పోతున్నారు. అలాగే నిత్యావసర వస్తువుల విషయంలో కూడ చాలవరకు ప్రజలు ఇబ్బంది పడుతున్నారు. ఎక్కడ దొరికేటటువంటి వస్తువులు అక్కడ మార్కెట్ కు అందివ్వకుండా ఆ జిల్లానుంచి ఈ జిల్లాకు, ఈ జిల్లానుంచి ఆ జిల్లాకు త్రిప్పడం వల్ల ట్రాన్స్ పోర్ట్ చార్జెస్ ఎక్కువపడి డీలర్స్ బాధ పడుతున్నారు. ధర పెరుగుతున్నది. కాబట్టి వాటి విషయంలో కూడ మంత్రిగారు చర్యలు తీసుకొని ఫెయిర్ ప్రైస్ షాప్స్ ద్వారా నిత్యావసర వస్తువులు అందజేయవలసిన అవసరం వున్నది. చెక్ పోస్ట్స్ ఎందుకు పెట్టారోగాని దొంగతనంగా తెచ్చుకొనే వారిని ఆపు చేయరు. ఏ రైతు అయినా కుప్ప నూర్చుకొని ధాన్యం తెచ్చుకుంటే ఆపు చేస్తారు. మా తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో కరణం దగ్గర సర్టిఫికేట్ తెమ్మని, మునసబు దగ్గర సర్టిఫికేట్ తెమ్మని నిర్బంధం జరుగుతున్నది. వాటిని తీసివేయడానికి ఆర్డర్స్ ఇచ్చారు. వాటివల్ల ఉపయోగం లేదని, వాటిని తీసివేయడం మంచిదని మనవి చేస్తున్నాను. నిత్యావసర వస్తువుల పంపకం: అని కోఆపరేటివ్ సొసైటీలకు ఎలక్షన్స్ జరిగినాయి. వాటికి ప్రజా ప్రతినిధులు ప్రెసిడెంట్స్ గా వచ్చారు. అవకాశం ఉన్నచోట్ల వారు చేస్తామని అంటున్నారు. కనుక నిత్యావసర వస్తువుల పంపకం వారికి అప్పజెప్పినట్లయితే పంపిణీ జరగడానికి అవకాశం వున్నదని మనవిచేస్తూ ఈ అవకాశం నాకు ఇచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రమౌళి (చీరాల) :—అధ్యక్షా! రైతులకు గిట్టుబాటు ధర ఇవ్వాలనేది చాల సమంజసమైన విషయం. స్వాతంత్ర్య పోరాటం కూడ రైతులను ఆధారం చేసుకొని చేయడం జరిగింది. మహాత్మాగాంధీగారు కూడ రైతులేనిదే రాజ్యం లేదని చెప్పారు. Agriculture is the backbone of Indian economy. ఈ పరిస్థితిలో రైతు ఏవిధంగా జీవిస్తున్నాడు, వాడు పండించిన పంటకు ఎటువంటి ధర వస్తున్నది, అది లాభదాయకంగా వున్నదా లేదా అనేది ముఖ్యమైన విషయం. రైతు వ్యవసాయం చేస్తూవుంటే ఒక విధంగా పెట్టుబడిపెట్టి వ్యాపారం చేస్తున్నటువంటి వద్దతిగానే ఆలోచించ వలసిన అవసరం వున్నది. ఏదైనా యిండస్ట్రీ పెట్టాలంటే దానికి పెట్టుబడి అవసరం. దానికి యిన్పుట్స్ కావాలి. వాటికి సంబంధించిన అన్ని ఖర్చులు

Re : Fixing remunerative prices
for Agricultural produce and
procurement from the
Open Market.

వేసుకొని ఆ యిండస్ట్రీలో తయారైన వస్తువుకు కొర లాటంకూడ మార్జిన్ వేసుకొని విడుదల చేస్తే ఆ యిండస్ట్రీ సక్రమంగా నడుస్తుంది. ఆ యిండస్ట్రీ ఎవరైతే నడుపుతారో వారు సక్రమంగా జీవించడానికి అవకాశం వున్నది. ఆ పద్ధతిలో రైతుయొక్క విషయాలు లేవు. రైతు పెట్టుబడి పెట్టడమే కాకుండా రైతుకు యిన్పుట్స్ సరిగా అందుబాటులో లేవని తెలుస్తున్నది. రసాయనిక ఎరువులు గాని, క్రిమి సంహారక ఎరువులు గాని సక్రమంగా అందడం లేదు. రసాయనిక ఎరువులు రైతులకు సబ్సిడీ పద్ధతితో యివ్వవలసినది పోగా కొద్దిపాటి ఆదాయంకలిగి, కొద్దిపాటి డబ్బులతో వ్యవసాయంచేసే పరిస్థితులలో ఉన్నవారు ఒక్కసారిగా ఎరువులు నిలివ చేసుకోవడం అనేది అసంబంధం. ఆ తరుణంలో వారికి ఉపయోగపడే ఎరువులు కొనడం జరుగుతున్నది. ప్రభుత్వంవారు కొన్ని ఆర్డినెన్సులు పాస్చేసి రు. 85 నుంచి 105కు, 105 నుంచి 125 వరకు యూరియా పెంపడం జరిగింది. స్టేట్ గవర్నమెంటుకు సంబంధించినదే కాదు. పార్లమెంట్కు కూడ సంబంధించినది కాబట్టి ఈ విషయాన్ని పార్లమెంట్ దృష్టికి కూడ పోయేటట్లుగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేయాలని నా దృక్పథం. పార్లమెంట్ వారి రోజులకు సమావేశం కాబోతుంది అనగా ధరలు పెంపడం వల్ల రైతుకు లాభమా, నిలివ చేసిన వారికి లాభమా అలోచించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఆర్డినెన్సు పాస్ చేయబోయే ముందు ఎవరెవరి దగ్గర ఎంత స్టాకు వున్నది, ఆ స్టాక్ పరిస్థితులర్వే తీసుకుని దానికి ఆర్డినెన్సు పాస్చేసి ఉంటే ఉపయోగంగా ఉండేది. మార్జిన్ ఫార్మర్స్, స్మాల్ ఫార్మర్స్కు వెనుక ఉన్న ధరలకు సప్లయ్చేసి ఉంటే బాగా ఉండేది. రైతుమీద అగ్ని వర్షం కురిసినట్లుగా 10 పర్సెంట్, 25 పర్సెంట్ పెంచి అమ్మేటప్పటికి రైతు కొనలేని పరిస్థితిలో ఉన్నారు. పెస్టిసైడ్స్, కొన్ని పెస్టి-కటమ కార్ కూన్స్ అనే రోగం వచ్చినది. దానికి సంబంధించిన మందులు అందుబాటులో లేకుండా వున్నది. తాటాకు పురుగులు వస్తున్నాయి. వాటికి క్రారేట్, టివెట్ వేస్తే బాగా ఉంటుందని నిపుణులు చెప్పారు. అవి మార్కెట్లో దొరకడం లేదు. బ్లాక్ మార్కెట్లో దొరుకుతున్నాయి. వర్షం పడిన తరువాత తగ్గడం జరిగింది. కోస్ట్ ఆంధ్రలో జరిగింది. ఆ విధంగా వారికి కావలసిన యిన్పుట్స్, ఎరువులే కాకుండా, క్రిమి సంహారక మందుల విషయంలోకూడ లాభదాయకంగా లేదు. అనేక స్పూరియస్ డ్రగ్స్ రావడం. ఏది మంచిదో ఏది కొనవచ్చో తెలుసుకోలేని పరిస్థితిలో ఉండడం, చాల డబ్బు ఖర్చు పెట్టి క్రిమి సంహారక మందులు కొనడం జరుగుతున్నది. క్రిమిసంహార విషయంలో ప్రభుత్వం చాల అలక్ష్య వైఖరి అవలంబిస్తున్నది. క్రిమి సంహారక మందులు సరైన ధరలకు అందించడమే కాకుండా సరైన పద్ధతులలో అందించడమే కాకుండా స్పూరియస్ డ్రగ్స్ మార్కెట్లో లేకుండా చేయడం అవసరం. పబ్లిక్ డిస్ట్రిబ్యూషన్

సిస్టమ్ వారి అసమంజసంగా ఉన్నందువల్లనే రైతులకు గిట్టుబాటు ధర రావడం లేదు. అగ్రికల్చర్ ప్రైస్ ఓమీషన్ అని వున్నది. ఆ ఓమీషన్ వారు ఎవరో నిష్ఠురమైనారు. ఆఫీసర్స్ ఎవరో ఉంటారు. వారికి ప్రతి ఒక్కరూ సంబంధం ఉండదు. రైతులకు సంబంధించిన వారు ఆ ఓమీషన్ లో మెంబర్స్ గా లేరు. ధరలు నిర్ణయించేటప్పుడు వారికి ఎంత అవుతుంది, రాయధాన్యానికి ఎంతఖర్చు అవుతుంది, ఎంత ఎక్కువయిస్తే లాభం అవుతుందిని నిర్ణయించడానికి సరైన అవగాహన లేకుండా పోతున్నది. అగ్రికల్చర్ ప్రైస్ ఓమీషన్ లో రైతులకు సంబంధించిన వారిని ఉంచడం సవ్యమైన మార్గం అని సూచిస్తున్నాను. కాయ ధాన్యం, పరి, చెరకు, ప్రత్తి మొదలైన వాటికి ఏ ఏభైలైన ధరలు గిట్టు బాటుగా ఉంటాయో ఓంకార్ గారు చెప్పినారు. మళ్ళీ చెప్పవలసిన అవసరంలేదు. భూమిశిస్తు రెట్టింపు చేయాలని అంటున్నారు. రైతులకు యిప్పుడున్న సౌకర్యాలూ, ఏ సౌకర్యం చేయలేకపోగా రైతులకు యింకా కార్యభారం పెంచే పద్ధతిలో ఉన్నారు. భూమిశిస్తు రెట్టింపు చేస్తే యింకా ఆందోళన జరగడానికి అవకాశం వున్నది. ఇలాంటి పాలసీస్ ప్రభుత్వం అవలంబిస్తే రైతులు తిరుగుబాటు చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. పబ్లిక్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ కార్డ్ సిస్టమ్ ప్రవేశపెట్టారు. కారంచెడుతో 17-8-81 తేదీన కొంత మంది దగ్గర రార్డ్ చెక్స్ చేస్తే 6 మంది డీలర్స్ దగ్గర ఒక్కొక్కరి దగ్గర 500 కార్డ్స్ ఎక్స్ ఛాంజ్ వ్రాయించుకొని తెచ్చుకోడం బ్లాక్ లో అమ్మడం జరుగుతున్నది. కొన్ని చోట్ల స్పాట్ లు రాకుండా, ఎక్కడైతే నిర్దేశించ బడినాయో అక్కడికి రాకుండా గోడౌన్స్ దగ్గరే అమ్మడం జరుగుతున్నది. అవి చెక్స్ చేయాల్సిన అవసరం వున్నది. అవి అలా జరుగుతున్నాయి అంటే గవర్నమెంట్ కు ఎంత నామర్దాయో ఆలోచించవలసిందిగా మనవి చేస్తున్నాను.

1-00 P.M. అది ఇట్లాగే జరుగుతుంటే ప్రభుత్వానికి ఎంత నామర్దా అనేది ఆలోచించాలి. గ్రామాలలో కూడా కార్డులు సప్లయ్ చేస్తాం అన్నారు. బాగానే ఉంది. గ్రామంలో ఎంత మంది ఉన్నారు, ఎంత సరుకు వారికి అవసరం అవుతుంది అనేది చూడకుండా ఇష్టం వచ్చినట్లు కార్డులు ఇచ్చుకుంటూపోతే బినామీ కార్డులు వ్రాయించి ఎక్కువ భాగం బ్లాక్ మార్కెట్ లోనికి పోయే అవకాశం ఉంది. కారెంచేడులో ఆగస్టులో జరిగినది ప్రభుత్వ రృష్టికి తెచ్చినప్పటికీ ఇంతవరకు ఎట్టి విచారణ జరుగలేదు. అక్కడ ఉండే 8 మంది డీలర్స్ కార్డులు కోఆపరేటివ్ సొసైటీకి ఇచ్చి అక్కడ నుంచి తెచ్చుకోవాలి అన్నారు. అక్కడ జరుగుతున్నది తెలిసికూడా ఛెక్ అప్ చేసే ప్రయత్నం జరుగలేదు. అక్కడ కాంగ్రెసు ప్రభుత్వానికి తాబేదార్లుగా అనుకునేవారు వారికి మద్దతు ఇచ్చి ఇటువంటి ఇల్లిగల్ వ్యవహారాలు ప్రోత్సహిస్తున్నారు. ప్రభుత్వ రృష్టికి కలెక్టర్ల రృష్టికి విజిలిన్సు సెల్ వారి రృష్టికి తెచ్చినప్పటికీ ఇంతవరకు విచారణ జరుగలేదంటే పరిస్థితి ఏంటో ఇప్పుడు ఉండే విధానం వ్యాపారస్థులు, పెట్టుబడిదారులు,

Re : Fixing remunerative prices
for Agricultural produce and
procurement from the
Open Market.

మిల్లర్లు బాగుపడేదిగా ఉందే కాని సామాన్య ప్రజలకు లాభదాయకంగా లేదు. ఒక గ్రామాన్ని తీసుకుంటే అక్కడ ఎంత హింస ఉంది, ఎంత జనాభా ఉంది, ఎంత పెరుకు అపసరం అవుతుంది ఇటువంటి అన్ని వివరాలు రివెన్యూ శాఖ వారికి తెలుసు. అక్కడి అపసరాలకు మించి సర్ప్లస్ ఉంటే ప్రొక్యూర్ చేసి తరలించాలి కాని ప్రొక్యూర్మెంట్ పేరుతో రైతులను బాధించడం సరైన పద్ధతి కాదు. అక్కడ సర్ప్లస్ గా ఉన్నది ప్రొక్యూర్ చేసి అక్కడే మిల్ చేయించి డిస్ట్రిబ్యూట్ చేస్తే ఖర్చులు తగ్గుతాయి. ఇంతకు ముందు ఓంకార్ గారు చెప్పింది వాస్తవం. ఒక చోట ప్రొక్యూర్ చేస్తారు, మరొక చోట మిల్ చేస్తారు. వేరొక చోట దాచి పెడతారు. ఓంకార్ చోట తీసుకు వెళ్ళి డిస్ట్రిబ్యూట్ చేస్తారు. దీనివల్ల ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ ఖర్చులు, ట్రాన్స్పోర్టు ఖర్చులు ఇంకా ఎన్నో పెరిగిపోతాయి. చీరాల పంటి చోట, ధాన్యం పండి వీరియాలో, కిలో రు. 30 లు అమ్ముతున్నారంటే హాస్యాస్పదమైన విషయం. రైతులకు ప్రోత్సాహం లేదు, వినయోగదారుకు ధరలు పెరిగిపోతున్నాయి. గుంటూరు, ప్రకాశం జిల్లాల్లో ప్రత్తి ఎక్కువగా వేస్తున్నారు. ఎన్ని ఎకరాలలో వేస్తే లాభకరంగా ఉంటుందనేది ప్రభుత్వంవైపు నుంచి సరైన సలహాలు రైతులకు అందడంలేదు. అమాయకులైన రైతులు ఒక సంవత్సరం లాభం వచ్చిందికదా అని తిరిగి తిరిగి వేస్తున్నారు. సరైన సలహాలు లేక ప్రోత్సాహంలేక రైతులు పండించే దానికి మిల్లర్లు శక్కువ ధరలు ఇస్తున్నారు. వేరొక ప్రక్క విదేశాల నుండి ప్రత్తి దిగుమతి చేసుకుంటున్నారు. వెయ్యి రూపాయల వైచిలుకు దానికి ధర ఇస్తున్నారు. ఇక్కడ పండించే రైతుకు రు. 5000 నుంచి వెయ్యి లోపలనే ఇస్తున్నారు. ఇతర దేశాల నుంచి దిగుమతి చేసుకోవడం ఎందుకు? నాన దేశంలో పండించే రైతులకు ప్రోత్సాహం ఎందుకు ఇవ్వకూడదు? చక్కెర విధానంలో కూడా మిల్లర్లకు లాభదాయకమైన పద్ధతిని చెరుకు పండించే రైతులకు నష్టం కలిగించే పద్ధతిని అనుసరిస్తున్నారు. తెవీ చక్కెర చాలా మందికి దొరకదు. వెయ్యి గ్రాములకు 600 గ్రాములకు మించి రావడం లేదు. ఎక్కువగా కావాలంటే రు. 7-8 లు పెట్టి కొనుక్కోవలసి ఉంది. ఇటువంటి అసమంజసమైన విధానంతో మార్పు రావాలి. పబ్లిక్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ సిస్టంలో ఉన్న లోపాలు ప్లగ్ చేయాలి.

If all these loopholes are plugged, the ryots will be given proper remunerative prices and they will be happy. And it will be a good incentive for them. ప్రస్తుతం ఉన్న స్థితిలో రైతులను ఇన్సెంటివ్ లేదు. దీనికి తోడు వరదలు, వర్షాలువంటి ప్రకృతి వైపరీత్యాలు. వారిని ఆదుకోడానికి రిమిషన్ ఇవ్వడంకాని సబ్సిడీ ఇవ్వడంకాని లేదు. క్రాప్ ఇన్ స్యూరెన్సు అంటున్నారు. అది ఎంతవరకు అమలు అవుతుందో తెలియదు. ప్రక్క రాష్ట్రాలలో రైతు ఉద్యమాలు జరుగుతున్నాయి. అటువంటివి మన రాష్ట్రంలో కూడా జరిగే అవకాశం ఉంది పరిస్థితుల్లో మార్పు రాకపోతే. చీరాల నియోజకవర్గంలో నేను 20 వేల

మెట్రోలో నెగ్గనంటే రైతులలో ఉండే అసంతృప్తియే కారణం అని మనవి చేస్తున్నాను. బియ్యం కాని ఇంకా ప్రావిజన్లు కాని దొరకనందువల్ల తిరుగుబాటుగా నాకు ఓట్లు వేసి గెలిపించారు. ప్రభుత్వం ప్రతిపక్షాలుచేసే ప్రతిపాదనలను పరిశీలించి ప్రజాక్షేమం దృష్ట్యా రైతుల క్షేమం దృష్ట్యా వ్యవహరించాలి. ప్రభుత్వ వద్దంట్లో కూడా చాలా మంది రైతులు, రైతు కుటుంబాల నుంచి ఇచ్చిన వారు ఉన్నారు. రైతులకున్న సాధకబాధకాలు వారికి తెలుసు. క్రమశిక్షణ పేరుతో మనస్సులోని భావాలను ఒక్క కం చేయకుండా ఉన్నారు. వారు ఈ తీర్మానాన్ని సమర్థించకపోతే ఆర్మీపంచనగా భావించవలసి ఉంటుందని మనవిచేస్తూ ఈ అసెంబ్లీకి ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీమతి జి. ధన సూర్యావతి (నిడుమోలు) :—అధ్యక్షా! ఓంకార్ గారు అన్ని విషయాలు ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చారు. రైతు తాను పండించే పంటకు చెరుకుగాని, శనత్తిగాని, పసుపు గాని, ఏ పంట అయినా కాని గిట్టుబాటు ధర లేక నానా యిబ్బంది పడుతున్న విషయం తెలిసినదే. రైతుకు కావలసిన క్రిమి సంహారక మందులు గాని, ఎరువులుగాని సబ్సిడీ యిచ్చి సరఫరా చేస్తే సహాయం చేసిన వారవుతారు. ప్రభుత్వోద్యోగులు నెల నెల దిన చత్యాలు తెచ్చుకొని గడిపే అవకాశం ఉంది. కాని రైతు కి నెలల కాలము జీవనాధారం లేక అనేక యిబ్బందులు పడుతున్నారు. పొలము చుట్టూ తిరిగి పండిస్తే పంట చేతికి వచ్చేటప్పటికి ఏ పెనుతుపాన్, దోమకాటోవచ్చి నష్టపడిటం జరుగుతున్నది. సమితులలో కొంతమందికి సబ్సిడీ యిస్తున్నారని పేరర్పణలో చూశాము. అందరి రైతులకు ఇవ్వడం లేదు. రైతే దేశానికి వెన్నెముక అని చెబుతాము. కనుక ఏక కంఠముతో రైతుకు సహాయం చేయాలని అందరూ చెప్పాలి. నిత్యావసర వస్తువుల ధరలు చుక్కలంటుతున్నాయి. తినడానికి తిండి లేదు. కనీసం కాఫీ అయినా త్రాగుదామంటే పంచదార దొరకదు. పల్లె ప్రాంతాలకు పోయి చూస్తే కళ్ళనీళ్ళు పస్తాయి. పంచదార వచ్చిందని టముకు వేస్తారు. తరువాత ఫిరోజులలో అయిపోతుంది. కరణం, మునసబు, ధనపంతులకు ఇస్తున్నారు తప్ప కూలీనాళీ చేసుకునే పేద ప్రజానీకానికి చెంచాడు పంచదార కూడ దొరకడం లేదు. ఇక పంచదార డీలర్స్ చేసే పనులను వర్జించలేము. గ్రామగ్రామాన డిపోలు తెరవాలని ఉద్యమాలు చేశాము. రైతు తన పద్ధతున్న ఏ పనిముట్టునో తాకట్టుపెట్టి పాపుకు వెడితే పాపు మూసివుంటుంది. కనీసం 2 బస్తాలయినా దుర్బినియోగింపువుతుంది. పేదప్రజలను ఎవరు కనికరిస్తున్నారు? పంచదార కార్డులు లేక యిబ్బంది పడుతున్నారు. కి మంచి సభ్యులు వున్న కుటుంబానికి 2 కిలోలు యిస్తారు. ఏ మాత్రం చాలదు. ఇక పామోలిన్ ఆయిల్ క శ్రీ చేస్తున్నారు. వున్న ఆయిల్ కూడా బ్లాక్ లోకి పోతున్నది. ఇక బియ్యం, ముక్కి పోయిన బియ్యం ఇస్తున్నారు. వశవులు కూడా తినవు.

Re : Fixing remunerative prices
for Agricultural produce and
procurement from the
Open Market.

పేదప్రజలకు ఇటువంటి ముక్కిపోయిన బియ్యాన్ని సరఫరా చేస్తున్నారంటే విచారించ వలసిన విషయమని మనవి చేస్తున్నాను. పేదప్రజలను ఎదురు ఆదు కొంటారు; ఏ ప్రభుత్వం ఆదుకొంటుంది. లేకపోతే ప్రజలనుండి పెద్ద ఎత్తున ఆందోళన వస్తుంది. ఓటుపేసి గెలిపించాము ప్రభుత్వంచేస్తున్న సదుపాయము ఇదా అని ఆందోళన చెందుతున్న పరిస్థితి వుంది. కిర్సనాయిల్ 2, 3 రోలాల క్రితం వరకు లీటరు రు. 2/-లకు అమ్మేవారు. ఇప్పుడు రు. 4/-లకు అమ్ముతున్నారు. నా నియోజక వర్గములో కొన్ని ప్రాంతాలలో వెలుగు వుండగానే వంట పూర్తి చేసి వీధిదీపాల దగ్గరకు తెచ్చుకొని భోజనం చేస్తున్నారు. ఇంజీలరు విషయం. పంచదార కోసం వెళ్లినపుడు డి. టి. కి రు. 35/-లు, మేనేజరుకు రు. 35/-లు, కూలివాడికి రు. 20/-లు, ఊడ్చేవారికి రు. 10/- ఇట్లా డబ్బులు యిస్తేగాని కదలడానికి వీలులేక యిబ్బందిపడుతూ వుంటున్న వల్ల ఇట్లా దుర్వినియోగము జరుగుతున్నది. అందువల్ల వున్న పంచదారను ఈ విధంగా అమ్ముకొని పొట్ట గడుపుకొంటున్నామని అంటున్నారు. కరణానికి మున్నగుకు ఎక్కువగా యివ్వవలసివస్తున్నపుడు డీలర్ మాత్రము ఏమిచేస్తాడు:

శ్రీ జి. వెంకటస్వామి :—డీలర్ మంచిగా చేస్తున్నారని ఆమె అంటున్నారా?

శ్రీమతి జి. ధనసూర్యవతి :—డీలర్ చేసే అన్యాయాలను అరికడుతున్నాం. కాని పైలెట్ లో అధికారులు డబ్బులు తీసుకొనడం వల్ల డీలర్ ఈ విధంగా అమ్ముకొనే పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది.

శ్రీ యం ఓంకార్ :—డీలర్ మంచివారు అని కాదు. ఆయనతోపాటు మరికొంతమంది తోడు దొంగలు వున్నారని చెబుతున్నారు.

నిత్యావసర వస్తువులు దొరకక ప్రజలు ఎంతో ఆందోళన వడుతున్నారని చెప్పక తప్పదు. దుర్వినియోగాన్ని ఆరికట్టడానికి తగిన కమిటీలను పేసి పేద ప్రజలను ఆదుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను.

డి. కె. సమరసింహారెడ్డి (గద్వాల) :—అధ్యక్షా, తీర్మానమయితే చక్కటిదే. మా ప్రభుత్వం నిర్వహిస్తున్నది కూడ అదే కార్యక్రమము. కాని ఉపన్యాసాలు వింటూ వుంటే తీర్మానము ఒకటి అయితే ఉపన్యాసాలు ఇంకో విధంగా పోతున్నాయని కొంత బాధతో చెప్పక తప్పదు. అసెంబ్లీ సమావేశాన్ని 1-30 గంటలకు అడ్డర్న్ చేయాలని తీర్మానం పెడతారు. తప్పకుండా 1-30 గంటలకు అడ్డర్న్ చేస్తాము దానికి ఒక తీర్మానం పెట్టవలసిన అవసరం ఏమి వుంది? వ్యవసాయదారులకు 'సరియైన ధర రావాల్సివెన్ మార్కెట్ లో ప్రొక్యూర్ చేయాలని తీర్మానములో చెప్పారు. ఈ తీర్మానములో చెప్పిన

Non-official Resolution
**Re : Fixing remunerative prices
 for Agricultural produce and
 procurement from the
 Open Market.**

విషయాలపైన ఎన్నిచర్యలు తీసుకోవాలో అన్నిటిని ప్రభుత్వం తీసుకొంటున్నది కాబట్టి ఈ తీర్మానం అనవసరమని సవినయంగా మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ యం ఓంకార్ :—సమరసింహారెడ్డిగారి కుటుంబ సభ్యులకు ఇది ఆనందయోగ్యమేమో అడగండి.

శ్రీ డి. కె. సమరసింహారెడ్డి (గద్వాల) :—వ్యవసాయదారులకు సరైన ధరలకు అందాలనేది ప్రధానమైన కోరిక. మన ప్రభుత్వం కూడా అదే కార్యక్రమాన్ని చేపడుతున్నది. చేపట్టింది కూడా. మన ప్రభుత్వంలో వ్యవసాయదారునికి ప్రతిదీ వీలైనంతవరకూ It should be made available at the door-step. Then alone the prosperity of the cultivator and the State will be there.

ఈ ధోరణిలోనే ప్రభుత్వం అన్ని చర్యలు తీసుకుంటున్నది. అయినా ఈనాడు రైతాంగంపై అరాచకశక్తులు తలెత్తుతున్నాయి. రైతాంగం పండించే పంటను మార్కెట్ కు తీసుకువెళ్ళడంలో, సరైన ధర పొందడంలో విఫలం అవుతున్నది. ఈ పరిస్థితి నుండి రైతాంగాన్ని రక్షించడానికి మనం చర్యలు తీసుకొనవలసివుంది. ఆ విధముగా తీర్మానం వుండి వుంటే బాగుండేది కొందరు సభ్యులు చెప్పినట్లు ఈనాడు రైతు పరిస్థితి కొనసాగే కొరవి, అమ్మబోతే అడవి మాదిరిగా వుంది. ప్రభుత్వం ధరలు నిర్ణయిస్తున్నది. కాని అవి అమలు జరపడంలో ఇబ్బందులు వస్తున్నాయి. ఈ ఇబ్బందులను అధిగమించడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకోంటే బాగుంటుందో సభ్యులు సలహాల్ని పై బాగుంటుంది. ప్రావర్క్ ప్రైసెస్ కు వ్యవసాయదారులకు దొరకాలంటే ప్రభుత్వం ఇంకా కట్టుదిట్టమైన చర్యలు తీసుకోవాలి. ప్రభుత్వంలోని ఒక ఎల్. డి. సి. పరిస్థితి బాగున్నది కాని చంద ఎకరాలు వున్న వ్యవసాయదారుని పరిస్థితి అధ్వాన్నంగా వున్నది. పందెకరాలు వున్న వ్యవసాయదారుడు తన కుమారుని ప్రక్కనవున్న పట్టణంలో చదివించుకొనే పరిస్థితిలేదు. ప్రభుత్వం రాష్ట్రంలో వున్న లోపమే దీనికి కారణమని మనవిచేస్తున్నాను. ముఖ్యంగా డీలర్స్ వ్యవసాయదారులను ఎక్స్ ప్లోయిట్ చేస్తున్నారు. అటుపండి వారిని కఠినంగా శిక్షించడానికి ప్రభుత్వం ఒక విధానాన్ని రూపొందించాలని మనవిచేస్తున్నాను. గ్రామాలలోని పేదవర్గాలకు, అట్టడుగున వున్నవారికి ప్రభుత్వం కొంత సబ్సిడీ రూపంలో, కొంత అప్పు రూపంలో ఎరువులను ఇవ్వడం జరుగుతున్నది. కాని కొన్ని ప్రాంతాలలో ఎవరికి ఈ ఎరువులు ఇస్తున్నారో వారే వ్యాపారులకు అమ్ముకోవడం జరుగుతున్నది. వాస్తవంగా వీ, పని కోసం వినియోగించుకోవాలో ఆ పనికి వినియోగించకుండా బాని, ద్వారా లాభం సంపాదించుకోవానికి కొందరు ప్రయత్నిస్తున్నారు. అటుపండివారిపై కఠిన చర్యలు తీసుకోవాలి. ప్రభుత్వ పక్షం వారు కానివ్వండి, ప్రతి పక్షం వారు కానివ్వండి, ఎవరైనా సరే తప్పులు చేస్తుంటే,

మధ్యలో పుండి లాభ పడటానికి ప్రయత్నిస్తూ పుంటే అటువంటివారిని శిక్షించడానికి దోహదపడాలి. ఈ తీర్మానం ఉద్దేశ్యం మంచిదే. అయినా ప్రభుత్వ కార్యక్రమం కూడా ఇదే కనుక ఈ తీర్మానం అవసరం లేదు కనుక దానిని గౌరవ సభ్యులు ఉపసంహరించుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. గోవిందరావు (అనకాపల్లి):—అద్యక్షా! స్వాతంత్ర్యం రావడానికి ముందు 1942-45 మధ్యలో రాజకీయాలలో నేను ప్రవేశించినప్పుడు డిపోలను సక్రమంగా ఉడచాలని, బ్లాక్ మార్కెట్ నిల్వలు ఎదురుగా తీయాలని, బ్రాక్యూర్ మెంట్ న్యాయమైన పద్ధతిలో ఉండాలని ఆనాటి ఏడేశీయుల పరిపాలనా కాలంలో నేను వాలంటీరుగావుండి పనిచేశాను. అలా రాజకీయాలలో ప్రవేశించాను. 33 సంవత్సరాలు అయిన తరువాత కూడా ఆనాడు వున్న అర్వాన్న పరిస్థితులలోనే ఈనాటికి మనం వుండటం, పైతుకు గిట్టుబాటు ధర వాచాలని, రిస్ట్రామర్కు న్యాయమైన ధరకు నివ్యాసనం వస్తువులు అందించాలని ఈనాటికి కోరే పరిస్థితిలోనే వుండటం సిగ్గుచేటయిన విషయం. సమం సెంచార్డ్లెగారు శ్రమపడి మనసులో వున్నది కొంత చెప్పినా ప్రభుత్వపక్ష సభ్యులుగా తీర్మానాన్ని ఉపసంహరించుకొంటే బాగుంటుందన్నారు. It is a shame and disgrace that we cannot solve this simple and primary need of the society even after 33 years of Independence. మన దేశంలో 70 పర్సంటు వ్యవసాయదారులు పుంటే మన జాతీయ ఆదాయంలో 40 నుండి 50 పర్సంటు వారి నుండి వస్తున్నదిని మనమండం అంగీకరిస్తున్న విషయం. వ్యవసాయదారునికి న్యాయమైన గిట్టుబాటుధర ఉన్నా, రిస్ట్రామర్కు అందుబాటులో వున్న ధరకు ఇవ్వాలని చెప్పడం కొత్త విషయం కాదు. దుర్బ్యప్తనశాస్త్రా ఇన్ని సంవత్సరాలు అయినా, దానికొరకు పోరాడే పరిస్థితిలోనే ఇంకా మనం వున్నాము.

బుష్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:—గోవిందరావుగారూ, తిరిగి మీరు అనధికార తీర్మానాలు వుండి రోజున మీ ప్రసంగం కొనసాగిస్తురు కాని.

The House now stands adjourned to meet again at 8.30 A.M. on Monday, the 9th November, 1981.

(The House then adjourned till 8. 30 A.M. on Monday, the 9th November, 1981.)

